

Toisen harjoittelun kehittäminen osana liiketalouden opiskelijoiden urapolkua

Nea Jokisaari & Mette Stolt

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Toisen harjoittelun kehittäminen osana liiketalouden opiskelijoiden urapolkua

Nea Jokisaari & Mette Stolt
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2024

Nea Jokisaari, Mette Stolt

Toisen harjoittelun kehittäminen osana liiketalouden opiskelijoiden urapolkua

Vuosi

2024

Sivumäärä

83

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia toisen harjoittelujakson laatua, merkityksellisyttä ja kehittämismahdollisuuksia ammattikorkeakoulu Laurean liiketalouden tutkinto-ohjelmassa. Työn tarkoituksena oli tarjota Laurean Urapalveluille kehitysehdotuksia opiskelijoiden harjoitteluprosessin tukemiseen ja sen laadun parantamiseen. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Laurean Urapalvelut.

Kehittämistehtävänä oli selvittää, miten opiskelijat ja lehtorit kokivat toisen harjoittelujakson laadun, haasteet ja mahdollisuudet. Erityisesti tutkittiin harjoitteluun liittyviä motivaattoreita, urasuunnittelun roolia, ohjauksen laatua sekä harjoittelupaikkojen saatavuutta ja palkallisuuden merkitystä. Työssä kartoitettiin myös kehitysehdotuksia Laurean harjoitteluprosessiin. Tietoperustana toimivat uraohjauksen, harjoitteluiden ja ammatillisen kasvun teorit, joissa käsiteltiin erityisesti uraohjauksen merkitystä osana ammattikorkeakouluopintoja sekä harjoittelun roolia opiskelijoiden urasuunnittelun tukena. Huomiota kiinnitettiin myös opiskelijoiden odotuksiin ja työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Laadullisen tutkimuksen aineisto koostui kahdelle kohderyhmälle suunnatuista kyselyistä ja kahdesta haastattelusta. Ensimmäinen kysely suunnattiin liiketalouden harjoitteluvastaavina tai opettajatuutoreina toimiville lehtoreille ja toinen syksyllä 2022 tai sitä ennen Laureassa aloittaneille liiketalouden opiskelijoille. Tutkimustulosten analysoinnissa painottui aineistolähtöinen lähestymistapa.

Opiskelijoiden vahva motivaatio harjoittelujakson suorittamiseen nousi keskeiseksi tulokseksi, mutta myös harjoittelupaikkojen saatavuuden haasteet ja Avainkumppaneiden tiedottamisen puutteet korostuivat. Tulosten mukaan lehtorit ja opiskelijat pitivät palkallisuutta merkittävänä tekijänä harjoittelun arvostuksen ja opiskelijoiden toimeentulon näkökulmasta. Lisäksi Laurean tarjoama ohjaus ja Urapalveluiden työkalut koettiin hyödyllisiksi, mutta parannettavaa löytyi erityisesti tiedon saavutettavuuden ja ohjauksen yksilöllisyyden osalta.

Johtopäätöksenä opinnäytetyössä todettiin, että harjoitteluprosessin kehittäminen vaatii selkeämpää viestintää, Avainkumppaneiden näkyvyyden lisäämistä sekä ohjauksen resurssien ja toimintamallien uudelleentarkastelua. Kehitysehdotuksiksi laadittiin muun muassa tiiviimpää yhteistyötä Laurean ja yritysverkostojen välillä, harjoitteluprosessiin liittyvän viestinnän parantamista sekä Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssin sisältöjen päivittämistä tukemaan paremmin erilaisia opiskelijaryhmiä.

Nea Jokisaari, Mette Stolt

Developing the second internship as part of the career path for business administration students

Year 2024 Pages 83

The objective of this thesis was to examine the quality, significance, and development opportunities of the second internship period in the Bachelor's Degree Program in Business Administration at Laurea University of Applied Sciences. The purpose of the work was to provide Laurea's Career Services with development suggestions for supporting the student internship process and to improve its quality. The thesis was commissioned by Laurea's Career Services.

The development task was to determine how students and lecturers perceived the quality, challenges, and opportunities of the second internship period. The focus was on examining motivators related to the internship, the role of career planning, the quality of guidance, the availability of internship placements, and the significance of paid internships. The study also mapped out suggestions for improving Laurea's internship process. The theoretical framework was based on theories of career guidance, internships, and professional growth, particularly addressing the significance of career guidance as part of university studies and the role of internships in supporting students' career planning. Additionally, the study considered the changing needs of the labor market and students' expectations.

The qualitative research data consisted of surveys directed at two target groups and two interviews. The first survey targeted lecturers serving as internship coordinators or teacher tutors in the business administration program, while the second survey was directed at business administration students who started their studies in Laurea in the fall of 2022 or earlier. The analysis of the research results emphasized a data-driven approach.

A key finding was the students' strong motivation to complete the internship period, but challenges related to the availability of internship placements and shortcomings in the communication of Laurea's key partners also emerged prominently. According to the results, both lecturers and students regarded paid internships as a significant factor in terms of valuing the internship and students' financial well-being. Furthermore, the guidance provided by Laurea and the tools offered by Career Services were found to be useful, but there was room for improvement, particularly in the accessibility of information and the individualization of guidance.

In conclusion, the thesis determined that the development of the internship process requires clearer communication, increased visibility of Key Partners, and a reassessment of the resources and operating models for guidance. Development suggestions included fostering closer collaboration between Laurea and business networks, improving communication related to the internship process, and updating the content of the "From Student to Expert" course to better support diverse student groups.

Keywords: Internship, Career guidance, University of Applied Sciences, Career planning, Key Partners

1	Johdanto.....	6
1.1	Toimeksiantaja, tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset	7
2	Urasuunnittelun ja -ohjauksen teoria	8
2.1	Urasuunnittelun käsite ja teoria	8
2.2	Urasuunnittelu ja ohjaus ammattikorkeakoulussa.....	14
2.3	Urasuunnittelua tukevat opinnot Laureassa	17
2.4	Uraohjaus Laureassa	21
2.5	Uraohjaukset tavoitteet.....	25
2.6	Työharjoittelut osana uraohjausta ja -kehitystä	27
3	Tutkimusmenetelmät ja luotettavuus.....	29
3.1	Tieteellisten tutkimusten menetelmäsuuntaukset	29
3.2	Tutkimuskysymysten rooli	30
3.3	Reliabiliteetin ja validiteetin roolit	31
3.4	Aineistonhallinta	32
4	Harjoitteluvastaavien haastattelut	34
4.1	Lehtoreiden näkemykset	34
4.2	Teemat ja johtopäätökset	38
5	Kyselyn analysoinnit	40
5.1	Lehtoreiden vastaukset	40
5.2	Lehtoreiden vastauksien teemat.....	49
5.3	Opiskelijoiden vastaukset.....	51
5.4	Opiskelijoiden vastauksien teemat	61
5.5	Molempien kohderyhmien tulosten yhteenveto ja johtopäätökset	63
6	Kyselytulokset ja kehitysideat.....	65
	Lähteet.....	67
	Kuviot	75
	Liitteet	76

1 Johdanto

Usein valmistumisen kynnyksellä pohditaan omaa tulevaa asemaa työelämässä sekä työllistymistä itsessään valmistumisen jälkeen. Viime aikoina yhteiskunnallisessa keskustelussa on noussut esille työmarkkinoilla olevat haasteet, jotka ovat vaikuttaneet työpaikkojen saavuuteen Suomessa ja erityisesti opiskelijoiden sekä vastavalmistuneiden työllistymismahdollisuuksiin. Tämä on osaltaan heijastunut myös liiketalouden opiskelijoiden harjoittelupaikkojen löytämiseen.

Työharjoittelut ovat keskeinen osa ammattikorkeakoulutusta, sillä ne tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden soveltaa opittuja taitoja käytännön työelämässä kehittäen ammatillista osaamista. Ne toimivat niin sanottuina sillanrakentajina opintojen ja työelämän välillä tukien opiskelijoiden siirtymistä asiantuntijatehtäviin. Liiketalouden opiskelijoille toinen harjoittelu on erityisen tärkeä vaihe opinnoissa, sillä sen tarkoituksena on valmistaa opiskelijoita työelämän vaativiin tehtäviin tukien urasuunnittelun muodostumista. Tässä opinnäytetyössä keskitytään toisen harjoittelun merkityksen, laadun ja kehittämistarpeiden arviointiin Ammattikorkeakoulu Laurean liiketalouden koulutuksessa.

Opinnäytetyön tavoitteena on tarkastella toisen harjoittelun merkitystä liiketalouden opiskelijoiden ammatillisessa kehittämisessä ja urasuunnittelussa. Lisäksi tavoitteena on tunnistaa harjoitteluprosessin keskeiset haasteet ja esittää kehitysehdotuksia niiden ratkaisemiseksi. Tutkimuksessa hyödynnetään kahta erillistä kyselylomaketta, jotka on kohdennettu syksyllä 2022 tai sitä aikaisemmin aloittaneille liiketalouden opiskelijoille sekä harjoitteluvastaavina ja tuutoriopettajina toimiville lehtoreille Laurean kampuksilla. Saatujen tulosten perusteella on pyritty löytämään yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia, joiden pohjalta voidaan esittää konkreettisia kehitysideoita toimeksiantajalle. Työssä on hyödynnetty ChatGPT-tekoälyä tekstin muotoilussa ja oikoluvussa sekä Microsoftin Copilot-tekoälysovellusta haastatteluiden litte-roinnissa.

Tutkimuksessa kartoitetaan millä tavoin opiskelijat ovat löytäneet toisen harjoittelupaikan ja missä määrin nämä harjoittelupaikat ovat vastanneet uratavoitteisiin. Lisäksi tutkitaan opiskelijoiden aiempaa työkokemusta ennen harjoittelua sekä arvioidaan, kuinka harjoittelu on edistänyt urasuunnitelmien syntymistä esimerkiksi työllistymisen ja verkostoitumisen näkökulmasta. Näiden seikkojen avulla pyritään ymmärtämään toisen harjoittelun roolia opiskelijoiden urasuunnittelussa ja ammatillisessa kehityksessä uraohjauksen tukena.

1.1 Toimeksiantaja, tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on ammattikorkeakoulu Laurean Urapalvelut, joka tarjoaa opiskelijoille monipuolisia tukipalveluita urasuunnitteluun ja työllistymiseen. Opinnäytetyön yhteyshenkilönä on toiminut Urapalveluiden uraohjaaja ja asiantuntija Sanna Penttinen. Penttisen mukaan Urapalveluiden keskeisimpiä tehtäviä on parantaa opiskelijoiden valmiuksia sanoittaa omaa osaamista ja motivaatiota sekä keskustella heidän kanssaan erilaisista uramahdollisuuksista ja työnhakuun liittyvistä kysymyksistä. Palveluiden tavoitteena on tukea opiskelijoiden ammatillista kasvua, vahvistaa työelämätaitoja harjoittelujen kautta ja helpottaa siirtymistä opinnoista työelämään.

Opinnäytetyön kvalitatiivinen tutkimus keskittyy toiseen harjoittelujaksoon, joka on nähty erityisen merkityksellisenä urasuunnittelun kannalta. Ensimmäinen harjoittelu toimii usein johdantona työelämään, kun taas toisessa harjoittelussa opiskelijat tekevät strategisempia valintoja tulevan uransa suhteen. Tämän vuoksi toinen harjoittelujakso on erityisen kiinnostava tutkimuskohde, sillä sen voidaan olettaa vaikuttavan merkittävästi opiskelijoiden valmistumisen jälkeisiin työllistymismahdollisuuksiin sekä urasuunnitteluun.

Laurealla ei ole entuudestaan dataa toisen harjoittelun vaikutuksista opiskelijoiden työelämän suunnitelmiin tai opintomenestykseen. Opinnäytetyöhön valitut tutkimusmenetelmät mahdollistavat opiskelijoiden ja lehtoreiden vastausten analysoinnin, jolloin ne voivat auttaa kehittämään toimintaa niin opiskelijoiden kuin ammattikorkeakoulun puolelta. Opettajille ja opiskelijoille suunnatut erilliset kyselylomakkeet mahdollistavat monipuolisemman tiedonsaannin eri tahojen näkökulmista.

Opinnäytetyötä ja kyselylomakkeiden laadintaa on ohjannut kolme keskeistä tutkimuskysymystä, jotka ovat seuraavat:

- Mitä valmiuksia koet opintojen ja opinto-ohjauksen antaneen sinulle harjoitteluun?
- Millä perustein valikoit harjoittelupaikan ja mitä tavoittelit harjoittelusta?
- Miten toinen harjoittelu muutti tulevaisuuden uranäkymää?

Näiden kysymysten pohjalta on ollut mahdollista luoda kyselylomakkeet analysoiden niistä syntyvää dataa ja luoda siitä perusteltavat päätelmät toimeksiantajan tarpeisiin toisen harjoittelun laadun kehittämiseksi.

2 Urasuunnittelun ja -ohjauksen teoria

Tässä luvussa käsitellään urasuunnittelun ja -ohjauksen käsitteitä, niiden teoreettista taustaa ja käytännön toteutusta. Lisäksi esitellään muun muassa John Hollandin persoonallisuustyyppiteoria ja Edgar Scheinin ura-ankkuriteoria, jotka tarjoavat monipuolisia näkökulmia urapolkuihin ja ammatillisen kasvun tukemiseen.

Osiossa tarkastellaan myös uraohjauksen merkitystä ammattikorkeakoulussa, jossa opiskelijoita tuetaan urasuunnittelutaitojen kehittämisessä, työelämään siirtymisessä ja oman ammatillisen identiteetin rakentamisessa. Näin urasuunnittelun ja -ohjauksen teoria nivoutuu käytännön työkaluksi, joka tukee yksilön ammatillista kasvua ja jatkuvaa oppimista työuralla.

2.1 Urasuunnittelun käsite ja teoria

Urasuunnittelu on kokonaisvaltaista tulevaisuuteen suuntautumista ja oman identiteetin rakentamista. Sen ytimessä on toimijuus, jolla tarkoitetaan aktiivista osallistumista omaan elämään ja merkityksellisyyden löytämistä omilla valinnoilla. Urasuunnittelu onkin jatkuva ja hyvin henkilökohtainen prosessi, joka voi alkaa jo ennen varsinaisia opintoja sekä jatkua pitkälle valmistumisen jälkeen. Ympäristöllä, kokemuksilla, arvoilla ja henkilökohtaisella identiteetillä on vaikutusta yksilön tapaan suunnitella uraansa. (Arresaari 2024.)

Urasuunnittelu tarkoittaa itsetuntemuksen kehittämistä ja sen hyödyntämistä ammatillisten tavoitteiden asettamisessa ja saavuttamisessa. Arvomaailman muokkautumisen ja kehittymisen jälkeen on helpompi alkaa rajaamaan ja hahmottelemaan uraan liittyviä vaihtoehtoja. (Virta 2019, 16.) Tähän sisältyy yksilöllisten tavoitteiden asettamista ja strategian luomista niiden saavuttamiseksi. Urasuunnittelu itsessään ei rajoitu pelkästään uran alkuvaiheeseen, sillä se vaatii jatkuvaa itsensä kehittämistä jatkuen läpi työelämän. Tämä prosessi on hyödyllinen paitsi uran alussa, myös koko ammatillisen matkan ajan. (Arresaari 2024.)

Erilaisia urasuunnittelun teorioita on kehitetty vuosikymmenien ajan ja ne tarjoavat näkökulmia siihen, miten ihmiset tekevät uravalintoja ja kehittävät ammatillista polkuaan. Esimerkiksi Frank Parsonsin piirre- ja tekijäteorian mukaan ihanteellinen ura saavutetaan silloin, kun yksilön henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten taidot ja persoonallisuus, vastaavat työn keskeisiä tekijöitä, kuten palkkausta ja työympäristöä. Mitä paremmin nämä vastaavat toisiaan, sitä suurempi on työtyytyväisyys ja ammatillinen menestys. (Jordan 2019.) John Hollandin uravalintateoria luokittelee ihmiset kuuteen persoonallisuustyyppiin ja painottaa, että yksilöt menestyvät parhaiten ammateissa, jotka vastaavat heidän persoonallisuustyyppiään (Careers.govt.nz. 2019a). Donald Superin kehittämä elinikäisen urakehityksen teoria korostaa minäkuvan merkitystä ja ammatillista kypsyyttä uraprosessissa (Careers.govt.nz. 2019b), kun taas Albert Banduran sosiaalisen oppimisen teoria nostaa esiin sosiaalisen vuorovaikutuksen

tärkeyden oppimisessa, jota voidaan hyödyntää tehokkaasti työpaikoilla seuraamalla ja jäljittelemällä toimintatapoja (UC Berkeley 2024).

Psykologi John Krumboltzin teoriassa painotetaan sisäisten ja ulkoisten tekijöiden vuorovaikutusta urakehityksessä sekä mahdollisuuksien hyödyntämistä ennakoimattomien tapahtumien kautta (Jalal 2024), kun taas Mark Savickas korostaa omassa teoriassaan yksilön ainutlaatuisien kokemusten ja arvojen merkitystä uran rakentamisessa (Simpson 2024). Edgar Scheinin ura-ankkuriteoria puolestaan kuvaa ihmisen tärkeimpiä arvoja, kykyjä ja motivaatiotekijöitä, jotka ohjaavat uravalintoja ja tarjoavat vakautta ja suuntaa urapolulla. Näiden tunteminen auttaa tekemään tietoisia ja sopivia uravalintoja vähentäen työtyytymättömyyden riskiä. (The World of Work Project 2024.) Näistä erilaisista näkemyksistä huolimatta tämän tutkimuksen teoriataustassa tarkastellaan juuri Edgar Scheinin ja John Hollandin teorioita, sillä niiden yksinkertaisuus ja selkeys sekä soveltuvuus käytännön urasuunnitteluun tekevät niistä erinomaiset työkalut ammatillisen kehityksen ja uraohjauksen tueksi.

John Hollandin kehittämä Hollandin teoria auttaa yksilöitä tunnistamaan heidän ammatillisen persoonallisuutensa, urakiinnostuksensa ja työpersoonallisuutensa. Teoria esiteltiin ensimmäisen kerran vuonna 1959, jolloin se miellettiin piirre- ja tekijäteoriaksi. Myöhemmin siitä on tullut yksi käytännöllisimmistä ja laajimmin tutkituista urateorioista. Teorian yksinkertaisuus ja selkeys ovat tehneet siitä laajasti sovelletun mallin. (Zainudin, Rong, Nor, Yusop & Othman 2020, 884.) Toinen teoria, joka on valittu osaksi teoreettista katsausta on yhdysvaltalaisen organisaatiopsykologin Edgar Scheinin määrittelemä ura-ankkuriteoria 1960-luvulta (Institute for Academic Development, University of Edinburgh 2018). Ura-ankkuriteoria tarjoaa yhden tavan ymmärtää urasuunnittelun henkilökohtaisia motiiveja (Tiensuu 2024).

Scheinin mukaan ihmisten urasuunnittelua ohjaavat kahdeksan erilaista niin sanottua ura-ankkuria, jotka ovat johtajuus, ammatillisuus, itsenäisyys, luovuus, turvallisuus, palveluhaluus, haasteiden hakeminen ja elämäkokonaistasapainon etsiminen (Opopassi 2024a). Kuvion 1 mukaisesti jokaisella henkilöllä on oma ensisijainen ura-ankkurinsa, jota hän ei ole valmis uhraamaan uravalintoja tehdessään. Täten ura-ankkuriteoria voi auttaa yksilöitä tunnistamaan syvimmat uratoiveensa ja löytämään urapolkuja, jotka vastaavat heidän arvojaan ja motiivejaan. (Tiensuu 2024.)

Kuvio 1: Edgar Scheinin ura-ankkurit (mukaillen Opopassi 2024a)

Scheinin teoria ura-ankkureista on ollut merkittävässä roolissa uratutkimuksen kehityksessä. Hänen tutkimuksensa on auttanut hahmottamaan uraidentiteetin rakentumista, joka on erillinen ilmiö verrattuna varsinaiseen työpaikan valintaprosessiin. Uratutkimus on usein painottunut aiemmin käsitykseen, jonka mukaan yksilöt valitsevat työnsä yksinkertaisesti sen perusteella, mitä he haluavat tehdä. Schein sen sijaan esittää, että uravalinnat perustuvat yksilön mielenkiinnon kohteiden, kykyjen ja arvojen muodostamaan uraidentiteettiin. Toisin kuin monet muut aikakautensa tutkijat, Scheinin teorian mukaan vakaa uraidentiteetti kehittyy vasta yksilön työskennellessä hänelle sopivassa työympäristössä sopivien kollegoiden kanssa. (Haapakoski 2013, 12.)

Itsetuntemus on urasuunnittelun perusta. Ensimmäinen askel sisältää itseanalyysin, jossa pohditaan tulevaisuuden tavoitteita, arvoja ja kiinnostuksen kohteita. (Coursera 2024.) Yksi tapa ymmärtää omia urapersoonallisuuksia ja ammatillisia mieltymyksiä on Hollandin kehittämä RIASEC-malli. Hollandin teorian mukaan yksilön uratytyytyväisyys perustuu yhteensopivuuteen hänen persoonallisuutensa ja työympäristönsä välillä, joka tunnetaan nimellä person-environment fit eli PE fit. (Zainudin ym. 2020, 885.) RIASEC-malli jakaa työympäristön ja niitä vastaavat persoonallisuustyyppit kuuteen luokkaan, jotka ovat suomeksi käännettynä realistinen, tutkiva, taiteellinen, sosiaalinen, yritteliäs ja konventionaalinen (Karvonen, 2007, 19). Nämä ovat havaittavissa kuviossa 2. Teoria esittää, että uravalinnoissaan ihmiset suosivat työpaikkoja, joissa he voivat olla samanhenkisten ihmisten seurassa. Tällöin pyritään löytämään ympäristöjä, jotka mahdollistavat heidän taitojensa ja kykyjensä käytön sekä antavat tilaa

heidän arvojensa ja asenteidensa ilmaisemiselle. (Careers.govt.nz 2019.) Hollandin uravalintateorian mukaan, mitä paremmin yksilön persoonallisuus sopii hänen työympäristöönsä, sitä tyytyväisempi hän on niin uraansa kuin työvalintoihinsakin (Career Key 2024).

John Hollandin RIASEC-malli

Kuvio 2: John Hollandin RIASEC-malli (mukailten University of Louisville 2024)

Hollandin teorian yksinkertaisuus ja monitahoisuus ovat tukeneet lukuisia yksilöitä heidän valintojensa, urapolkujensa ja organisaatioidensa hallinnassa (Bullock-Yowell & Reardon 2024, 26). Teorian soveltaminen esimerkiksi työharjoitteluiden arvioinnissa tarjoaa arvokkaan työkalun niin opiskelijoille kuin organisaatioille. Hollandin mallin avulla voidaan analysoida miten opiskelijan persoonallisuus ja harjoittelupaikan työympäristö kohtaavat ja tämän avulla arvioida harjoittelukokemuksen laatua sekä sen merkitystä urasuunnittelun kannalta.

Itsetuntemukseen kuuluvat myös omien taitojen tunnistaminen ja niiden osa-alueiden määrittäminen, jotka kaipaavat kehittämistä. Tiedostamalla oman osaamisensa voi keskittyä niiden osa-alueiden parantamiseen, joissa on vielä puutteita. (Coursera 2024.) Tällöin Scheinin ura-ankkuriteorian avulla esimerkiksi ammattikorkeakouluopiskelijat voivat tunnistaa itselleen tärkeät arvot, motivaatiot ja taidot. Esimerkiksi opiskelija, jonka ura-ankkuri on asiantuntijuus saattaa hakeutua harjoittelupaikkoihin, joissa hän voi syventää osaamistaan tietyllä erikoisalalla. Tämä auttaa määrittämään tulevaisuuden uratavoitteita ja ohjaamaan urasuunnitteluprosessin matkalla tulevia valintoja niin, että ne tukevat hänen pitkäaikaisia ammatillisia päämääriään.

Itsetutkiskelun jälkeen seuraava vaihe on kerätä tietoa työmarkkinoista, työhausta sekä erilaisista koulutus- ja uravaihtoehtoista. Kun nämä asiat ovat selvillä, voidaan laatia suunnitelmia, asettaa realistisia tavoitteita ja pohtia erilaisia polkuja niiden saavuttamiseksi. (Koskimäki 2003, 27.) Suunnitelmallisuus uratavoitteiden saavuttamisessa auttaa yhdistämään päivittäiset toimet laajempiin päämääriin, asettamaan realistisia kehitystavoitteita ja tunnistamaan tärkeitä virstanpylväitä (Coursera 2024).

Urasuunnittelussa on tärkeää asettaa laadukkaita tavoitteita, jotka motivoivat ja ovat saavutettavissa. Scheinin tutkimukset osoittavat, että uran alkuvaiheessa ihmisillä on usein yleisiä ja laajoja tavoitteita, jotka muuttuvat tarkemmiksi uran edetessä. Ura-ankkuriteorian avulla opiskelija voi tunnistaa niin sanotut omat ankkurinsa, joiden avulla hän voi asettaa selkeitä tavoitteita sekä suunnitella opintojaan ja tulevaa uraansa päämäärätietoisesti. (Schein & Van Maanen 2016, 166.) Tavoitteita tulisi määrittää eri aikajaksoille ja elämän osa-alueille, jotta suunnitelmat olisivat kattavia. Päättavoitteet voivat olla konkreettisia, kuten tutkintoon valmistuminen tai paikkariippumaton työ. On tärkeää priorisoida yksi päätavoite, jotta siihen voidaan keskittyä täysipainoisesti ja saavuttaa se järjestelmällisesti. Päättavoitteen asettamisen jälkeen se voidaan jakaa aikajaksoittain välitavoitteiksi esimerkiksi vuosi-, kuukausi- tai päivätasolle, jolloin tavoitteiden saavuttaminen olisi hallinnoitavissa helpommin. (Piia 2020.)

Urasuunnittelun vision ja tavoitteiden selkeytyessä seuraavana vaiheena voidaan pitää selkeän toimintasuunnitelman laatimista. Toimintasuunnitelmassa määritellään tarkemmin tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät toimenpiteet sekä niiden aikataulu. Prosessin eri vaiheita ja tarvittavaa tukea voidaan tarkastella tarkemmin tämän jälkeen. Toimintasuunnitelmaan kuuluu myös toiminnan seuranta ja arviointi, jolloin tarvittaessa voidaan tehdä muutoksia suunnitelmaan ja mukauttaa sitä uusiin tilanteisiin. (Piia 2020.) Kuviossa 3 on nähtävissä, että useimmiten vaihtoehtojen arvioinnin ja toimintasuunnitelman tekemisen jälkeen seuraa työnhaku- ja siirtymätaitojen pohdiskelu, jotka vievät kohti tavoitteellisesti alkavaa urapolkua (Elina 2018). Toimintasuunnitelma toimii siis joustavana etenemissuunnitelmana, joka ohjaa kohti asetettuja uratavoitteita (Piia 2020).

Kuvio 3: Urataitojen malli (mukailten Elina 2018)

Lisäksi urasuunnittelussa on tärkeää analysoida niin henkilökohtaisia kuin yhteiskunnallisia uskomuksia ja arvioida omia sekä ympäristön arvoja. Tunnistamalla omia arvoja sekä niin sanotun ihannetyön piirteitä yksilöllä on mahdollisuus muodostaa itselleen erilaisia uravisioita. Nämä visiot edustavat unelmatyötä tai -alaa, jossa ihanteellisimmassa tilanteessa haluaisi työskennellä. Useimmilla ihmisillä ei ole vain yhtä ihannetyötä, joten useiden visioiden luominen mahdollistaa joustavuuden ja uusien vaihtoehtojen tutkimisen. (Koskimäki 2003, 27.)

Urasuunnittelu on jatkuva prosessi, jossa tunnistetaan omat kyvyt, toiveet ja tavoitteet eri päätöksiä tehtäessä. Scheinin ura-ankkurit toimivat eräänlaisena "sisäisenä kompassina", joka ohjaa opiskelijaa tekemään valintoja uran eri vaiheissa. Työelämä ja sen mahdollistamat urapolut saattavat tuntua jatkuvalta muutokselta ja hetkittäisesti kaoottiselta, mutta ura-ankkureiden tulisi tuoda vakautta ja auttaa suunnan löytämisessä päätöksentekotilanteissa. (Schein & Van Maanen 2016, 167.) Urasuunnittelun aloittaminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mahdollistaa omien taitojen, tietojen ja kykyjen yhdistämisen saatavilla oleviin mahdollisuuksiin, joka tekee päätöksenteosta helpompaa. Jatkuva tietoisuus auttaa myös käsittelemään pettymyksiä ja takaiskuja, joita voi ilmetä uran aikana, tehden niiden ylittämistä vaivattomampaa. (Koskimäki 2003, 28.)

Onnismaa (2003) toteaa, että uraohjaajat voivat tukea opiskelijoita urasuunnitelman luomisessa. Urasuunnittelu on yksilöllinen prosessi, jossa opiskelijat tulevat tietoisiksi omista

uramahdollisuuksistaan, tavoitteistaan ja elämänsä päämääristä. Prosessin aikana opiskelija oppii määrittelemään urapolkunsaa ja asettamaan tavoitteidensa saavuttamiselle aikataulun. Onnistunut urasuunnittelu vaatii aktiivista asennetta, halua oppia, realistista suunnittelua ja innostusta elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi se edellyttää kykyä realistiseen itsearviointiin, uusien mahdollisuuksien havaitsemiseen sekä sopeutuvaisuutta, joustavuutta, sitkeyttä, optimis-mia ja riskinoton taitoja. (Kuurila 2014, 50.)

2.2 Urasuunnittelu ja ohjaus ammattikorkeakoulussa

Urasuunnittelu on usein osa ammatinvalintaa, jolla on tapana elää muuttuvien maailman- ja elämäntilanteiden mukana. Urasuunnittelun perimmäisenä tarkoituksena on paikantaa mie-lenkiinnonkohteita ja peilailla omia luonteenpiirteitä huomioiden ammatinvalinnan edellyttä-miä kriteereitä, jotka auttavat realistisen suunnitelman laatimisessa ja toteuttamisessa. (Työ-markkinatori 2024.) Ammattikorkeakoulu Laureassa koulun opiskelijoille suunnattu ohjaus ra-kentuu opintojen ohjauksesta, opiskelukyvyyn vahvistamisesta, osaamisen kehittämisestä, ura-ohjauksesta sekä neuvonta- ja tukipalveluista. Koulun tarjoama ohjaus pyrkii olemaan koko-naisvaltaista, jatkuvaa ja vuorovaikutteista ja näin ollen tavoitteellista toimintaa, jossa kaikki kouluyhteisön jäsenet ovat osallisena. Ohjaus mahdollistaa oppimista, urasuunnittelua ja asi-antuntijuuden rakentamista opiskelijan hyvinvointia samalla kehittäen. Opiskelijan omalähtöi-nen aktiivisuus on olennaista ohjauksesta saatujen oppien hyödyntämisessä. (Laurea 2024a.)

Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tukipilareita opintopolun varrella ovat opettajatuutorit, Poikkeamo, opintopäällikkö, opintotoimisto sekä ura- ja rekrytointipalvelut. Ensimmäisenä mainittu on opiskelijan lähiohjaaja, joka auttaa opiskelijaa jäsentämään ammatilliseen kehit-tymiseen liittyviä tavoitteita, suunnitelmia, toiveita ja mahdollisuuksia. Opettajatuutorin eli ryhmänohjaajan ohjauksella opiskelijalla on mahdollisuus tehdä perusteltuja, suunnitelmalli-sia ja itseään palvelevia valintoja, jotka esimerkiksi henkilökohtaisen HOPS-oppimissuunnitel-man laatimisella ja tasaisin väliajoin järjestettävillä ohjauskeskusteluilla tukevat opintojen etenemistä. Poikkeamo on puolestaan taho, joka tarjoaa opiskelijoille yleistä neuvontaa opin-tojen käytänteistä ja auttaa ylläpitämään opiskeluhyvinvointia keskusteluapua tarjoamalla. (Laurea 2024a.)

Opintojen aikana opiskelija voi kääntyä opintopäällikön puoleen aikaisemmissa opinnoissa ker-rytetyn osaamisen tunnistamista ja tunnustamista vaativissa asioissa, jonka lisäksi opintopääl-likkö vastaa opiskeluoikeuteen liittyviin ja erityistä osaamista vaativiin kysymyksiin. Opinto-toimiston vastuulla ovat ilmoittautumismenettelyt, opintojen yleinen sujuvuus ja asiakirjat, joita opiskelija voi olla vailla opintojen aikana esimerkiksi opiskelijastatusta todistaessaan. Laurealla on myös kattavat ura- ja rekrytointipalvelut, joissa opiskelija voi saada konkreet-tista apua opettajatuutorin tarjoamien oppien lisäksi urasuunnitteluun ja työnhakuun liitty-vissä asioissa. Siellä työskentelevät asiantuntijat auttavat opiskelijoita itsetuntemuksen

kehittämisessä, ammatillisten mielenkiinnonkohteiden löytämisessä ja työnhakua tukevien dokumenttien viimeistelyssä. (Laurea 2024a.)

Mentorointi ja omien vahvuuksien tiedostaminen ovat avainasemassa olevan urasuunnitelman ydin (Duunitori 2024). Motivaattoreiden nimeäminen, omien taitojen tunnistaminen ja kehittävien osa-alueiden huomioiminen voivat auttaa analysoimaan urasuunnitteluun vaikuttavia tekijöitä. Näiden avulla on helpompaa tutkailla henkilökohtaisen kasvun mahdollisuuksia ja yksilön ajatuksia jatkuvasta ja läpi elämän tapahtuvasta oppimisesta. (Elina 2018.) Urasuunnittelun tekemisessä ja mielenkiintojen nimeämisessä yleensä voivat auttaa ammattikorkeakoulun tarjoamien tahojen lisäksi ammatinvalinnan ja uraohjauksen psykologipalvelut, TE-palveluiden tarjoamat uravalmennukset ja perinteisempi koulutusneuvonta sekä ympäri Suomea toimiva nuorille aikuisille suunnattu Ohjaamo, joka ohjeistaa maksuttomasti alle 30-vuotiaita elämänhallinnallisissa asioissa (Työmarkkinatori 2024).

Ura on laaja käsite, joka voidaan määritellä matkaksi koulutuksen, työn ja muun elämän läpi (Helsingin yliopisto 2024a). Turun ammattikorkeakoulun tekemässä ”Vipua ja vetoa!”-projektissa mukana ollut Poutanen (2014) todentaa, että projektin aikana otettiin käyttöön urapolun käsite pelkän ura-sanan sijasta, jolloin pyritään kuvaamaan suoraviivaisen urapolun sijasta tapahtuvien työurien moninaisuutta (Kaskenviita 2019, 2). Ura on tänä päivänä kuin työhön linkittyvien taitojen kerryttämistä kaikkialla, jolloin ammatti-identiteetin sijasta voidaan puhua osaamisidentiteetistä, jossa opittuja taitoja hyödynnetään työelämän eri rooleissa ja yhteisöissä (Piia 2020). Tällöin urakehitys ei välttämättä rajoitu perinteiseen hierarkkiseen ylenemiseen, sen ollessa mahdollista myös niin sanotussa horisontaalisessa suunnassa ammatitaidon kasvaessa ja työtehtävien laajentuessa urakehitystä tuettaessa (Työterveyslaitos 2024).

Uraohjaus luo perustaa urasuunnittelulle. Uraohjausta määriteltäessä tarkoitetaan pidempiaikaista, jatkuvaa ja säännönmukaista ohjausta, jossa opiskelijalle luodaan edellytyksiä urasuunnitteluun ja sen toteuttamiseen omiin taitoihin, persoonaan ja toiveisiin pohjautuen. Se on keskeinen menetelmä opiskelijoiden sitouttamisessa opintoihin, tutkinnon suorittamisen varmistamisessa sekä urasuunnitelman hahmottamisessa ja koulutus- ja työelämään liittyvien päätösten tukemisessa. Uraohjaus tukee sekä elinikäisen oppimisen polun sisäistämistä että työelämässä tapahtuvia siirtymiä tulevaisuudessa, sillä alati muuttuvat työmarkkinat, teknologian kehittymisen mahdollistamat muutokset ja globalisaatio sellaista tulevaisuuden tekijöiltä edellyttävät. Onnistunut uraohjaus on keskittynyt niin nykyhetken taitojen tunnistamiseen kuin ennakointiin, jotta opiskelijalla olisi edellytykset työskentelyyn elämänsä eri vaiheissa. (Repo & Saari 2022.)

Uraohjaus on ihanteellisesti monivaiheinen prosessi, jossa urasuunnittelutaidot vahvistuvat jatkuvan prosessin aikana. Siinä päätöksentekotaidot ja itseohjautuvuus kehittyvät, jonka ohella mahdollistuu kokemus vahvistaa uskoa omiin taitoihin ja osaamiseen sekä sisäistää

löytämäänsä tietoa erilaisista lähteistä, jotka muodostavat lopulta käsityksen olemassa olevista koulutus- ja uramahdollisuuksista. (Pekkarinen & Pitkänen 2022.) Ammattikorkeakoulun tarjoaman ohjauksen yhtenä tarkoituksena on mahdollistaa vastavalmistuneen opiskelijan välitön työllistyminen (Lundahl & Lignell 2019).

Kallisen (2006) mukaan opiskelijat usein kaipaavat uraohjausta perinteisten työllistymiseen liittyvien kysymysten lisäksi koulujen tarjoamista opintosuuntauksista ja kurssivalinnoista, vaihto-opinnoista, harjoittelupaikan löytämisessä tai opinnäytetyön aiheen valitsemisessa (Laine 2014, 13). Perinteisen uraohjauksen lisäksi yritysten, organisaatioiden ja järjestöjen kanssa toteutetut yhteistyöt sekä erilaisista ammateista ja niiden työnkuvista kuuleminen tukevat ja avartavat uraohjauksesta saatavia oppeja. Tällaisella tarkoitetaan esimerkiksi opiskelijoiden ja työyhteisöjen välillä olevaa kummitoimintaa, yrityskäyntejä, toimeksiantoja ja toimeksiantajana toimimista opinnäytetöille, rekrytointitilaisuuksia ja siellä kuultavia uratariinoita, alumnitoimintaa ja yksinkertaisesti työelämälähtöistä opetusmateriaalia. (Lundahl & Lignell 2019.) Omalta osaltaan Laurea on esimerkiksi vahvistanut tiivistä työelämäyhteistyötä rakentamalla laajan avainkumppanuusverkoston (Laurea 2024b).

Kattava avainkumppanuusverkosto mahdollistaa työnantajille potentiaalisen rekrytointiväylän, resurssien kasvattamisen opiskelijoiden antamalla työpanoksella, brändin näkyvyyden ja työnantajamielikuvan parantamisen sekä alumninyhteisön tietoisuuteen pääsemisen (Laurea 2024c). Opiskelija puolestaan saa mahdollisuuden työyhteisössä toimimiseen, joka konkretisoi ja auttaa hankkimaan työelämän oppeja sekä motivoi työelämän osaajaksi kokemuksen kertyessä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024).

Urasuunnittelussa minäkuvalla on vaikutusta työmarkkinoille suuntautumisessa (Kuurila 2014, 62). Opiskelijoiden valmistelu työelämään yksilön tarpeet huomioiden haastavat asiantuntijoita monipuoliseen uraohjaamiseen, jotta opiskelijat tulisivat saaneeksi tasavertaisesti ohjausta tarpeisiinsa lähtökohdistaan riippumatta (Lundahl & Lignell 2019). Erytystä tukea tarvitsevan tai haasteita kohtaavan opiskelijan uraohjauksen tulisi koostua oppilaitoksen tarjoamasta tuesta, kannustuksesta, opiskelijan kuuntelemisesta ja navigoimisesta kohti työelämän tarvittavien taitojen tunnistamista omasta itsestään asiantuntijan avustuksella (Lignell & Pynnönen 2018).

Uraohjaus kuuluu opiskelijan oikeuksiin eikä ole ammattikorkeakouluille harkinnanvaraista toimintaa. Ammattikorkeakoululaki velvoittaa oppilaitoksia antamaan ammatillisiin asiantuntijatehtäviin tähtäävää korkeakouluopetusta. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.) Työelämän jatkuva murros ja sen haasteet väestön ikärakenteesta ja huoltosuhteesta, maahanmuuton kasvamisesta, uusista osaamisvaatimuksista ja talouden taantumasta johtuen ovat kuitenkin havaittavissa työmarkkinoilla ja haastavat uraohjauksen asiantuntijoita väestön uraohjaustarpeiden kasvaessa (Launikari 2022). Uraohjausta ja sen menetelmiä onkin kehitetty

ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toimesta erilaisten hankkeiden ja projektien parissa, joista nimekkäimpiä ovat olleet viime vuosina *AMK:ista uralle, Vipua ja vetoa töihin!*, *Reititin - opinnoista työelämään* sekä *Toteemi työstä oppimassa, työhön*. Nämä hankkeet ovat luo-
neet uutta dataa, sovellutuksia ja pilotointeja uraohjaukseen pyrkien vastaamaan uraohjausta tarvitsevan tarpeisiin ympäri Suomea. (Kaskenviita 2019, 3.)

2.3 Urasuunnittelua tukevat opinnot Laureassa

Laurean liiketalouden linjalla on mahdollista opiskella markkinointia, taloushallintoa, rahoitusta ja henkilöstö- tai projektijohtamista. Opiskelijan tulee valikoida liiketalouden ammatti-
korkeakoulututkinnon toteutustavaksi päivätoteutus, monimuoto-opetus tai verkko-opinnot, jolloin tutkinto suoritetaan kokonaisuudessaan jo hakuvaiheessa määritetyllä opetusmuodolla. (Laurea 2024d.) Perinteisen tutkinto-opiskelijastatuksen sijasta Laurealla on myös mahdolli-
suus polkuopintojen suorittamiseen, jotka ovat kaikkien saatavilla koulutustaustasta tai iästä riippumatta (Laurea 2024j). Polkuopinnot ovat erinomainen väylä kokeilla tutkinnon alaa ja sen opiskelemista (Opopassi 2024b). Tällöin opiskelija opiskelee pääsääntöisesti ensimmäisen vuoden opintoja maksullisesti, jonka jälkeen 60 opintopistettä suoritettuaan hän voi hakeutua Laurean tutkinto-opiskelijaksi (Laurea 2024j). Erilaisiin opiskelumuotoihin perehtyminen on tärkeää, jotta opiskelija ymmärtää koulutuksen toteuttamistavan käytännössä sovittaakseen sen omaan elämäänsä ja suorittaa opintonsa tehden tutkinnon valmiiksi (Laurea 2024i).

Tutkinnon ydinopinnot ovat jokaiselle opiskelijalle samat, mutta erikoistumisvaihtoehdon voi valikoida itselleen jo opintoihin hakeutuessaan. Tradenomikoulutuksen ydinopintoihin kuulu-
vat liiketoiminta- ja yrittäjyysosaaminen, liiketoiminta- ja yrittäjyysosaamisen kehittäminen, sustainability and business analysis, ammatillisena asiantuntijana toimiminen työyhteisöissä eli kaksi harjoittelua sekä kehittämisosaajana ja työelämän uudistajana toimiminen, joilla tarkoitetaan muun muassa opinnäytetyön tekemistä ja ura-ohjausopintoihin osallistumista. Ydinopintojen lisäksi opiskelijoiden tulee valita täydentäviä opintoja, joihin lukeutuvat myös eri kampuksien ja koulutusohjelmien tarjonta. (Laurea 2024d.)

Laureassa opiskelija luo opintojensa alussa yksilöllisen ja henkilökohtaisen oppimissuunnitelman eli niin sanotun HOPS:in yhdessä opettajatuutorin kanssa, jota päivitetään opintojen edetessä tukien osaamisen kehittämistä opiskelijan omaan opiskelutahtiin pohjautuen. Liike-
talouden tradenomiksi opiskelevan tutkintoon vaaditaan 210 opintopistettä, joista 150 pis-
tettä koostuvat ydinosamisen ja 60 pistettä täydentävän osaamisen opinnoista. Jälkimmäi-
senä mainituilla tarkoitetaan esimerkiksi taloushallinnon ja rahoituksen, henkilöstöjohtami-
sen, kansainvälisen liiketoiminnan ja työympäristöjohtamisen tai asiakaslähtöisen ja digitaali-
sen liiketoiminnan opintoja. Opiskelijan etenemistahdin on suositeltu olevan noin 30-35 opin-
topistettä lukukausittain, jotka tutkinnon tavoiteajassa suoritettaisiin 3,5 vuoden aikajakson aikana. (Laurea 2024g.)

Laureassa opintoja ja tutkintoon valmistumista on mahdollista nopeuttaa aikaisempaan osaamiseen pohjautuvan osaamisen tunnustamisen avulla, jonka opintopäällikkö hyväksyy tapauskohtaisesti (Laurea 2024g). Näillä toimilla viitataan hyväksilukuihin tai osaamisen näyttöihin, joissa lähtökohdana on ammattikorkeaan hyväksytyt opiskelijan osaamisperustainen ajattelu, jossa arvioidaan jo opittuja taitoja riippumatta siitä, missä tai miten ne on opittu ennen opintoihin suuntautumista. Hyvän urasuunnittelun toteutumista tukeekin myös opinnollistaminen, jolloin opiskelija suunnitelmallisesti tekee tutkinnon opintoja vastaavia tehtäviä esimerkiksi työpaikalla kerryttäen uutta osaamista oppituntien luentojen sijasta. (Laurea 2024i.)

Laurean täydentävien opintojen tarjonta on suunniteltu yhteistyössä työelämän kumppaneiden ja edustajien kanssa, jotta moduulit valmistelisivat opiskelijoiden opinnoissa kerrytettäviä taitoja vastaamaan työelämän tarpeita jo opintojen aikana. Opetustavat perustuvat learning by developing -toimintamalliin eli LbD-malliin, joka perustuu kehittämispohjaiseen oppimiseen. (Laurea 2024d.) Laureassa toimintamallin käyttö pohjautuu todelliseen kehittämistyöhön, tutkimukseen tai innovaatiohankkeeseen, jonka keskeisessä roolissa on lehtorin tarjoama systemaattinen ohjaus antaen rakentavaa palautetta tukien opiskelijan ammatillista kasvua ja minäkuva opintojen edetessä. Työskentelymallin avulla opiskelija ennen kaikkea oppii teorian ja käytännön yhdistämistä, ongelmanratkaisutaitoja, kriittistä ajattelua ja reflektointia omaan toimintaansa. Tavoitteellinen ja ohjattu työskentely mahdollistavat kokonaisuuksien hallitsemista ja tiimityöskentelyä projekteissa, jolloin opetusmalli harjoittaa tutkivaan ja kehittävään työskentelytapaan luoden samalla verkostoja eri yhteisöjen välillä. (Laurea 2024e.)

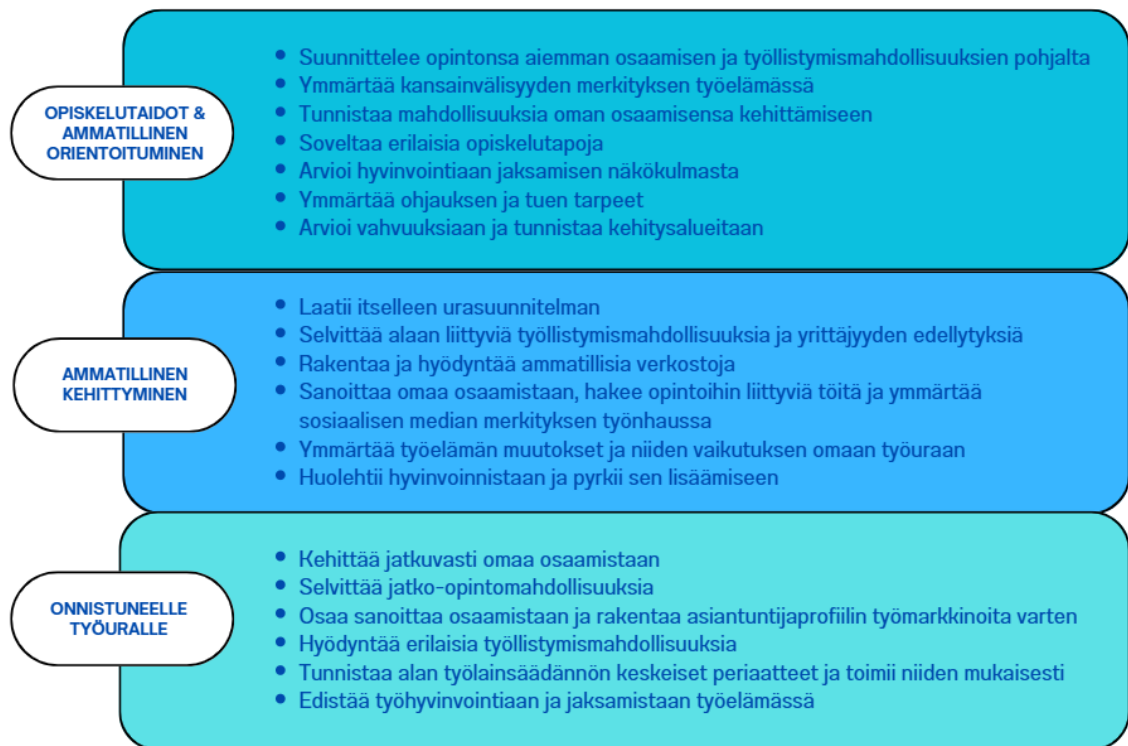
Laurealla on työelämälähtöisiä yritysprojekteja Tikkurilan ja Hyvinkään kampuksilla. Projekteissa opiskelijat tekevät toimeksiantajien kanssa yhteistyötä luoden projekteja tai osallistuen hankkeisiin ydin- tai erikoistumisopintojen moduuleissa. Yritysten kanssa tehtävien projektien työskentelytapaa nimitetään Peer-to-Peer-malliksi eli P2P:ksi tai projektioppimismalliksi, jossa toimeksiannon mukainen projekti tai hanke jaetaan opiskelijatiimin kesken erilaisiin rooleihin toimeksiantajan tarpeiden mukaisesti lehtorin toimiessa projektin taustalla opettaen, auttaen ja opastaen. (Laurea 2024d.) Projekti muodostetaan usein yhdelle lukukaudelle, jonka aikana noin seitsemästä jäsenestä koostuva tiimi opiskelee toimeksiantoon liittyvää teoriaa tehden kirjallista tietoperustaa, jonka ohella he myös tapaavat moduulin lehtoria säännöllisesti esitellen projektin etenemistä (Tallgren 2022). Osallistavien projektien ja hankkeiden avulla opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää opinnoissaan oppimiaan taitoja ja sisäistää paremmin opittuja tietoja käytännössä (Raij 2018, 34).

3AMK on pääkaupunkiseudun kolmen suurimman ammattikorkeakoulun strateginen liittouma, johon kuuluvat Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia (Laurea 2024f). Ammattikorkeakoulujen välinen yhteistyö ylittää perinteiset hallinnolliset rakenteet, jolloin se pyrkii palvelemaan opiskelijoiden tarpeita yli koulurajojen (3AMK 2024). Liittouman myötä ammattikorkeakoulujen

opiskelijat voivat ilmoittautua kyseisten koulujen opintotarjonnan kursseille ja valmiiksi suunnitelluille osaamispoluille, jotka vahvistavat ja monipuolistavat opiskelijoiden osaamisperustaa. Perinteisten kurssien lisäksi ammattikorkeakoulut tekevät yhteistyötä Aalto-yliopiston kanssa, joka tarjoaa laajoja kieliopintoja halukkaille. (Laurea 2024f.) 3AMK:n kaikki kurssit on tehty pyrkien ainutlaatuisiin opintojaksoihin, jotka on valikoitu valmiuksien parantamiseksi tulevaisuuden työelämää ja opiskelijoiden uraa ajatellen (3AMK 2024).

Kolmen ammattikorkeakoulun strategisen liittouman ja oppilaitosten välisten opintomahdollisuuksien yhdistämisen lisäksi Laurea tarjoaa opiskelijoilleen mahdollisuuden kansainvälisyyteen tutkinnon tekemisen aikana. Opiskelijoita kannustetaan hakeutumaan ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen opiskelijavaihtoihin ja työharjoitteluihin ulkomaille, mikä kehittää erilaisista tehtävistä suoriutumista, kielitaidon kohentumista, moninaisten kulttuurien tuntemista ja niiden tunnistamista, yhteistyötaitojen parantamista ja ammatillisen minäkuvan kasvua. Tradenomiopiskelijoilla on mahdollisuus myös kaksoistutkinnon suorittamiseen, jolloin opiskelija molempien koulujen opintojen yhdistämisen ja niiden asettamien vaatimusten suorittamisen jälkeen valmistuu niin Laureasta kuin partnerikorkeakoulusta. Laurean opiskelijat saavat valmiuksia kansainväliseen toimintaan myös ilman ulkomaille vietettävää opintojaksoa, sillä kaikkiin koulun tarjoamiin tutkintoihin kuuluu monikulttuurisessa ympäristössä opiskeleminen englanniksi jossakin kohtaa opintoja. Tämän lisäksi kansainvälisten asiantuntijoiden vierailijaluennot, teemapäivät ja tapahtumat tukevat kansainvälisyyden hyödyntämistä työkaluna urasuunnittelussa. (Laurea 2024k.)

Laurealla on Opiskelijasta asiantuntijaksi -niminen opintokokonaisuus, joka sisältää kolme erillistä opintojaksoa, jotka koostuvat yhteensä viidestä opintopisteestä. Kokonaisuuden tarkoituksena on valmistella opiskelijaa työuralle opettamalla opiskelutaidoista ja ammatillisesta orientoitumisesta, ammatillisesta kehittymisestä ja onnistuneelle työuralle siirtymisestä opintojen jälkeen. (Laurea Canvas 2024.) Kuviossa 4 on tarkasteltavissa opinto-osioiden tarkemmat tavoitteet, jotka opiskelijan tulisi sisäistää ja hyödyntää opintojen myötä opiskelijasta asiantuntijaksi kehittyessään (Laurea Pakki 2024b).

Kuvio 4: Opiskelijasta asiantuntijaksi -opintokokonaisuus (mukailten Laurea Pakki 2024b)

Jokaiseen Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssin opintojakson osioon kuuluvat erilliset HOPS-keskustelut, joihin opiskelijan tulee valmistautua vastaten opettajatuutorin etukäteen laatiimiin kysymyksiin. Näiden lisäksi opiskelija osallistuu luokittain käytäviin ryhmäkeskusteluihin, jonka ohella opiskelijan tulee tehdä niin pakollinen kuin vapaavalintainen tehtävä Canvaksesta löytyvän kurssiosion valikoimasta. (Laurea Canvas 2024.) Kokonaisuuden opintopisteitä voi tehdä esimerkiksi Urapalveluiden valmistelemasta itsenäisestä toteutuksesta. *It's a match - Minä ja tulevaisuuden työurani* -nimisen toteutuksen tarkoituksena on tukea urapohdintaa ja siihen liittyviä haaveita sekä antaa vastauksia uraan liittyviin kysymyksiin auttaen rakentamaan yksilöllistä työuraa. Ihanteellisesti opintojakso käynnistää opiskelijan henkilökohtaisen urasuunnitteluprosessin miettimisen ja antaa työkaluja työuran hahmottamiseen. Opintopisteen saadakseen opiskelijan tulee miettiä oman persoonansa ja työelämäänsä liittyvien haaveiden yhteensovittamista työelämäänsä, joka tukee omien arvojen mukaisen työelämäntavoitteita sisältävän arjen rakentamisen suunnitelmallisuutta. Täten opiskelija myös kohentaa omia valmiuksiaan ja niiden kehittämismahdollisuuksia sekä tulee puntaroinneeksi yhteiskunnan merkitystä suhteessa henkilökohtaisiin valintoihinsa koulutusta ja uraa koskevissa päätöksissä. (Jobteaser 2024.)

Opiskelijan ammattitaitoa itse opintojen lisäksi edistävät harjoittelut, joissa harjoitetaan ohjatusti opintojen käytännön työtehtäviä soveltaen kerrytettyjä tietotaitoja itse työelämässä kouluympäristön sijasta. Harjoittelut ovat erittäin tärkeitä opintopolun aikana, sillä niiden

avulla opiskelija saa konkreettisesti ovia auki työelämään ja kosketuspintaa opiskelemalleen alalle. Työelämälähtöisen opinnäytetyön tekemiseen mennessä opiskelija näyttää osaavansa soveltaa opiskelemansa alan tietoja ja taitoja käytännössä tehden asiantuntijuutta vaativia työtehtäviä. Tällöin kehitetään työelämää tai tuotetaan uusia ratkaisuja tuotteina ja toimintamalleina, jotka opiskelija saa valikoida itse omien mielenkiintojensa perusteella. (Laurea 2024i.)

Laurean urapalveluiden mukaan harjoittelut ovat erittäin tärkeä osa opintoja ja siitä seuraavaa työllistymistä. Harjoittelut auttavat profiloitumaan tietyn tyypin työelämään ja luovat työnantajille mielikuvan yksilöllisestä työntekijäkandidaatista, joka edustaa kokemuksensa avulla yhdenlaista osaaajaprofiilia. Harjoitteluiden myötä kerrytetty työkokemus auttaa markkinoimaan itseään ja taitojaan erityisesti työuran alussa, jotka helpottavat työllistymistä omien mielenkiintojen ja harjoitteluissa opittujen taitojen avulla. Tähän tietoon perustuen opiskeluiden aikana tehdyt ja ennen kaikkea onnistuneet harjoittelut mahdollistavat omannäköisen työuran suunnittelemista, sillä harjoitteluiden on tutkittu olevan yksi keskeisimmistä tekijöistä opiskelijoiden työllistymisessä tulevan työpaikan avautuessa usein juuri niiden harjoitteluiden myötä. (Penttinen 2021.)

Harjoitteluiden ohessa tapahtunut verkostoituminen voi myös helpottaa työllistymistä tulevaisuudessa, sillä hyvin valitussa harjoittelupaikassa ja siellä laadukkaasti tehdystä harjoittelusta voi poikia myöhemmin työpaikka, johon yrityksessä jo työskennelleenä ja sen toimintatavat tuntevana on mahdollisesti etulyöntiasemassa täysin vieraisiin hakijoihin verrattaessa. Sen lisäksi, että harjoittelut kerryttävät työkokemusta, ne myös tarjoavat tutustumista samoista asioista kiinnostuneisiin henkilöihin ja asiantuntijoihin, jotka voivat jakaa osaamistaan opiskelijalle. Uusien ihmisten lisäksi harjoittelut opintojen aikana opettavat työelämän käytänteistä ja erilaisista työyhteisöistä, jotka lisäävät opiskelijoiden valmiuksia työelämään siirtymisessä. Esimerkkinä tällaisesta voidaan pitää erilaisilla aloilla tarvittavaa hiljaista tietoa, joka tulee työelämän kautta vain tekemällä ja ryhmäytymällä työelämätaitojen samalla konkretisoituessa opinnoista itse käytännön tasolle. (Penttinen 2021.)

2.4 Uraohjaus Laureassa

Laurealla on opiskelijahyvinvointitiimi, johon kuuluvat urapalveluiden asiantuntijat, korkeakoulupastorit, opintopsykologit, koulukuraattori ja erityisopettajat. Heidän puoleensa ammatikorkeakoulussa opiskelevat opiskelijat voivat kääntyä saadakseen tukea ja apua opintojen aikana. Urapalveluiden asiantuntija voi auttaa esimerkiksi työpaikkojen hakemisessa, työuraan liittyvien pohdintojen läpikäymisessä, ansioluettelon tekemisessä, niin sanotussa henkilöbrändäyksessä ja työhaastatteluihin valmistamisessa. Opetuksellisten yksilö- ja työpaikasta paamisten teemoina voidaan pitää itsereflektoinnin oppimista, urahaaveiden tunnistamista ja oman osaamisen vahvistamista, joissa asiantuntija voi olla opiskelijoiden tukena etsittäessä

urasuuntaa nykyisiin taitoihin ja aikaisempaan kokemukseen perustuen tai täysin uudelle uralle hakeutuessa. (Laurea 2023.)

Laurean tarjoamaan uraohjaukseen sisältyy opiskelua ja oppimista, ammatillista kasvua ja urasuunnittelua sekä hyvinvointia tukevaa ohjausta. Opiskelijan opettajatuutori on tämän lähiohjaaja, joka ensisijaisesti ohjaa, tukee ja seuraa opintojen etenemistä. Opettajatuutorin avustuksella opiskelija oppii hahmottamaan ja nimeämään omaan ammatilliseen kehitykseensä liittyviä tavoitteita, haaveita ja realistisia mahdollisuuksia. Keskusteluiden perusteella opiskelijasta tulee aktiivinen ja motivoitunut ammattikorkeakoulun yhteisön jäsen, joka osaa tehdä yksilöllisiä itseään palvelevia valintoja henkilökohtaisiin opintoihinsa liittyen, jotka tukevat opiskelijan hyvinvointia ja valmistumista tavoiteajassa. Opiskelija ja opettajatuutori yhdessä laativat henkilökohtaisen oppimissuunnitelman, jota ylläpidetään HOPS-ohjauskeskusteluiden avulla tasaisin väliajoin. (Laurea Opiskelijaintranet 2024b.)

Opettajatuutorin ohjauksen lisäksi opiskelijaa tutkinnon aikana Laureassa tukevat opintojaksojen opettajat, opiskelijatuutorit ja harjoittelun sekä opinnäytetyön ohjaajat. Opettajien ja ohjaajien vastuulla on ohjata opiskelijaa opintojaksojen, harjoitteluiden ja opinnäytetyön aikana oppimaan ja saavuttamaan laaditut osaamistavoitteet. Opiskelijatuutorit ovat puolestaan erityisesti opiskelijan tukena opintojen alkaessa, jolloin tuutorit auttavat uusiin käytänteisiin perehdyttämisessä ja niiden sisäistämisessä, jotka helpottavat opiskelijaa integroitumaan ammattikorkeakouluyhteisön jäseneksi. (Laurea opiskelijaintranet 2024b.)

Opiskelijan hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja opintojen sujuvuuteen vaikuttavat myös Laureamko-opiskelijakunnan toimet (Laurea opiskelijaintranet 2024b). Opiskelijakunta on aktiivisesti mukana ammattikorkeakoulun tekemissä päätöksissä, joiden tarkoituksena on valvoa erityisesti opiskelijoiden etujen ja koulutuksen laatuksien toteutumista huolehtien ennen kaikkea opiskelijoiden oikeuksista (Laurea 2024l). Opiskelija voi kääntyä myös Poikkeamon puoleen, joka tarjoaa yleistä tietoa, tukea, neuvontaa tai ohjausta opintoihin ja opiskeluun. Poikkeamo erityisesti tukee opiskelijahyvinvoinnin toteutumista järjestämällä niin yksilö- kuin vertaisryhmätoimintaa. (Laurea Opiskelijaintranet 2024c.)

Laureassa opiskelijan keskeiset verkkopalvelut koostuvat Opiskelijaintrasta, Pakista, Tuudosta, Canvaksesta, sähköpostista ja Jobteaserista. Opiskelijaintrasta on löydettävissä esimerkiksi opiskelijoita koskevat uutiset ja tapahtumat, koulutöihin vaadittavien dokumenttien tiedostopohjat ja ohjeistukset tietojärjestelmien käyttämiseen. Lisäksi siellä on informaatiota opintojen suunnittelemisesta ja opintojen aikaisesta ohjauksesta, opinnäytetyön tekemisestä ja itse tutkintoon valmistumisesta. Pakki puolestaan on niin sanottu elektroninen työkalu opintojen suunnitteluun ja niiden hallintaan. Järjestelmässä tehdään henkilökohtaiset opintosuunnitelmat ja opintoilmoittautumiset, jonne lopulta päivittyvät tehdyt opinnot ja niiden arvosanat opiskelijan nähtäville. Tuudo yhdistää opiskelijan tarvitsemat järjestelmät

yhteen käyttöliittymään, joka toimii mobiilisovelluksena älylaitteissa. Opiskelijoiden sähköiset opetusmateriaalit sijaitsevat Canvaksessa, joka on digitaalinen oppimislusta. (Laurea 2024h.)

Lehtorit ja opiskelijat käyttävät kommunikoinnin välineenä Microsoft Outlookin sähköpostia, jonka lisäksi opiskelijalle kuuluvan Office 365-verkkopalveluiden tarjontaan lukeutuvat esimerkiksi Microsoft Teams, Onedrive ja Word. Lisäksi opiskelijat voivat hyödyntää ammattikorkeakoulun käytössä olevaa Jobteaser-uraportaalia, jonne yritykset tekevät ilmoituksia tavoitellen työntekijöiksi juuri Laurean opiskelijoita. Jobteaserista on löydettävissä muun muassa työ- ja harjoittelupaikkoja, aiheita opinnäytetyön tekemiseen, erilaisten yritysten ja erityisesti Laurean Avainkumppaneiden tapahtumia, koulutuksia ja webinaareja. (Laurea 2024h.)

Jobteaser-uraportaali onkin monipuolinen sivusto, joka sisältää myös muita ominaisuuksia työ- ja harjoittelupaikkojen listaamisen lisäksi. Se on löydettävissä Laurean Intranetistä opintoja ja hyvinvointia edistävien palveluiden alta Urapalveluista, jonne on kerätty esimerkkejä opiskelijoiden kohtaamista haasteista ja mietteistä opintojen eri vaiheissa. Opiskelijan avuntarve voi liittyä esimerkiksi oman osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen, jatko-opintomahdollisuuksien kartoittamiseen, alan palkkaukseen, yksilöllisten työllistymismahdollisuuksiin hahmottamiseen tai mietteisiin LinkedIn-profiilin käyttämisestä ja verkostoitumisen merkityksestä. (Laurea Opiskelijaintranet 2024a.)

Jobteaser auttaa erityisesti työuran rakentamisessa ja siihen liittyvien kysymysten vastausten etsimisessä. Intranetistä löytyvän kuvion 5 perusteella uraportaalilla on neljä painopistettä, jotka keskittyvät osaamisen ja vahvuuksien tunnistamiseen, työllistymistiedon kartuttamiseen, työnhakuun ja työelämään siirtymiseen. (Laurea Opiskelijaintranet 2024a.) Kyseisestä kuvioista on nähtävissä Urapalveluiden tarjoamia palveluita ja toimia opiskelijoiden uraohjauksen ja sen suunnittelun tietoiseen tehostamiseen työuran rakentamiseksi.

JOBTEASER

<p>OMA OSAAMINEN JA VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSAAMISEN ITSEARVIOINTITYÖKALU • TESTEJÄ JA TEHTÄVIÄ OMIEN VAHVUUKSIEN TUNNISTAMISEEN • TYÖPAJAT • TOIMIALAKOHTAISET OSAAMISKORTIT • TYÖPAIKKAILMOITUSTEN TARKASTELU OSAAMISVAATIMUSTEN NÄKÖKULMASTA 	<p>TYÖLLISTYMISTIETO</p> <ul style="list-style-type: none"> • TEHTÄVÄKENTÄT • TEHTÄVÄNIMIKKEET JA ROOLIT TYÖYHTEISÖSSÄ • PALKKATAULUKOT JA SUOSITUKSET • ALAKOHTAISET OSAAMISTARPEET JA TAITOPROFIILIT • ALUMNIEN URATARINAT JA OSAAMISPOLUT • AMMATTILIITOT JA LEHDET
<p>TYÖELÄMÄÄN SIIRTYMINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • HARJOITTELUPAIKAN HAKUVINKIT • VALMISTUVAN OPISKELIJAN OPAS • TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN JA JATKO-OPINNOT • TYÖSOPIMUSTEN JA TYÖSUHTEEN LAINSÄÄDÄNTÖ • PALKKANEUVOTTELUVINKIT • KANSAINVÄLISET TYÖLLISTYMISMAHDOLLISUUDET 	<p>TYÖNHAKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • HYVÄN ANSIOLUETTELON PIIRTEET JA TYÖKALUT SEN TEKEMISEEN • ONNISTUNUT TYÖHAKEMUS JA AVOIN HAKEMUS • OPPAAT JA TYÖKALUT LINKEDIN HYÖDYNTÄMISEEN • PIILOTYÖPAIKKOJEN ETSIMINEN • TYÖNHAUN TYÖPAJAT • TYÖHAASTATTELUT, SOVELTAVUUSTESTIT JA NIIHIN VALMISTAUTUMINEN

Kuvio 5: Jobteaser (mukaillen Laurea Opiskelijaintranet 2024a)

Urapalveluiden asiantuntijat ovat luoneet Jobteaseriin opiskelijoille vuosikellon, jonne on ajoitettu Laurean urapalveluiden tarjoaman ohjauksen ihanteellisimman hyödyntämisen ja käyttöönoton opintojen eri vaiheissa. Tutkinnon ensimmäisenä vuotena suositellaan työllistymismahdollisuuksien tutkimista, Jobteaserin tarjoamien palveluiden kartoittamista sekä yleisesti Laurean Urapalveluihin tutustumista. Opiskelijan olisi tärkeää oppia nimeämään ja tunnistamaan omia mielenkiinnonkohteita ja taitoja, joissa Urapalveluiden uraohjaajat ajanvarauksella tai työpajoissa opastamalla osaavat auttaa. Ensimmäisen vuoden toisena lukukautena opintojen edetessä opiskelijan tulisi vähitellen tutustua täydentävien opintojen osaamispolkuihin ja miettiä kansainvälisten opintojen, kuten esimerkiksi vaihto-opintojen ajankohtaisuutta. (Laurean urapalvelut 2024.)

Monet työnantajat hakevat työntekijöitä erityisesti alkuvuodesta tammi- ja helmikuun vaihteessa sekä elo- ja syyskuussa kesäkauden jälkeen, joka on mitä otollisinta aikaa opiskelijalle hakea harjoitteluun tai työelämään opintojen ohelle. Laurea järjestää Urafest-nimisen oman rekrytointitapahtumansa useimmiten alkuvuodesta, jolloin opiskelijalla on myös hyvät mahdollisuudet tavata oman alansa asiantuntijoita ja yrityksiä vahvistaen samalla työhakuun vaadittavia taitoja. Toisen tutkintovuoden alussa opiskelijan tulisikin hahmotella omia toiveitaan harjoittelupaikasta ja siellä kerrytettävästä osaamisesta, jonka jälkeen viimeistelyillä

työnhakudokumenteilla opiskelija on valmis erilaisten harjoittelupaikkojen hakemiseen. (Laurean urapalvelut 2024.)

Opintopisteiden karttuessa kolmannen ja neljännen tutkintovuoden aikana opiskelijan tulisi miettiä opinnäytetyön aihetta ja sen vaikutusta työllistymiseen. Trainee-ohjelmat voivat olla potentiaalisia työhaussa helpottaen tavoitteiden asettamista myös tulevaisuuden työuralle. Laurean urapalveluiden (2024) mukaan valmistumisen lähestyessä opiskelijan olisi hyvä miettiä suorittamiaan opintoja ja kirjata ne ylös itselleen. Ennen valmistumista ja opiskelijastatuksen muutosta opiskelijan tulee vaihtaa Jobteaseriin uusi sähköpostiosoite koulun tarjoaman outlook-osoitteen tilalle, jonka ansiosta opiskelija voi hyödyntää myös valmistumisensa jälkeen tietopaketteja esimerkiksi aiheista ”jatkuva oppiminen ja jatko-opinnot” tai ”kansainvälisyys ja monimuotoisuus opinnoissa”. Määräajassa valmistuneet tutkinto-opiskelijat ovat oikeutettuja neljän lukukauden ajan opiskelemaan ilmaiseksi Laurean avoimessa ammatikorkeakoulussa, joka on yksi etu Laurean alumnina olemisesta. (Laurean urapalvelut 2024.)

Alumniverkostolla tarkoitetaan kaikkia opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet AMK- tai YAMK-tutkinnon Laureassa. Alumniverkoston kuuluvana myös jo valmistuneet opiskelijat saavat informaatiota täydennys- ja jatkokoulutusmahdollisuuksista, kutsuja tapahtumiin verkostoitumisen merkeissä ja mahdollisuuden jakaa omaa osaamistaan nykyisille opiskelijoille esimerkiksi toimimalla luennoitsijoina. (Laurea 2024m.)

2.5 Uraohjaukset tavoitteet

Uraohjauksen tavoitteet voidaan ymmärtää monipuolisena prosessina, jonka tarkoituksena on tukea opiskelijaa niin opintojen aikana kuin työelämään siirryttäessä. Uraohjaus voidaan nähdä prosessina, jossa autetaan opiskelijaa tekemään tietoisia päätöksiä koskien opintoja, elämää ja uraa. Tämä ohjaus pyrkii antamaan opiskelijoille valmiuksia hallita uraansa ja kohtaamaan muuttuvan työelämän haasteet. (Luovi 2023, 2.) Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä määrätään, että opiskelijalla on oikeus saada ohjausta ja opetusta erilaisissa oppimisympäristöissä (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017). Tämä ohjaus mahdollistaa opiskelijoille tutkinnon perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamistavoitteiden saavuttamisen sekä edistää heidän kehitystään tasapainoisiksi ja sivistyneiksi yhteiskunnan jäseniksi (Raudasoja & Samppala 2021).

Ammattikorkeakoulun uraohjauksen yksi keskeisistä tavoitteista on tukea opiskelijoiden sujuvaa siirtymistä työelämään. Lairion (2001) mukaan opiskelijoita autetaan hahmottamaan opintojen ja ammatin välisiä yhteyksiä sekä valmistetaan elinikäiseen urapolun suunnitteluun, sillä ura nähdään jatkuvana prosessina. (Kuurila 2014, 45.) Lisäksi Kuittinen (1997) painottaa, että opiskelijoille tulee tarjota laajaa tietoa työelämästä ja siellä olevista työtehtävistä korostaen opiskelijoille opintojen aikana tehtyjen valintojen vaikutuksia tulevaisuuden työelämään ja itse työllistymiseen (Kuurila 2014, 46).

Uraohjauksessa korostuu elinikäisen oppimisen merkitys, koska opiskelijan on opittava tunnistamaan omat vahvuutensa ja asettamaan realistisia tavoitteita omalle uralleen. Ruohotie (2003) mieltää tämän auttavan opiskelijaa sopeutumaan työelämän muutoksiin ja kehittämään tarvittavia valmiuksia koko uransa ajan. (Kuurila 2014, 47.) Laadukas uraohjaus motivoi opiskelijoita jatkamaan opintojaan ja tekemään tietoisia valintoja silloin, kun urapolulla tulee eteen uusia mahdollisuuksia (Holman 2024).

Uraohjauksen päätavoitteena voidaan pitää sitä, että opiskelija saa valmiudet hallita omaa uraansa. Näihin taitoihin kuuluvat ammatin valinta, urasuunnittelu, työnhakutaidot, sitoutuminen organisaatioihin ja jatkuva itsensä kehittäminen. (Kuurila 2014, 49.) Tämä elinikäisen oppimisen malli auttaa yksilöä kehittämään taitojaan ja valmiuksiaan työmarkkinoiden muutoksiin sopeutumisessa (Hooley & Dodd, 2015). Uraohjauksessa tulisi myös korostaa työelämän oikeuksien ymmärtämistä sekä tukea nuoria löytämään laadukas työ (ETF & Unicef 2024, 24).

Siirtyminen korkeakoulusta työelämään on merkittävä vaihe opiskelijan elämässä. Ahonen (2008) mainitsee ammattikorkeakoulujen uraohjauksen tavoitteena olevan myös varmistaa, että opiskelijat valmistautuvat työelämään saaden tarvitsemansa tiedot ja taidot onnistuneen työuran aloittamiseen. (Lindberg & Vaahtera, 2021, 25.) Ohjauksen keskiössä on opiskelijan kohtaaminen ja tämän kiinnostuksen kohteiden, tavoitteiden ja toiveiden tunnistaminen uraohjauksen koulutusvalintojen tukemisen lisäksi (Luovi 2023, 5).

Opintojen alkuvaiheessa uraohjauksen keskeisenä tavoitteena on opiskelijoiden sitouttaminen opintoihin ja mahdollisuuksien tarjoaminen tulevan työuran hahmottamisessa. Ohjauksen tulisi avata laajasti näkemyksiä koulutusten tarjoamista tehtävistä ja auttaa opiskelijaa tiedostamaan perusopintojen merkitystä suhteessa työuralla menestymiseen. (Kuurila 2014, 117.) Uraohjauksen tulisi olla yksilöllistä luoden tukea opiskelijan omiin vahvuuksiin, kiinnostuksen kohteisiin ja tulevaisuuden suunnitelmiin, selkeyttäen opiskelijan ammatillista identiteettiä. Nämä tukitoimet helpottavat ennen kaikkea valintojen tekemistä, jotka liittyvät opiskelijan yksilöllisiin suuntautumisvaihtoehtoihin ja työtehtäviin tulevaisuudessa. (Kuurila 2014, 118.)

Opintojen keskivaiheessa uraohjaus painottuu ammatillisten valmiuksien kehittämiseen ja työelämään siirtymisen valmiuksien vahvistamiseen. Tällöin uraohjaus tukee opiskelijoiden työharjoittelua ja ammatillisen identiteetin rakentumista, sillä käytännön kokemukset työelämästä ovat keskeisiä ammatillisen kasvun kannalta. Työharjoittelut ja niiden aikana saatu palaute auttavat opiskelijoita refleктоimaan omaa osaamistaan suhteessa tulevaan ammattiinsa. (Kuurila 2014, 119.) Aikaisemmat työkokemukset ja muu käytännön kokemus tukee ammatillista kasvua ja helpottaa siirtymää opiskelijoille avaten mahdollisuuksia työmarkkinoilla (Kuurila 2014, 120).

Opintojen loppuvaiheessa uraohjauksen tavoitteena on valmistella opiskelijoiden siirtymistä työelämään. Konkreettisia ohjaustoimenpiteitä ovat esimerkiksi työnhakutaitojen

kehittäminen ja verkostoitumisen tukeminen, jotka kannustavat opiskelijoita jatkamaan ammatillista kehittymistä. Elinikäisen oppimisen merkitys korostuu tässä vaiheessa ja opiskelijoita kannustetaan ylläpitämään sekä kehittämään omaa osaamistaan työelämässä myös tulevaisuudessa. (Kuurila 2014, 123.)

Laureassa uraohjaus on keskeinen osa opiskelijoille tarjottavia tukipalveluja, joissa heitä autetaan etenemään niin opinnoissaan kuin urasuunnittelussa. Uraohjaus tukee opiskelijoiden ammatillista kehitystä tarjoamalla apua esimerkiksi työnhakudokumenttien muodostamisessa ja itsereflektion kehittämisessä. Erityisesti urasuunnitelmia tehtäessä ja omaa osaamista tunnistettaessa korostetaan opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita, jolloin ohjaus on erityisen tärkeää auttaen opiskelijoita valmistautumaan työelämään ansioluettelon laatimisen ja työhaastatteluihin valmistautumisen kautta. (Laurea 2023.)

2.6 Työharjoittelut osana uraohjausta ja -kehitystä

Ammattikorkeakouluopintojen päätavoitteena on auttaa opiskelijaa perehtymään oman ammattialueensa keskeisiin kysymyksiin ja niiden käytännön soveltamiseen. Näin opiskelijasta kehittyy asiantuntija, joka kykenee itsenäisesti työskentelemään alan vaativissa tehtävissä, toimimaan yrittäjänä tai osallistumaan kehitystyöhön. Harjoittelujakso tukee tätä tavoitetta tarjoamalla opiskelijalle ohjattua käytännön kokemusta, joka liittyy oleellisesti ammattiopintojen sisältöihin. (Vesterinen 2002, 15.) Harjoittelu antaa myös opiskelijalle mahdollisuuden soveltaa oppimaansa käytännössä, joka vahvistaa hänen ammatillista osaamistaan (Puputti 2023).

Harjoittelu tarjoaa opiskelijalle tilaisuuden yhdistää aiemmin hankittua tietoa työelämän käytäntöihin ja syventää ammatillista osaamista (Vesterinen 2002, 17). On erityisen tärkeää, että harjoittelupaikka tarjoaa tehtäviä, jotka liittyvät opiskelijan keskeisimpiin opintoihin, jotta teoreettinen tieto voidaan muuttaa käytännön osaamiseksi (Vesterinen 2002, 31). Tällainen käytännön kokemus on merkityksellistä erityisesti syventävissä opinnoissa, jotka auttavat opiskelijoita valmistautumaan työelämän vaatimukseen harjoitteluiden vaatimustason kasvaessa (Puputti 2023).

Ammattikorkeakoulussa liiketalouden opiskelijat suorittavat ensimmäisen ja toisen harjoittelujakson, jotka molemmat ovat laajuudeltaan 15 opintopistettä. Harjoittelujakson kesto on täysipäiväisenä 2,5 - 5 kuukautta ja osa-aikaisena 400 - 800 tuntia. (Laurea 2024o.) Ensimmäisessä harjoittelussa opiskelijan tavoitteena on oppia soveltamaan teoriaosaamistaan käytäntöön sekä analysoimaan ja kehittämään oman työnsä sisältöä ja menetelmiä. Opiskelijan on myös mahdollisuuksien mukaan suositeltavaa osallistua harjoittelupaikkansa liiketoimintaprosessien kehitystyöhön ja arvioida omaa osaamistaan ja sen kehitystä. Tämä vaihe toimii perustana liiketoimintaosaamisen kehittämiseksi ja ammatillisen kasvun alkuvaiheille. (Laurea Pakki 2024.)

Toisen harjoittelun tavoitteet syventävät entisestään opiskelijan osaamista, urasuunnittelua ja liiketoimintaosaamista. Opiskelija oppii arvioimaan omaa osaamistaan suhteessa työelämän vaatimuksiin, luomaan ja kehittämään henkilökohtaisia työelämäyhteyksiä sekä toimimaan verkostoissa. Lisäksi opiskelija saa valmiuksia analysoida ja kehittää oman työnsä ja organisaation toimintaa. Tämä harjoittelujakso tukee myös opintopolun ja työuran suunnittelua, joka antaa opiskelijalle laajemman näkökulman urakehitykseensä. (Laurea Pakki 2024a.) Harjoittelujaksojen tavoitteet ovat opiskelijalle tärkeitä ammatillisen osaamisen kehittämisessä ja työelämävalmiuksien vahvistamisessa.

Harjoittelut ammattikorkeakoulu Laureassa voidaan suorittaa joko erillisinä jaksoina, yhtenä pitkänä kokonaisuutena tai osaamisen näytöillä. Harjoitteluiden suoritustavan valikoituminen on yksilöllistä, joka perustuu opiskelijan omiin henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Erilliset harjoittelut voivat tarjota mahdollisuuden vertailla erilaisia urapolkuja, mikäli opiskelija on kiinnostunut useammasta suuntautumsvaihtoehdosta opintojen aikana. (Puputti 2023.) Yhtenäinen pidempi harjoittelu voi puolestaan tarjota syvemmän asiantuntijuuden kehittymisen ja mahdollisuuden osallistua vaativampiin tehtäviin. Näin harjoittelun rakenteen valinta voi vaikuttaa merkittävästi opiskelijan urakehitykseen. (Vesterinen 2002, 31.)

Osaamisen osoittaminen näytöllä aiemman työkokemuksen perusteella voi nopeuttaa opin-
toja, mutta on tärkeää arvioida, miten aiempi kokemus tukee ammatillista kehittymistä. Molempien harjoittelujen suorittaminen voi olla opiskelijalle perusteltua, mikäli aiempi työkokemus ei vastaa alan asiantuntijatehtäviä. (Puputti 2023.) Harjoittelupaikan valinta on keskeistä ammatillisen kehittymisen kannalta, sillä oikeanlainen paikka mahdollistaa opiskelijalle oman ammattialansa erityispiirteiden tarkastelun ja tulevaisuuden osaamistarpeiden arvioinnin (Vesterinen 2002, 31).

Laurea on viime vuosina tiivistänyt työelämäyhteistyötä erityisesti avainkumppanuusverkostonsa kautta, jonka avulla opiskelijat voivat verkostoitua ja löytää harjoittelu- ja työmahdollisuuksia. Vuoden 2023 lopussa Laurean verkostoon on kuulunut 101 Avainkumppania (Laurea 2024b), jotka osallistuvat aktiivisesti Laurean järjestämiin tapahtumiin (Laurea 2024c). Avainkumppanit osallistuvat esimerkiksi harjoittelupaikkojen tarjoamiseen ja rekrytointitilaisuuksiin, kuten esimerkiksi UraFest-tapahtumaan, joka kokoaa yhteen Laurean opiskelijoita, alumneneja ja erilaisten yritysten edustamia Avainkumppaneita (Laurea 2024b).

JobTeaser-rekrytointiportaali toimii myös keskeisenä työvälineenä, sillä sen kautta opiskelijat voivat löytää ja hakea sekä palkallisia että palkattomia harjoittelupaikkoja (Laurea 2024n). Palkallisessa harjoittelussa opiskelija solmii työsuhteen yrityksen kanssa, kun taas palkattomassa harjoittelussa Laurea toimii sopimusosapuolena yhdessä opiskelijan ja yrityksen kanssa (Laurea 2024n). Halutessaan opiskelijoilla on myös mahdollisuus lähteä harjoitteluun ulkomaille, joka laajentaa työelämävalmiuksia ja osaamista kansainvälisessä

ympäristössä. Laurean yli 200 partnerikorkeakoulun verkosto mahdollistaa opiskelijavaihtoja ja kansainvälisiä harjoitteluita ympäri maailmaa tarjoten monipuolisia mahdollisuuksia globaalin osaamisen kehittämiseen. (Laurea 2024k.)

Aikaisemmin mainitun mukaisesti opiskelijat voivat hakeutua niin palkattomiin kuin palkallisiin harjoittelupaikkoihin, joista molemmat tarjoavat opiskelijoille arvokkaita oppimismahdollisuuksia (Puputti 2023). Kesällä tehtävät harjoittelut tai kesätyöt voivat edistää opintoja ja potentiaalisesti avata ovia työuralle, erityisesti jos harjoittelupaikkaan liittyy etenemis- tai verkostoitumismahdollisuuksia (Vesterinen 2002, 34). Työharjoittelut ovat olennainen osa urakehitystä ja ammattikorkeakouluopintoja, sillä ne tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden kerryttää käytännön kokemusta ja tutustua opiskeltavan alan työelämän vaatimuksiin (Åberg 2022).

3 Tutkimusmenetelmät ja luotettavuus

Tutkimus- ja kehittämistyö vaatii johdonmukaisuutta, jolla tarkoitetaan tutkittavan ilmiön perusrakenteen, tutkittavan aineiston ja valittujen lähestymistapojen, analyysimenetelmien ja tapojen, tulosten julkaisemisen ja aineistoon pohjautuvien tutkijoiden johtopäätösten myötä muotoutuvaa järjestelmällistä kokonaisuutta. Kehittämistyön pohjimmaisen tarkoituksen tutkiminen, olennaisen tiedon hahmottaminen ja sen kerääminen, kohderyhmän valikointi ja aineistoista saatujen tietojen tulkinta on tärkeää tutkimuksen onnistumisen kannalta. (Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020.)

Kerätyn informaation ja datan saatavuus sekä niiden oikeellisuuden varmentaminen ovat tärkeitä tieteellisen tutkimustyön tunnusarvoja. Tutkimusaineiston dokumentointi läpi tutkimuksen mahdollistaa aineiston ja siihen tehtyjen toimenpiteiden todentamisen ja toistettavuuden, mikäli kerättyä dataa hyödynnettäisiin uudestaan. (Kuusniemi & Nykyri 2021.) Tutkimuksen kokonaisluotettavuus muotoutuu yhdessä tutkimuksen luotettavuudesta eli reliabiliteetista ja pätevydestä eli validiteetista. Kokonaisluotettavuutta voidaan pitää hyvänä, mikäli tutkittavan ilmiön aineiston otos edustaa perusjoukkoa ja satunnaisuutta esiintyy harvakseltaan mittauksessa. (Vilka 2007, 174.)

3.1 Tieteellisten tutkimusten menetelmäsuuntaukset

Kvalitatiivinen eli laadullinen ja kvantitatiivinen eli määrällinen ovat yleisiä menetelmäsuuntauksia tieteellisessä tutkimuksessa. Karkeasti voidaan sanoa, että miksi-kysymyssanat voidaan liittää määrällisiin tutkimuksiin ja mitä ja miten -kysymyssanat laadullisiin tutkimuksiin. (Juhila 2024b). Määrällisessä tutkimuksessa tutkittavaa ilmiötä kuvataan ja tulkitaan numeroiden ja tilastojen perusteella. Tällöin tehdään erilaisia luokitteluja, vertailuja sekä syy- ja

seuraussuhteita ilmiöiden tutkailemisesta numeraalisten tietojen näkökulmasta. (Jyväskylän yliopisto 2024e.)

Laadullinen analyysi voidaan puolestaan määritellä jonkin tietyn aineiston tiivistämiseksi tai jalostamiseksi käsitteelliseen tai teoreettiseen käsittelymuotoon, josta tehdään tulkintoja sekä havaintoja luoden materiaalista dataa tai informaatiota. Tutkimusongelma ja sen teoreettinen viitekehys sekä käytettävät aineistot vaikuttavat laadullisen analyysimenetelmän valintaan ja sen käsittelytapoihin. (Günther, Hasanen & Juhila 2024.) Analyysin perimmäisenä tavoitteena on useimmiten jäsentää tutkittavan kohteen tai aiheen laatua, ominaisuuksia ja kokonaisvaltaista merkitystä (Jyväskylän yliopisto 2024a). Koodaaminen, teemoittelu ja erilaisiin ryhmiin jaottelu ovat laadullisen tutkimusanalyysin perinteisiä työkaluja analysoinnin aloittamiseen (Günther, Hasanen & Juhila 2024).

Laadullisen tutkimuksen käytetyimpänä analyysimenetelmänä voidaan pitää sisällönanalyysiä. Induktiivinen eli aineistolähtöinen analyysitapa mahdollistaa erilaisten teemojen hahmottamisen aineistosta ja deduktiivinen eli teorialähtöinen pohjautuu jo ennakoitujen ja hahmoteltujen teemojen rakentamisen ympärille itse analyysin aikana. (Elo, Kajula, Tohmola & Kääriäinen 2022.) Samantapaiseksi analyysimenetelmätavaksi määrittelevät Eskola ja Suoranta (2008) teemoittelun, jonka analyysi perustuu Juhilan (2024a) mukaan tutkimusongelman näkökulmasta sen aineistosta tai kohteesta paikannettaviin olennaisiin teemoihin. Diskurssianalyysi puolestaan syventää kielenkäytön ja viestinnän tuottamia ilmauksia ja merkitystä niihin liittyviin konteksteihin, prosesseihin ja tuotettuihin käytänteisiin. (Jyväskylän yliopisto 2024b.) Narratiivisen analyysin avulla voidaan hahmotella tutkittavan aiheen tai kohteen ympärillä olevia kertomuksia, jotka rakentavat osaltaan mielikuvaa tutkittavasta aineistosta (Jyväskylän yliopisto 2024c). Välittömien havaintojen, aineistosta tai tutkimuskohteesta saatujen kokemusten pohdintaan ja reflektointiin käytettävää analyysimenetelmää nimitetään fenomenologiseksi analyysiksi (Jyväskylän yliopisto 2024d).

3.2 Tutkimuskysymysten rooli

Tutkimuksessa pyritään aina löytämään vastaus johonkin kysymykseen (Ronkainen, Pehkonen, Lindblom-Ylänne & Paavilainen 2011, 33). Hyvä tieteellinen kysymys on tarkkaan perusteltu, osuvasti laadittu ja käsittelee aihetta, joka vaatii tutkimusta (Ronkainen ym. 2011, 43). Tutkimuskysymyksen on ennen kaikkea oltava sellainen, johon vastaaminen on mahdollista erilaisilla tutkimuksen menetelmillä. Tällöin on kysyttävä jotakin, jonka tutkiminen on käytännössä mahdollista. (Ronkainen ym. 2011, 37.)

Selkeät tutkimuskysymykset mahdollistavat laadukkaan tutkimusartikkelin tai tutkimuksen syntymisen. Niiden tarkoituksena on kuvata syitä aineiston keräämiselle ja kertoa ilmiön tutkimisen perimmäiset syyt, motivaattorit ja tavoitteet. (Reito 2023.) Tutkimuskysymysten muodostaminen on myös erinomainen tapa rajata tutkimusta ja auttaa kiteyttämään

tutkittavaa ilmiötä keskittyen vain tutkimukselle olennaiseen tietoon tekemättä ilmiön tutkimisesta liian laajaa tai yleispätevää. Selkeiden tutkimuskysymysten luomisesta huolimatta tutkimuksen prosessi ei välttämättä etene aina lineaarisesti, sillä joskus tutkimuksen aikana löytyy uusia potentiaalisia tutkimuskohteita- tai kysymyksiä. (Vesterinen 2024.) Tämän ohella aiemmin hahmotellut tutkimuskysymykset muovautuvat ja täsmentyvät tutkimuksen aikana kerättyyn aineistoon pohjautuen (Ronkainen ym. 2011, 43).

3.3 Reliabiliteetin ja validiteetin roolit

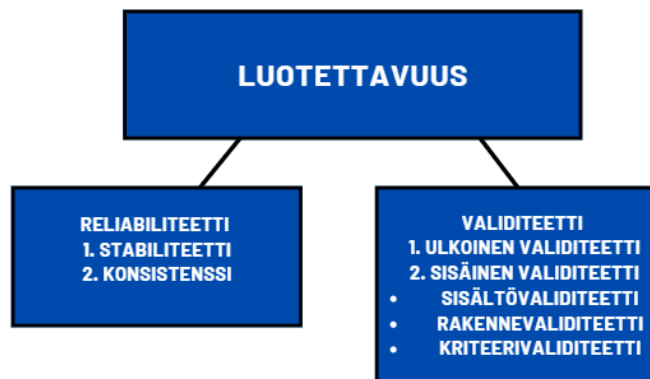
Kanasen (2008) mukaan niin validiteetin kuin reliabiliteetin käsite tarkoittaa luotettavuutta, mutta validiteetti keskittyy enemmän tutkimusongelmaan ja reliabiliteetti puolestaan tulosten pysyvyyden tarkasteluun. Reliabiliteetissa käytettyjen mittareiden tai menetelmien luotettavuutta voidaan havainnoida mittaustulosten pysyvyydellä, jolloin mittaustulosten odotetaan olevan samankaltaiset ympäristöstä tai tutkimuksen tekijästä riippumatta. Käsite nivoutuu erityisesti määrälliseen eli kvantitatiiviseen tutkimukseen. (Anttila 2006, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020 mukaan.) Siinä erityisesti korostetaan tarkkuutta, täsmällisyyttä ja pysyvyyttä (Hakala 2018). Tutkimuksen huolellinen suunnittelu, valittujen menetelmien ja siihen yhdistettävien olosuhteiden punnitseminen sekä niin sanottu virhelähteiden kontrollointi parantavat reliabiliteettia. Lisäksi satunnaisotanta, perusjoukon numerointi taulukointiin ja sieltä lopulta yksilöiden uudelleenvalikointiin varmentaa ja parantaa tutkittavan ilmiön tai sen menetelmistä syntyvien tulosten luotettavuutta. (Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020.)

Validiteetti havainnollistaa puolestaan laskettavan ilmiön ominaisuuksia ja kyseenalaistaa valitun mittarin soveltuvuuden (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024). Tutkimus- ja kehittämissä validiteetti ilmaisee miten aineiston tulokset vastaavat todellisuutta ja yleistettävyyttä sekä kertoo käsitteiden yhdistämisestä tutkittavan ilmiön tutkimukseen ja toteutukseen (Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020). Se määrittelee, kuinka osuvasti mittari mittaa tutkimuksen kohteena olevaa asiaa (Hakala 2018). Validiteetin laskeminen tai arvioiminen tapahtuu verrattaessa mittaustulosta todelliseen tietoon perustuvaan ja mitattavaan ilmiöön (Anttila 2006, Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020 mukaan). Pohjimmiltaan validiteettia ja sen onnistumista arvioidaan siinä käytettyjen valikoitujen menetelmien onnistumisen näkökulmasta, sillä tutkimusotteen tulee huomioida tutkittavan ilmiön ominaisuudet ja siihen liittyvien kysymysten esittelytapa, jotta tutkimusta tekevä saa juuri tarvitsemaansa kohdennettua tietoa valikoimiltaan menetelmillä (Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2020).

Reliabiliteetti ja validiteetti voidaan jakaa erilaisiin alaluokituksiin, jotka auttavat hahmottamaan luotettavuuden muodostumisen arviointia. Reliabiliteetista tunnistettavia osatekijöitä ovat stabiliteetti ja konsistenssi, joista ensimmäisenä mainittu mittaa mittarin pysyvyyttä ajassa ja toinen yhtenäisyyttä sen varmistuessa mittarin osatekijöiden mittaavan samoja

asioita. Tällöin voidaan huomioida muun muassa ilmiöiden vaikutuksia tutkimustuloksiin. (Kananen 2008, 80.)

Validiteetin eli pätevyyden arviointi on reliabiliteetin arviointia hieman haasteellisempaa. Se varmistetaan käyttämällä tutkimuksen aikana oikeaa tutkimusmenetelmää, oikeanlaista mittaria ja valikoimalla oikeita asioita mittaukseen mukaan. Kuvion 6 mukaisesti validiteetin alalajeiksi voidaan hahmotella ulkoinen-, sisäinen-, sisältö-, rakenne- ja kriteerivaliditeetti. Ulkoisella validiteetilla mitataan tutkimuksesta saatujen tulosten yleistettävyyttä, joka rinnastetaan otoksen suhteessa populaatioon. Sisäisellä validiteetilla puolestaan tarkoitetaan syyseuraus-suhdetta, jolloin voidaan hyödyntää esimerkiksi ristiintaulukointia kahden eri muuttujan välillä. (Kananen 2008, 81.)

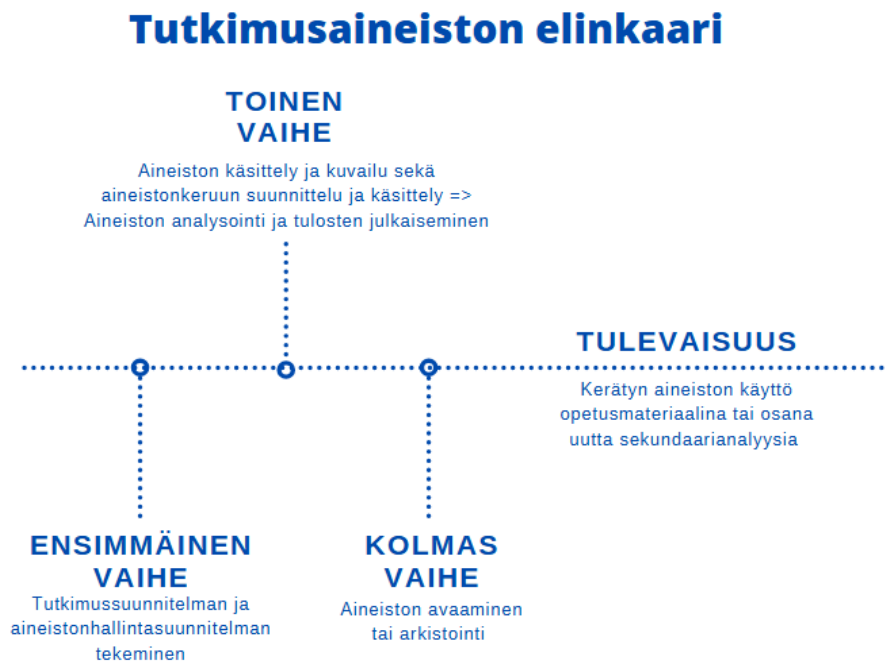
Kuvio 6: Tutkimuksen luotettavuuden arviointi (Kananen 2008, 79)

Sisältövaliditeetti tarkoittaa, että tutkimustulokset perustuvat tutkimuksessa käytettyihin muuttujiin, jolloin mittareita laatiessa on esimerkiksi hyödynnetty jo olemassa olevaa teoriaa. Rakennevaliditeetti muistuttaa osittain sisältövaliditeettiä sen pohjautuessa myös teoriaan ja niiden perusteella valikoituihin mittareihin, mutta käsittelee useamman käsitteen ja sen kokonaisuuden mittaamisen sijasta yhtä käsitettä. Tämä tukee piilomuuttujien ja niiden merkitysten löytämistä ehkäisten tutkimustulosten vääristymiä. Kriteerivaliditeetissa tutkitaan vastaavien tutkimusten tuloksia, jotka samansuuntaisilla tuloksilla varmentavat kriteerivaliditeetin olevan tutkimuksen kannalta lupaava. (Kananen 2008, 81-83.)

3.4 Aineistonhallinta

Aineistonhallinta tarkoittaa tutkimusaineiston ja siihen liittyvien tietojen tallentamista ja järjestelyä taaten, että aineisto säilyy luotettavana ja käyttökelpoisena rikkomatta tietosuojaa tai -turvaa aineiston olemassaolon aikana. Joskus jo kerättyä aineistoa käytetään uudestaan toiseen tarkoitukseen kuin alkuperäistä aineistoa on kerätty, jolloin jatkokäyttöä nimitetään sekundaarianalyysiksi. Tällöin käytettävä aineisto on jonkun toisen kokoamaa ja

hyödynnettävät tutkimusmenetelmät eroavat useimmiten alkuperäisessä tutkimuksessa käytetyistä menetelmistä. (Tietoarkisto 2024.) Kuviossa 7 on havaittavissa kerätyn aineiston perinteinen elinkaari, joka etenee suunnitelmien tekemisestä kerätyn aineiston julkaisemiseen yhteisölle.

Kuvio 7: Tutkimusaineiston elinkaari (mukaillen Tietoarkisto 2024)

Hyvä tieteellinen käytäntö perustuu peruseriaatteisiin, kuten rehellisyyteen, huolellisuuteen ja tarkkuuteen tutkimustyössä sekä tulosten oikeaoppiseen tallentamiseen ja esittämiseen. Tutkimusta tekevien on tärkeää kunnioittaa muiden tutkijoiden aikaisempaa työtä ja viitata tarvittaessa jo heidän tekemiinsä löydöksiin. Itse tutkimus on suunniteltava, toteutettava ja raportoitava tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti, jolloin esimerkiksi tarvittavien tutkimuslupien hankkiminen on keskeisessä asemassa. Eettisesti kestävä tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmät sekä läpinäkyvyys julkaisussa ovat välttämättömiä tutkimuksen luotettavuuden takaamiseksi. Lisäksi tutkijoiden tulee huomioida heitä sitovat velvollisuudet tietosuojan takaamisesta vastaajille esimerkiksi anonymiteetin säilyttämiseksi. (Helsingin yliopisto 2024b.)

4 Harjoitteluvastaavien haastattelut

Opinnäytetyön tutkimusta varten on haastateltu kahta Laureassa työskentelevää lehtoria, joista käytetään tässä opinnäytetyössä nimityksiä lehtori A ja lehtori B. Lehtori A on toiminut syksystä 2023 kevääseen 2024 harjoitteluvastaavana, jonka jälkeen lehtori B on aloittanut kyseisessä työtehtävässä. Molempien lehtoreiden haastattelut ovat toteutettu erillisinä haastatteluina tiistaina 08.10.2024 Microsoft Teams-viestintäalustalla, jolloin on hyödynnetty sovelluksen tarjoamaa transkriptio-työkalua kuultujen keskusteluiden eli äänien muuttamista kirjoitetuksi tekstiksi. Työkalun keräämät keskustelut ovat luettu ja varmistettu ihmisen toimesta ymmärrettäväksi, jonka lisäksi tekstit ovat Microsoftin Copilot-tekoälyavustajalla viety läpi komennolla “Voisitko litteroida seuraavan tekstin?”.

Kerättyä haastatteluaineistoa analysoidaan erityisesti induktiivisesta näkökulmasta, jolloin on mahdollista vertailla lehtoreiden kohderyhmään kuuluvien opettajien kanssa käytyjä keskusteluja ja saatuja vastauksia jo ennakoon laadituista kysymyksistä. Raportissa hyödynnetään myös muita menetelmiä pääpainon ollessa kuitenkin aineistolähtöisessä analyysitavassa.

4.1 Lehtoreiden näkemykset

Haastattelun kyselypohjassa oli 16 kysymystä, joista osaan pyydettiin erityisesti perusteluita jo kysymystä ääneen luettaessa itse mielipiteen tai mielikuvan kertomisen lisäksi. Ensimmäinen pieniä eroavaisuuksia aiheuttanut kysymys koski lehtoreiden mielipidettä opiskelijoiden motivaatiosta toiseen harjoitteluun suuntautumisesta, jolloin lehtori A sanoi lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron viisi sen edustaessa suurinta motivaatiota ja lehtori B numeron neljä, jonka perusteli juuri pitämillään HOPS-keskusteluilla ja siellä opiskelijoista nähtävällä vahvalla tahtotilalla löytää harjoittelupaikka jo olemassa olevan työkokemuksen ja sen avulla tehtävän näytön sijasta.

Kyselyn edetessä lehtoreita pyydettiin nimeämään seitsemästä ennalta määritellystä vaihtoehdosta kolme todennäköisintä syytä opiskelijoiden harjoittelumotivaatioon, joista molemmat valitsivat ammatillisen kehittymisen ja työllisyysmahdollisuuksien parantamisen. Lehtori A mainitsi myös verkostoitumismahdollisuudet, jonka lisäksi lehtori B uudenlaisen työkokemuksen opiskelijoiden näkökulmasta miettiessä.

Opettajien tarjoamien resurssien riittävydestä toisen harjoittelun ohjaamisen suhteen keskusteltaessa lehtori A antoi lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron kolme, jonka perusteli liian vähäisellä ajalla toisen harjoittelupaikan hakemisen neuvomisessa. Lehtori B puolestaan antoi numeron neljä, jota perusteli liiketalouden harjoitteluiden keskittämällä yhdelle lehtorille ja koulun tarjoamalla ohjauksella sitä haluaville opiskelijoille esimerkiksi harjoitteluiltapäiviin osallistumalla, joka on hänen mielestään onnistunutta.

Laurean Avainkumppaneiden tarjoamien harjoittelupaikkojen laadusta ja määrästä kyseltäessä molempien lehtoreiden vastauksista oli havaittavissa avainkumppaniyritysten- ja organisaatioiden jääneen hieman etäiseksi, vaikkakin mielikuva heidän tarjoamistaan harjoittelupaikoista on positiivinen. Lehtori B kuitenkin erityisesti mainitsi, että Jobteaseriin Avainkumppaneiden listaamat harjoittelupaikat ovat tässä taloustilanteessa opiskelijoille erittäin tärkeät opiskelijoille saatavien harjoittelupaikkojen löytämisen ollessa haasteellista. Jobteaseria ylläpitävästä Urapalveluista ja heidän tarjoaman koulutuksen hyödyllisyydestä osana harjoittelu-prosessia kysyttäessä lehtori A kommentoikin, että hänellä on rajallinen määrä kokemusta, mutta hänen mielestään Urapalveluiden tuotokset ovat olleet aina korkeatasoisia. Lehtori B oli samaa mieltä lehtori A:n kanssa ja korosti, että Urapalvelut ovat erittäin tärkeitä niin harjoittelun kuin työn hakemisen kannalta vahvistamaan opiskelijoiden omien taitojen sanoittamista oikeilla termeillä ja valmistelemaan tarvittavia työnhakudokumentteja.

Uraohjauksesta ja sen suunnittelun merkityksestä harjoitteluvastaavan näkökulmasta kysyttäessä lehtori A mainitsi tärkeäksi aloittaa jo opintojen alkuvaiheessa harjoitteluiden ja sinne suuntautumisen miettimisen, jotta opiskelija on valmistautunut ja käyttänyt aikaa prosessin miettimiseen myös pelkän toimimisen sijasta harjoitteluiden ollessa ajankohtaista. Lehtori B puolestaan sanoi kokevansa uraohjauksessa merkitykselliseksi opiskelijan kanssa yhdessä pohittamisen ja siihen liittyvien mahdollisuuksien kartoittamisen, jotta opiskelija osaisi jo opintojen aikana tunnistaa omia vahvuuksiaan ja osaamistaan. Tällöin osaamisen kartoittamista mahdollisesti vahvistettaisiin jo koulussa tiettyjä opintoja valikoiden ja täten ennakoiden urasuunnittelua lehtori B:n sanoin sen ollessa tärkeää jo opintojen aikana.

Työharjoitteluiden tekotavoista keskusteltaessa lehtori A ja Lehtori B olivat hieman eri linjoilla. Lehtori A:n mielestä ensimmäisen ja toisen harjoittelun yhdistäminen on ehdottomasti kannattavaa, sillä työharjoittelun palautekeskusteluissa tuli ilmi, että yksittäisen harjoittelujakson aika on lyhyehkö, jolloin se ei välttämättä tue opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä työtehtävien oppimisen jäädessä pinnallisemmalle tasolle. Keskustelussa nousi myös esille, että pidempi ajanjakso palvelee useimmiten työnantajaa paremmin ja mahdollisesti näin helpottaa opiskelijalle harjoittelupaikan löytämistä. Lehtori B:n mielestä harjoitteluiden tekemistapa on yksilöllistä riippuen opiskelijan aikaisemmasta työkokemuksesta ja tavoitteista, jolloin ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä harjoitteluja yhdessä, erikseen tai näyttöinä. Tällöin juuri uraohjaus on tärkeässä roolissa, jotta opiskelija saa halutessaan erillisten harjoitteluiden myötä kokemusta erilaisista työpaikoista ja niissä olevista työtehtävistä tai juuri pidemmän harjoittelujakson, joka voi poikia ideaalitalanteesta myös aiheen opinnäytetyölle ajanjakson mahdollistaessa organisaatioon ja sen toimintatapoihin syventymisen.

Työharjoitteluiden palkallisuuden tärkeydestä puhuttaessa lehtori A sanoi, että toivoisi kaikilla opiskelijoilla olevan mahdollisuuksia palkalliseen harjoitteluun ja kertookin, että sanoisi suurimman osan opiskelijoista tekevän harjoittelun palkallisena, mihin on kovin tyytyväinen

opiskelijoiden puolesta. Lehtori B:n mielestä harjoittelusta tärkeimmät saatavat ovat ennemminkin rahallisen arvon sijasta työkokemuksen kartuttamista ja työuran mahdollisuuksien avartamista, jota tukee myös Kansaneläkelaitoksen maksama opintotuki harjoittelusta maksettavan palkan sijasta. Aikaisemmin harjoitteluvastaavana toiminut lehtori A ja nykyinen liiketalouden harjoitteluvastaava lehtori B arvioivat siis palkallisuuden merkityksen ja tärkeiden eri tavoin.

Opiskelijoiden suurimmat haasteet toisesta harjoittelusta liittyivät lehtori A:n mukaan harjoittelupaikan löytämiseen, jonka haastavuudesta myös lehtori B mainitsi aiemmin Avainkumppaneiden määrästä ja laadusta kysyttäessä. Lehtori A:n mukaan itse harjoittelun suorittamisen aikana olevat haasteet liittyvät yrityksissä ja organisaatioissa vallitsevaan johtamiskulttuuriin, jolloin opiskelijat ovat kertoneet keskusteluissa harjoittelun jälkeen kaivanneensa enemmän palautteenantoa, ohjaamista ja selkeämpää viestintää. Lehtori B koki, että opiskelijat ovat yleisesti olleet tyytyväisiä kokemaansa toiseen harjoitteluun, mutta harjoittelun jälkeisissä keskusteluissa on tullut joskus ilmi tarve paremmalle perehdytykselle sen ollessa vavaista, joka vaikuttaa harjoittelukokemukseen ja työnkuvan sisäistämiseen.

Lehtori A:n mielestä Laurean opetussuunnitelma ja sen oppimistavoitteet menevät linjassa tukien toisen harjoittelun onnistumista. Lehtori B on samaa mieltä ja sanoo oppimistavoitteiden olevan selkeitä henkilökohtaisen oppimisuunnitelman eli HOPS:in avustuksella. Ydinopintojen lisäksi täydentävät opinnot auttavat opiskelijoita kerryttämään monipuoliset perustiedot eri suuntautumislinjojen perusteista, jotka auttavat menestymään harjoittelussa. Opiskelijoiden täyden potentiaalin ja osaamisen hyödyntämisen kysymisestä harjoittelupaikoissa lehtori A antoi lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron kolme ja kertoi palautekeskusteluissa tulleen ilmi, että opiskelijat eivät usein pääse näyttämään täysin omaa osaamistaan toisen harjoittelun aikana. Lehtori B on hieman eri mieltä ja ennemmin koki, että opiskelijat pääsevät myös niin sanottuun syvään päähän ja saavat työtehtäviä, jotka vastaavat toiseen harjoitteluun kuuluvan kehittämistehtävän kriteeristöä yrityksestä tai organisaatiosta palautekeskustelun yhteydessä käytäväksi.

Harjoittelupalautteiden tärkeydestä keskusteltaessa molemmat lehtorit korostivat sen tärkeyttä suhteessa itsereflektion muodostumiseen opinnoista ja harjoittelusta. Lehtori A sanoi, että toinen harjoittelu useimmiten sijoittuu opintojen loppupäähän lähelle valmistamista, jolloin opiskelijat osaavat jäsentää keskustelutilaisuuksissa työkokemusta ja oppimaansa. Lehtori B mainitsi samoja asioita omassa haastattelussaan ja lisäsi harjoittelupalauttekeskustelun myös olevan opiskelijalle oiva keino tunteiden purkamiseen ja sanoittamiseen tehdyn työharjoittelun ja sen suuntautumislinjau sopivuudesta.

Lehtori A:lta kysyttäessä opiskelijoiden mahdollisuuksista laadukkaasti harjoittelupaikan löytämiseen ja tukitoimien vahvistamiseen hän kommentoi, että hänen mielestään tukitoimeksi

tarvittaisiin jo olemassa olevien Urapalveluiden ja opettajatuutorien tukitoimintojen lisäksi jonkinlainen valmennus tai pakollinen opintorakenne, joka tukisi työharjoittelupaikkojen ja siihen liittyvien tekijöiden työstämistä jo aiemmin opinnoissa. Tällöin opiskelijat saattaisivat nähdä harjoittelut selkeämmin osana urasuunnittelua kuin opintojen etenemisen ja opintopisteiden kerryttämisen näkökulmasta. Keskustelussa nousi esille myös haastattelijoiden omat kokemukset, joissa mainittiin tiedonkulun tärkeys, joka mahdollistaa jo olemassa olevien palveluiden hyödyntämistä opiskelijoiden tietäessä niiden olemassaolosta ja siellä olevasta informaatiosta. Lehtori B puolestaan vastasi kysymykseen, että hänen mielestään Laurean tarjoamat valmiudet ovat jo hyvät ja mainitsi esimerkkeinä Urapalveluiden tekemän työn Harkka- ja Urafestien järjestämisen suhteen, avainkumppaniverkoston hyödyntämisen harjoittelupaikkojen löytämisessä ja opiskelijoiden vierailut Contact Forumin kaltaisissa verkostoitumistapahtumissa, jossa opiskelija voi saada myös oppilaitoksen ulkopuolista tukea.

Laurean harjoitteluiden organisoinnin kehittämisestä keskusteltaessa lehtori A mainitsi resurssit ja erityisesti ajan, jonka toivoisi riittävän opiskelijoiden työharjoittelupaikoilla vierailemiseen. Yrityksissä ja organisaatioissa vieraileminen opiskelijan työharjoittelun aikana mahdollistaisi tiiviimpää harjoittelupaikan ja ammattikorkeakoulun välistä työelämäyhteistyötä ja kerryttäisi informaatiota auttamaan myös tulevia toiseen harjoitteluun suuntaavia opiskelijoita. Lehtori A kertoi myös miettineensä vertaistuen merkitystä alumniensa tarjoaman verkoston lisäksi, jolloin opiskelijat voisivat jakaa vertaisilleen eli muille opiskelijoille kokemuksiaan toisesta harjoittelusta, joka kehittäisi aiemmin mainittua viestintää. Lehtori B kommentoi vastaamaan kysymykseen odottavansa ensi vuonna tulevaa Laurean organisaatiomuutosta ja sen tuomia mahdollisia muutoksia, jolloin esimerkiksi jokaisella opiskelijalla oleva tuutoriopettaja ohjeistaisi omia opiskelijoitaan, joka selkeyttäisi ohjeiden antamista opiskelijakohtaisemmin. Lisäksi Lehtori B kehui tänä syksynä Canvaxen lanseerattua työtilaa, jota vielä kehitettäisiin Urapalveluiden kanssa. Työtilan tarkoituksena on ollut vähentää sähköpostitse tapahtuvaa viestintää ja keskittää opiskelijoiden tekemät raportit, jonka lisäksi potentiaalisesti tulevaisuudessa vielä yhdistää opiskelijalle harjoitteluihin liittyvä informaatio ja olennaiset linkit yhdelle alustalle opiskelijalle selkeämmin löydettäväksi.

Haastattelun lopussa lehtoreille annettiin mahdollisuus antaa palautetta kyselyn aiheesta ja kommentoida kysymystenkin ulkopuolella olevia asioita, jotka eivät välttämättä tulleet esille haastattelun aikana. Lehtori A nosti esille toisen harjoittelun ja opinnäytetyön kytkeytymisen toisiinsa ja kertoi pohtineensa näiden ajoitusta opinnoissa. Hänen mielestään opiskelijoiden kannattaisi tehdä yhdistetyt harjoittelut opintojen lopussa opinnäytetyön tekemisen jälkeen, jolloin opiskelijalla olisi mahdollisuus jäädä harjoittelun myötä mahdollisesti avautuvaan työpaikkaan ja valikoida opinnäytetyön aihe omien mielenkiinnonkohteiden ja lähtökohtien perusteella yritysten antamien aiheiden sijasta, jotka saattavat olla opiskelijalle vastentahtoisia tai epämääräisiä, haastaen opinnäytetyön tekemistä ja tutkinnon loppuunsaattamista. Lehtori B kommentoi vielä uudemman kerran uutta työtilaa Canvaksessa ja ilmaisi toivovansa sen

tuoman ryhtiliikkeen vaikutuksen opiskelijoille saatavan informaation levittämiseen ja itseohjautuvaan, mikä kannustaisi opiskelijoita tutkimaan harjoitteluihin liittyviä asioita myös ennen niihin suuntautumista, ennakoiden ja aloittaen ajatusprosessin niistä.

4.2 Teemat ja johtopäätökset

Lehtori A:n ja Lehtori B:n haastatteluiden perusteella on havaittavissa teemoja, joita molemmat lehtorit mainitsevat tai sivuavat kysymyksiin vastatessaan. Haastattelun aikana on myös havaittavissa lehtoreiden eriäviä mielipiteitä tai kokemuksia opiskelijoiden kanssa käytyjen palautekeskusteluiden huomioista, jotka voivat johtua paitsi yksilöllisistä ja subjektiivisista kokemuksista myös ajanjaksosta, jolloin lehtorit ovat keskusteluita opiskelijoiden kanssa käyneet. Haastatteluiden loppupuolella on varmennettu, että lehtori A on ollut liiketalouden opiskelijoiden harjoitteluvastaavana syksyllä 2023 ja keväällä 2024, jonka jälkeen harjoitteluvastaavan tehtävät ovat siirtyneet tänä syksynä lehtori B:lle. Lehtori A:n vuoden kestänyt harjoittelujakso on voinut mahdollistaa laajempaa ja systemaattisempaa huomioiden tekemistä opiskelijoiden kokemuksista sen ollessa jatkuvaa ja pitkäkestoista, joskin lehtori B:llä on ajantasaisempaa kokemusta opiskelijoiden kanssa keskustelemisesta nykytilanteessa, esimerkiksi haastattelussakin mainitusta harjoittelupaikkojen löytämisen haastavuudesta taloustilanteen heijastuessa yritysten tarjoamiin paikkoihin opiskelijoille tällä lukukaudella.

Kuvion 8 mukaisesti lehtoreiden antamista vastauksista on noussut teemoiksi erityisesti viestinnän heikkous, harjoittelupaikkojen löytämisen haasteellisuus, harjoitteluiden ajoittaminen sekä harjoitteluvastaavien eroavat mielipiteet kannattavien harjoittelutapojen suorittamisesta ja työharjoittelupaikkojen palkallisuudesta. Viestinnän heikkoudella viitataan lehtori A:n kanssa käytyyn keskusteluun ja siellä nousseisiin aiheisiin opiskelijoiden tiedostamista palveluista, jotka voisivat hyödyttää uraohjausta tai sen suunnittelemista, mikäli opiskelijat olisivat tietoisia näistä. Tästä myös lehtori B mainitsi kertoessaan juuri haastattelupäivänä järjestetystä harjoitteluiltaapäivästä, jonka tiedonkulkua opiskelijoille tiedusteltiin ja kyseenalaistettiin osallistumismäärän ollessa toivottua pienempi. Lehtori B puhuikin useampaan otteeseen Canvaxseen luodusta työtilasta, jossa olisi koottuna opiskelijalle tarvittavat tiedot, jolloin rivien välistä on havaittavissa, että opiskelijat kamppailevat ainakin hetkittäin opintoihin liittyvän informaation löytämistä usealta eri alustalta.

LEHTOREIDEN HAASTATTELUISTA NOUSSEET TEEMAT

Kuvio 8: Lehtoreiden haastatteluista nousseet teemat

Harjoittelupaikkojen löytäminen on ollut molempien lehtoreiden mukaan haasteellista, jonka syyt ovat monitahoiset. Lehtori A mainitsi joidenkin suuntautumislinjojen harjoittelupaikkojen olevan osaa halutumpia, jonka lisäksi aspekti opiskelijoiden toivomasta palkallisuudesta lisää kilpailuasetelmaa opiskelijoiden välillä. Lehtori B puhui vallitsevasta tilanteesta ja useassa yrityksessä ja organisaatiossa olevista niin sanotuista yt-neuvotteluista, jolloin harjoittelupaikkojen tarjoaminen opiskelijoille ei ole ollut priorisoinnin huipulla. Lisäksi lehtoreiden eroavat mielipiteet niin harjoitteluvastaavina kuin mahdollisina tuutoriopettajina vaikuttavat opiskelijoiden tekemiseen päätöksiin saatujen neuvojen ja mielipiteiden perusteella. Lehtori B mainitsikin haastattelun aikana organisaatorakenteen haasteet, jossa jokaisen opiskelijan oma tuutoriopettaja ei välttämättä ohjeista opiskelijaa itse, jolloin opiskelijan vastuulla on itse olla aktiivinen, hyvin kommunikoi- ja ajan tasalla omista opinnoista oleva saadakseen tarvitsemaansa ohjausta yksilöllisesti koko organisaation sisällä.

Harjoitteluvastaavan tai tuutoriopettajan kanssa keskusteltaessa opiskelijalla on mahdollisuus saada monipuolisesti erilaisia näkökulmia mietteisiinsä, mutta tällöin tämän tulee sisäistää lehtorien mainitsevien toimintatapojen olevan vain ehdotuksia, sillä ilman selkeää suositusta tai kaikkien opiskelijoiden noudattamaa toimintatapaa eri opiskelijoiden saamat vastaukset palkallisuuteen tai harjoittelun ajoitukseen liittyvistä asioista voivat asettaa heidät eriarvoiseen asemaan riippuen keskustelun toisen osapuolen mielipiteistä ja subjektiivisista kokemuksista. Tällöin esimerkiksi lehtori A:n kanssa keskustelleet opiskelijat saattavat tehdä molemmat harjoittelut yhdessä parantaen mahdollisuuksiaan työllistyä yritykseen ja Lehtori B:n kanssa jutelleet saada monipuolisempaa kokemusta eri suuntautumislinjojen työtehtäviä ko- keillessa työharjoitteluiden ollessa erilliset. Toki on huomioitava, että liiketalouden harjoit- luvastaavana on toiminut vain yksi lehtori kerrallaan, jolloin opiskelijat ovat pohjanneet tie- tonsa tuutoriopettajalta tai sillä hetkellä toimivalta harjoitteluvastaavalta saamiinsa tietoi- hin.

5 Kyselyn analysoinnit

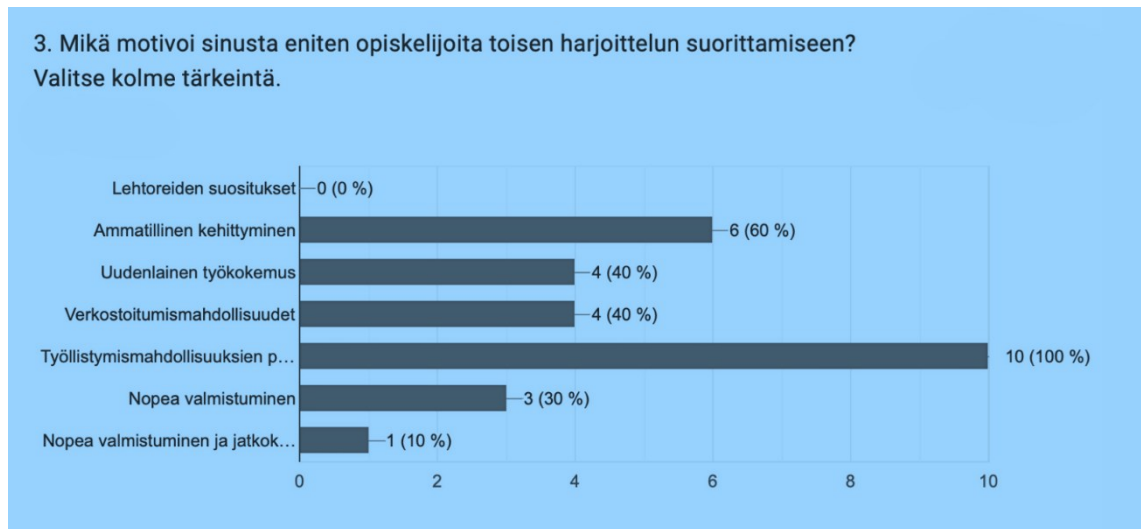
Tässä luvussa käsitellään Laurean toisen harjoittelujakson merkitystä ja laatua lehtoreille sekä opiskelijoille suunnattujen kyselyiden pohjalta. Kyselyiden tavoitteena on ollut kartoittaa näkemyksiä harjoitteluprosessin onnistumisesta, siihen liittyvistä haasteista sekä kehityskohteista eri osapuolten kokemusten kautta.

Ensimmäisenä tarkastellaan lehtoreiden vastauksia, joissa tuodaan esille näkemyksiä opiskelijoiden motivaatiosta, Avainkumppaneiden roolista ja urasuunnittelua tukevista työkaluista. Lehtoreiden vastausten analysoinnin jälkeen käsitellään opiskelijoiden näkökulmia toisen harjoittelujakson toteutuksesta ja niiden vaikutuksista urasuunnitelmiin sekä harjoittelupaikkojen haasteisiin. Luvun lopussa on yhteenveto molempien kohderyhmien antamista vastauksista ja hahmotelluista teemoista harjoitteluprosessin kehittämiseksi.

5.1 Lehtoreiden vastaukset

Lehtoreille suunnattu kyselytutkimus toisen harjoittelujakson merkityksestä ja sen laadusta lähetettiin Laurean liiketalouden opiskelijoiden 25:lle harjoittelu- tai tuutoriopettajana toimivalle lehtorille sähköpostitse ensimmäisen kerran keskiviikkona 02.10.2024 ja toisen kerran kahden viikon vastausajan jälkeen keskiviikkona 16.10.2024. Google Docsiin muodostettuun kyselypohjaan vastasi 10 lehtoria, joista ensimmäisen kysymyksen myötä heistä viiden tarkentui työskentelevän Leppävaaran kampuksella, neljän Hyvinkään kampuksella ja yhden Tikkurilan kampuksella.

Kokonaisuudessaan 16:sta kysymyksestä muodostuvan kyselyn toinen kysymys käsitteli lehtoreiden näkemyksiä opiskelijoiden motivaatiosta toiseen harjoitteluun suuntautumisessa, jonka opettajat selkeästi kokivat korkeaksi kuuden lehtorin vastatessa numeron neljä ja neljän lehtorin vastatessa numeron viisi sen edustaessa suurinta motivaatiota lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen. Kyselypohjassa opettajille oli nimetty jo entuudestaan seitsemän erilaista syytä opiskelijoiden motivaatioon, joista lehtoreiden pyydettiin valikoivan mielestään kolme tärkeintä. Opiskelijoiden motivaattorit (kuvio 9) olivat vastaajien antamien äänien mukaan tärkeysjärjestyksessä ollen työllistymismahdollisuuksien parantaminen, ammatillinen kehittyminen, uudenlainen työkokemus ja verkostoitumismahdollisuudet, nopea valmistuminen sekä nopea valmistuminen ja jatkokoulutukseen hakeutuminen. Lehtoreiden suosittelut -vaihtoehto ei saanut ollenkaan ääniä.

Kuvio 9: Opiskelijoiden motivaattorit

Opettajien näkemykset opiskelijoiden harjoitteluiden ohjauksen ja auttamisen resurssien riittävydestä jakautuivat asteikolle 2-5 lineaarisen asteikon vaihtoehtojen ollessa yhdestä viiteen numeron viisi edustaessa erittäin hyviä resursseja. Kuvion 10 mukaisesti numerot kaksi, neljä ja viisi ovat saaneet kukin kaksi lehtorin ääntä, jolloin viimeiset neljä ääntä ovat menneet numerolle kolme. Useampi numeron kaksi tai kolme antanut lehtori perustelee antamaansa ääntä kokemuksillaan niukoista resursseista, joita ohjaavat jo entuudestaan lehtoreiden yleisesti suuret työmäärät ja aikatauluhaasteet, jotka heijastuvat opiskelijoiden saamaan yksilölliseen tukeen. Numeron neljä tai viisi antaneet lehtorit ovat puolestaan pääosin olleet tyytyväisiä koulun mahdollistamiin resursseihin ja mainitsevat esimerkiksi Laurean Urapalveluiden ja niiden tarjoamien työkalujen hyödyntämisen, jonka myötä resurssit koetaan riittäviksi opiskelijoiden ohjauksen ollessa keskitettyä.

Keskitetyn ohjauksen myötä lehtorit kokivat omaavansa valmiuksia ohjata opiskelijoita tietämilleen työnhakualustoille, Avainkumppaneiden tai hankkeiden myötä avautuville harjoittelu- paikoille tai Urapalveluiden asiantuntijoille. Toinen korkeamman arvosanan antanut lehtori mainitsee myös esimerkkinä Opiskelijasta asiantuntijaksi -opintokokonaisuuden, jolloin opiskelijoilla on monitahoista ja ajankohtaista ohjausta saatavilla koko tutkinnon ajan. Lisäksi korkeamman numeron vastauksissa ilmenee yhtenäinen näkökulma, jonka mukaan harjoitteluiden vastaanottaminen ei välttämättä työllistä lehtoria suuresti, mikäli harjoitteluvastaava on samalla opiskelijan oma tuutoriopettaja, jolloin jo muun ohjauksen aikana on mahdollista keskittyä esimerkiksi harjoittelupaikkojen hakemisen tukemiseen.

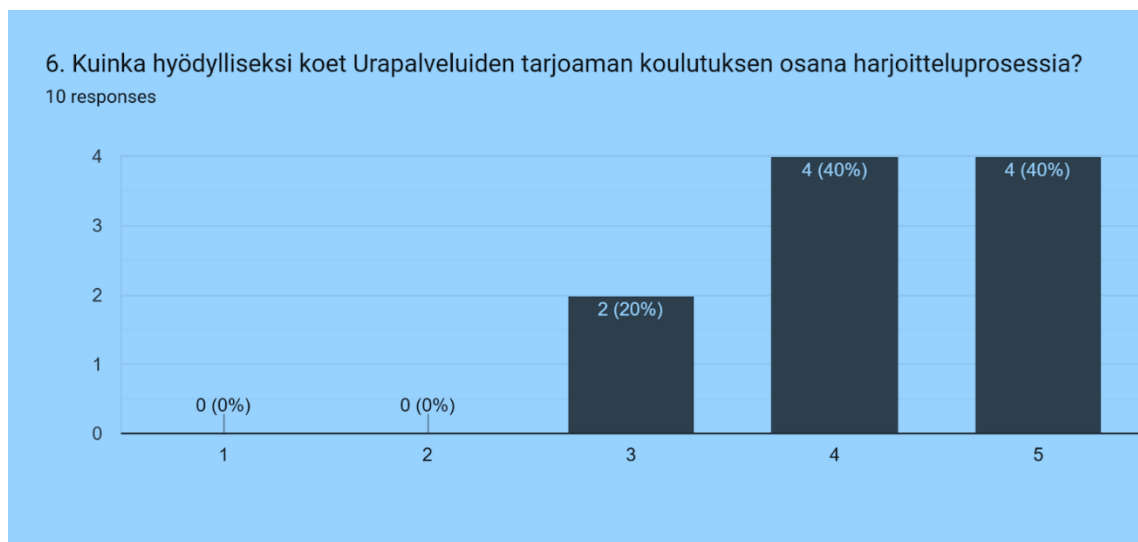
Kuvio 10: Opettajien kokemukset resurssien riittävydestä harjoitteluiden tukemisessa

Avainkumppaneiden tarjoamien harjoittelupaikkojen laadusta ja merkityksestä kysyttäessä monet lehtorit sanoivat Avainkumppanuuden tärkeäksi verkostoksi niiden tuodessa opiskelijoita ja työnantajayrityksiä lähemmäs toisiaan mahdollistaen opiskelijoille jalansijaa työmarkkinoilla sekä helpottaen harjoittelupaikkojen hakemista ja niiden saamista tiiviin yhteistyön ansiosta. Kyselyssä kuitenkin ilmeni, että Avainkumppanuuden roolin ja sen tärkeyden tunnistamisesta huolimatta useampi lehtori kokee Avainkumppaneiden tarjoamien harjoittelupaikkojen määrän ja opiskelijoiden tarvitsemien suuntautumislintojen harjoittelupaikkojen olevan riittämättömät suhteessa kysyntään. Yksi vastaajista erityisesti mainitsi, että monet tällä hetkellä tarjolla olevat työtehtävät eivät välttämättä vastaa opiskelijoiden odotuksia tai toiveita, jonka lisäksi harjoittelusta maksettavat palkkiot ohjaavat osaltaan harjoittelupaikkojen houkuttelevuutta.

Kymmenestä vastaajasta kaksi vastasi Avainkumppaneiden olevan heille etäisempi taho, jonka kanssa työskentelemisestä kyseisillä lehtoreilla ei ollut kokemusta tai suurempaa mielikuvaa. Myös muiden lehtoreiden antamien vastausten ohessa on toivottu, että Laurean toivotaan parantavan viestintää ja vuoropuhelua opiskelijoiden ja Avainkumppaneiden välillä, jolloin opiskelijoilla olisi selkeämpi käsitys Avainkumppaneiden tarjoamista tehtävistä ja harjoittelumahdollisuuksista.

Kuvion 11 mukaisesti neljä lehtoria antoi numeron viisi, neljä lehtoria numeron neljä ja vii-meiset kaksi lehtoria numeron kolme lineaarisella asteikolla Urapalveluiden tarjoaman koulutuksen hyödyllisyydestä osana harjoitteluprosessia tiedusteltaessa. Yleisesti Urapalveluiden tarjoama tuki koettiin opettajien näkökulmasta erittäin hyödylliseksi osana opiskelijoiden harjoitteluprosessia. Lehtorit korostivat vastauksissaan Urapalveluiden tarjoamia valmiuksia ja palveluita, joista esimerkiksi mainittiin työpajojen järjestäminen ja siellä tehtävien ansioluetteloiden ja LinkedIn-profiilien hiominen yhdessä opiskelijan kanssa.

Monet vastaajat ilmaisivat tyytyväisyyttään myös Urapalveluiden tarjoamiin materiaaleihin, joista erityisesti opiskelijan oman osaamisen sanoittaminen ja sen ohjaus koettiin tärkeänä tukiprosessina opiskelijoille, joilla on haasteita osaamisensa esille tuomisessa tai harjoittelu- paikkojen löytämisessä. Lisäksi henkilökohtaisen ohjauksen mahdollisuus sai kehuja, sillä useampi lehtori koki palveluille olleen tarvetta opiskelijoiden keskuudessa. Alemman arvosanan antaneet lehtorit ovat puolestaan perustelleet antamaansa numeroa ja kehittämistarvetta liittyen Urapalveluiden tiedottamiseen ja saavutettavuuteen, sillä he kokevat opiskelijoiden näkökulmasta palveluiden äärelle löytämisen olevan vähäistä ilman ohjausta. Myös yksi kyselyyn osallistunut lehtori on vastannut, että hänellä ei ole ollut omakohtaista kokemusta Urapalveluista ja niiden hyödyntämisestä.

Kuvio 11: Urapalveluiden hyödyllisyys

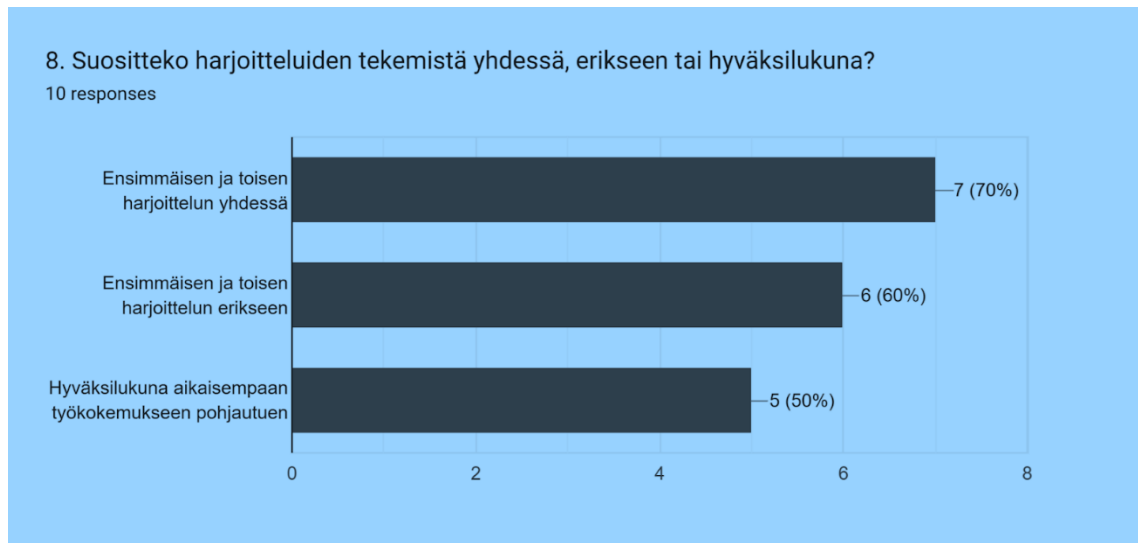
Opettajatuutoreille ja harjoitteluvastaaville urasuunnittelu ja uraohjaus tarkoittavat kyselyn mukaan erityisesti aktiivisen vuoropuhelun rakentamista opiskelijoiden kanssa. Useammassa vastauksessa toistui näkemys, jonka mukaan ohjauksessa on erityisesti tärkeää auttaa opiskelijoita tunnistamaan, kehittämään ja sanoittamaan omaa osaamistaan vastaamaan työelämän vaatimuksia. Moni lehtori koki ohjauksen alkavan jo ensimmäisestä HOPS-keskustelusta jatkuen koko opiskeluaajan, jolloin tuetaan opiskelijan tietoista siirtymistä opintopolulta työelämään ja usein asiantuntevuutta vaativiin työtehtäviin. Yhden vastaajan mukaan juuri tästä syystä opiskelijan tuutori- ja harjoitteluvastaavan tulisi olla sama henkilö, jotta opiskelija saisi urasuunnitteluun tähtäävää ja aktivoivaa ohjausta opintojen alusta saakka, maksimoiden sen hyödyt.

Lisäksi Pakissa olevilla työkaluilla, lukukausikatsausten informaatioilla ja Opiskelijasta asiantuntijaksi -kursilla tehtävien osioiden avulla opiskelijoiden omien ajatusten nähtiin selkeytyvän, jonka mainittiin auttavan mieleiselle työuralle suuntautumisessa ja sinne

sitouttamisessa. Yksi vastaaja hieman epäroi määrittelyiden tekemistä kyseisistä termeistä sanoittaessaan sen olevan hieman tuntemattomampaa, mutta mainitsi olevansa kiitollinen Urapalveluiden ja siellä olevan urasuunnittelun asiantuntijan läsnäolosta opiskelijoiden tarvittaessa yksilöllisempää ohjausta tuutoriopettajan tarjoaman ohjauksen tukena.

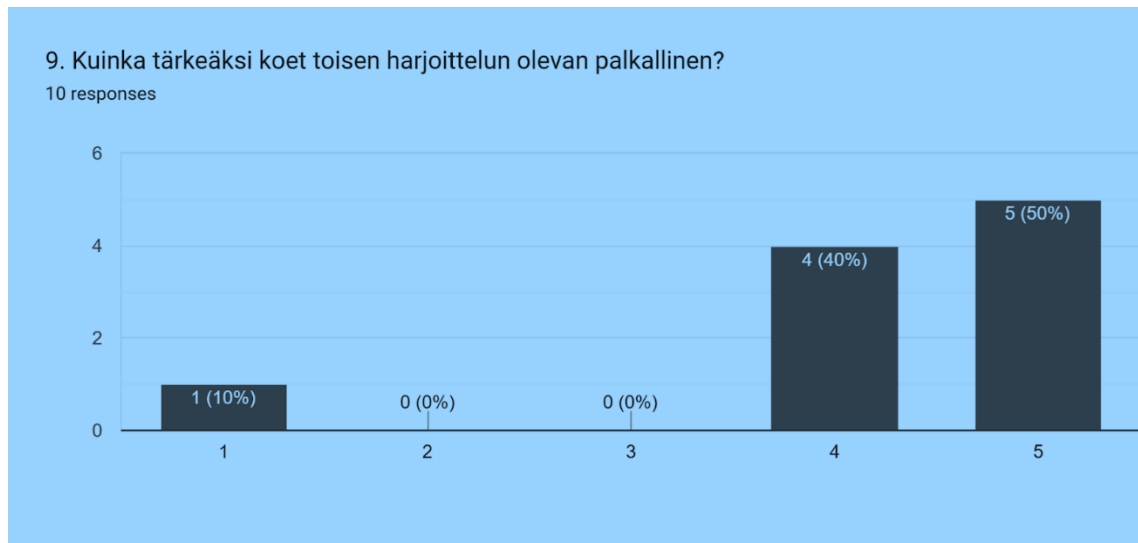
Kyselyn kahdeksas kysymys käsitteli lehtorien suosimia tapoja ohjeistaa liiketalouden opiskelijaa tekemään opintoihin sisältyvät harjoittelut. Opettajat saivat valikoida useamman vaihtoehdon yhden sijasta, jolloin lehtoreiden antamista vastauksista muodostui kuvioon 12 yhdistetyn harjoittelun suorittamiseen seitsemän ääntä, harjoitteluiden suorittamiseen erikseen kuusi ääntä ja näyttönä aikaisempaan työkokemukseen perustuen viisi ääntä. Moni lehtori mainitsi perusteluissaan suositeltavan tavan olevan opiskelijakohtaista riippuen opiskelijan henkilökohtaisesta tilanteesta, aikaisemmasta kokemuksesta ja uratavoitteista. Useampi lehtori korosti suositeltavan tavan olevan yksilöllistä, jolloin erilaisten vaihtoehtojen hyviä ja huonoja puolia punnittaisiin opiskelijan tarpeiden ja mahdollisuuksien näkökulmasta.

Kyselyn vastauksista ilmeni, että lehtoreiden mielestä erilliset harjoittelut mahdollistavat vielä omaa urapolkuaan etsivälle opiskelijalle erilaisten työtehtävien kokeilemista ja kerryttävät työkokemusta jo opiskeluiden aikana. Yhdistetty harjoittelu voi puolestaan sopia opiskelijalle, jolla on jo entuudestaan työkokemusta ja tietämystä haluamalleen suuntautumisvaihtoehdolle, jolloin pitkän harjoittelun tekeminen yhdessä yrityksessä tai organisaatiossa lisää kokonaisvaltaisempaa tuntumaa työtehtävistä ja mahdollisuuksia työpaikan saamiseen harjoittelujakson loppumisen jälkeen. Osaamisen näyttöjä suositeltiin opiskelijoille, joilla löytyy jo entuudestaan tutkintoon sopivaa työkokemusta, jolloin Laureasta valmistuminen on nopeampaa. Jo tulleiden vastausten lisäksi yksi lehtori koki harjoittelupaikkojen löytämisen olevan opiskelijoille helpompaa heidän ilmaistessaan mahdollisuuden pidempään harjoitteluun eli harjoitteluiden yhdistämiseen ja toinen lehtori kommentoi suosittlevansa laajasta työkokemuksesta huolimatta edes toisen harjoittelun tekemistä opintojen aikana harjoittelun merkeissä.

Kuvio 12: Lehtoreiden suosimat harjoittelutavat

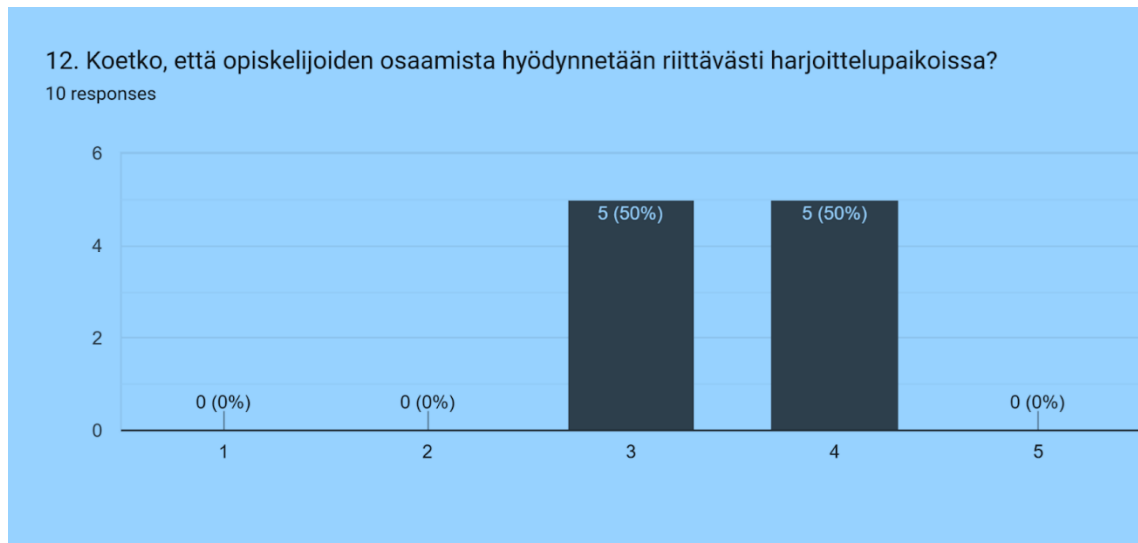
Harjoittelun palkallisuuden tärkeydestä kysyttäessä viisi lehtoria valitsi lineaarisella asteikolla numeron viisi kokien sen erittäin tärkeäksi, neljä lehtoria numeron neljä ja yksi lehtori numeron yksi. Kuvion 13 mukaan opettajat siis pitkälti kokevat harjoittelun ja siitä saatavan palkan tärkeäksi palkkioksi opiskelijan antamasta työpanoksesta harjoittelupaikan työtehtäviin. Kyse-
lyn seuraavasta kysymyksestä kymmenen eli toisen harjoittelun haasteista sen suorittamisen aikana saaduista vastauksista yksi lehtori mainitseekin, että taloudelliset ongelmat rasittavat usein palkattomasti harjoittelun suorittavia opiskelijoita. Muuten lehtorit ovat yhtenäisesti ajatelleet, että harjoitteluun liittyvät haasteet ovat pitkälti itse harjoittelupaikan löytämi-
seen liittyviä haasteita, sillä harjoittelupaikoista on kova kilpailu ja hakijoita on tällä hetkellä enemmän kuin tarjolla olevia paikkoja. Lisäksi on nostettu esille, että yritysten tarjoamien työtehtävien työnkuva ei vastaa aina opiskelijoiden toiveita, jolloin opiskelija ei välttämättä pääse kehittämään harjoittelun aikana osaamistaan toivotusti. Yksi lehtori on myös maininnut vastauksessaan, että tässäkin kohtaa opiskelijan oman osaamisen sanoittaminen ja yhteyden-
ottaminen yrityksiin tuottaa opiskelijoille haasteita.

Kuvio 13: Palkallisen harjoittelun tärkeys

Lehtoreilta Laurean opetussuunnitelman tukemisesta toisen harjoittelun onnistumisessa ja oppimistavoitteiden selkeydestä kysyttäessä vastaukset ovat samankaltaisia keskenään. Kaikki opettajat kertoivat kokevansa oppimistavoitteiden olevan suhteellisen selkeät, mutta vastauksissa ilmeni myös tarve täsmennyksille eri koulutusten sisällä, sillä yhden vastaajan mukaan opetussuunnitelman tulkitseminen ja sen soveltaminen saattavat vaihdella eri yksiköiden ja ohjaajien välillä. Kokonaisuudessaan opetussuunnitelman oppimistavoitteiden nähtiin kuitenkin tukevan opiskelijoiden oman osaamisen kehittämistä, itsereflektion muodostamista ja työelämäverkostojen luomista, jolloin selkeästi määritellyt ja tuetut tavoitteet edistävät osaltaan toisen harjoittelun onnistumista.

Kuvion 14 mukaisesti viisi opettajaa on vastannut numeron neljä ja toiset viisi opettajaa numeron kolme lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen olevaan kysymykseen, jossa tiedustellaan opiskelijoiden osaamisen hyödyntämisen riittävyttä harjoittelupaikoissa. Korkeamman arvosanan vastauksissa perusteltiin numeroa esimerkiksi opiskelijoiden työllistymisellä vakituisiin työpaikkoihin harjoittelun jälkeen, joka osoittaisi osaamisen merkittävää hyödyntämistä ja sen kehittämistä juuri harjoittelupaikoissa. Myös toisen vastaajan mielestä opiskelijoita ohjataan toisessa harjoittelussa erityisesti vaativiin työtehtäviin, jolloin yritysten ja organisaatioiden nähdään arvostavan opiskelijoiden osaamista jo harjoittelupaikkoihin suuntautuessa. Lisäksi on kommentoitu, että opiskelijan osaamista hyödynnetään erinomaisesti erityisesti, mikäli yritys etsii työharjoittelijoista itselleen tulevaisuuden työntekijöitä.

Kuvio 14: Lehtoreiden näkemys opiskelijoiden osaamisen hyödyntämisestä

Useammassa vastauksessa korostui, että osaamisen hyödyntäminen riippuu harjoittelupaikasta ja opiskelijan taidoista. Erityisesti yhdessä vastauksessa kommentoitiin 2,5 kuukauden harjoittelujakson olevan liian lyhyt aika opiskelijalle tuoda omaa osaamista ja täyttää potentiaalia itsestään yrityksen tarpeisiin. Kysymysten vastauksissa korostui myös kyselyn olevan suuntautunut niin tuutori- kuin harjoitteluvastaaville, sillä neljässä vastauksessa tuutoriopettajina toimivat lehtorit kertoivat omien tietojen tai kokemusten olevan puutteelliset vastaamaan kysymykseen kokonaisvaltaisesti ja toivat ilmi harjoitteluista vastaavalla olevan mahdollisesti enemmän näkemystä tai kokemusta vastata kysymykseen tarkemmin heidän ollessaan vastuussa opiskelijoiden harjoitteluista ja niiden vastaanottamisesta. Näkemystä perusteltiin myös eri roolituksilla ja työvastuilla, jolloin esimerkiksi vierailut opiskelijoiden tekemissä harjoittelupaikoissa antavat kyseisille lehtoreille enemmän informaatiota, jonka lisäksi opiskelijat tekevät harjoittelun suorittamiseen vaadittavat oppimistehtävät harjoitteluvastaaville arvioitavaksi.

Laurean harjoittelupalautteen rooli opiskelijoiden kehityksen seurannassa ja ohjaamisessa on saanut lehtoreilta vaihtelevia vastauksia. Yksi lehtoreista mainitsee palautteella ja ohjauksella olevan aina merkitystä, toinen korostaa sen olevan oppimisen avainasemassa, kolmas pitää sitä tärkeänä erityisesti työuran alussa olevalle opiskelijalle ja neljäs korostaa ryhmäpalautteen hyödyllisyyttä sen edistäessä vertaistuen mahdollisuutta ja oppimista yhteisöllisesti. On kuitenkin useampi vastaus, jossa ilmaistaan harjoittelupalautteen olevan olematonta ja sen hyötykäyttöä eteenpäin epäillänsä tehtäväksi. Lisäksi kaksi lehtoria mainitsee selkeästi, että he eivät ole ikinä nähneet harjoitteluista saatavia palautteita niiden ollessa organisoituja toiselle henkilölle.

Laadukkaista harjoittelupaikoista ja niiden varmistamisen tukitoimista kysyttäessä lehtoreiden vastauksissa ilmenee erityisesti toive tiiviimmästä yhteistyöstä Laurean ja sen Avainkumppanien sekä yritysverkostojen välillä. Laajemman kumppaniverkoston hyödyntäminen ja sitoutuneempi yhteistyö voisivat vastauksien mukaan mahdollistaa lisää harjoittelupaikkoja ja turvata tällöin samalla niiden laadukkuutta. Lisäksi kaksi lehtoria mainitsee erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen löytämisen haasteet, jolloin laajenevaan verkostoon toivotaan yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita tarjoamaan harjoittelupaikkoja juuri kansainvälistä tutkintoa tekeville opiskelijoille. Vastauksissa myös ilmenee uskomus, jonka mukaan paremmalla opiskelijoiden osaamisen esiintuonnilla voitaisiin lisätä yritysten halukkuutta tarjota harjoittelupaikkoja, joka hyödyttäisi niin opiskelijoita kuin yhteistyökumppaneita.

Urapalveluiden henkilökohtaisen tuen merkitys on myös nostettu esille tilanteisiin, joissa opiskelijat tarvitsevat enemmän opastusta harjoittelupaikkojen löytämisessä. Lisäksi yhdessä vastauksessa on mainittu Laurean johdon vastuu ja heidän velvollisuutensa kiinnittää huomiota erityisesti niiden harjoittelupaikkojen laadun tarkasteluun, jotka kohdistuvat haasteellisiin opiskelijaryhmiin. Näillä tarkoitetaan vastauksissa jo aiemmin mainittuja degree-opiskelijoita sekä opiskelijoita, jotka esimerkiksi suuntautumisen myötä ovat haasteellisessa asemassa harjoittelupaikkojen ollessa jo entuudestaan vähäiset. Lisäksi yksi lehtori on maininnut, että kokee opiskelijan omalla aktiivisuudella olevan suuri merkitys, jolloin kannustus omatoimiseen ja kiinnostuksen mukaiseen harjoittelupaikan etsimiseen saattaa lisätä opiskelijan sitoutumista ja tyytyväisyyttä harjoitteluun. Tämä lähestymistavan toivotaan yhdistävän opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet ja Laurean tarjoamat tukimahdollisuudet.

Toiseksi viimeinen kysymys koskee kehitysehdotuksia harjoitteluiden organisoinnin kehittämiseksi Laureassa, jonka vastauksissa ilmenee kolmen lehtorin toivovan tuutoriopettajien osallistumisen harjoitteluihin poistavan tarpeen erillisille harjoitteluvastaaville. Tätä perustellaan Laurean ohjaussuunnitelman kirjatulla ohjeilla, jonka mukaan opettajatuutoreilla olisi vastuu opiskelijoiden uraohjauksesta, jonka lisäksi yksi lehtori mainitsee huolekseen, että harjoittelusta saatuja oppeja ei voi hyödyntää tehokkaasti ohjaajan ollessa jokin muu tietojen jäädessä niin sanottuun katveeseen. Vastaaajien mukaan harjoitteluvastaavan poistaminen ja tuutoriopettajille harjoitteluiden siirtäminen saattaisi yksinkertaistaa harjoitteluprosessia ja lisätä sujuvampaa viestintää opiskelijoiden, ohjaajien ja yhteistyökumppaneiden välillä.

Toisaalta yksi lehtori kertoo olevansa tyytyväinen nykyiseen malliin ja toinen mainitsee olevansa erityisen kiitollinen tämän ollessa yksi harvoista asioista, jotka ovat keskitetty selkeästi muutamille lehtoreille. Selkeästi rakentavaa palautetta on tullut organisaation selkeydestä ja komentoketjujen määrittelystä, joka erityisesti on ollut vastanneen huolenaiheena organisaatiorakenteen muuttuessa. Vastauksessa on nostettu esimerkiksi esille toive siitä, kuinka

tärkeää kaikkien osapuolten olisi tietää yhteisön jäsenten vastualueet ja henkilöiden päätösvalta, jotka osaltaan vähentäisivät epäselvyyksiä ja parantaisivat yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Kehitysideoissa on mainittu uudemman kerran huoli kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen vähäisyydestä ja niiden kehittämisestä, jotta heillä olisi samat mahdollisuudet kuin suomenkielisillä opiskelijoilla. Toisessa vastauksessa toivotaan P2P-projekteista tulevan tulevaisuudessa uusia ja mielenkiintoisia harjoittelupaikkoja opiskelijoille. Lisäksi yksi lehtori ilmaisee kokevansa enemmän tarvetta tukeen niin opiskelijoille kuin lehtoreille ongelmatilanteissa, jotta ne ratkaistaisiin nopeammin ja tehokkaammin jättämättä haasteellisessa tilanteessa olevia henkilöitä yksin. Vastaajan mukaan tämä tukisi myös Laurean brändiä, julkisuus-kuvaa ja ammattimaisuutta.

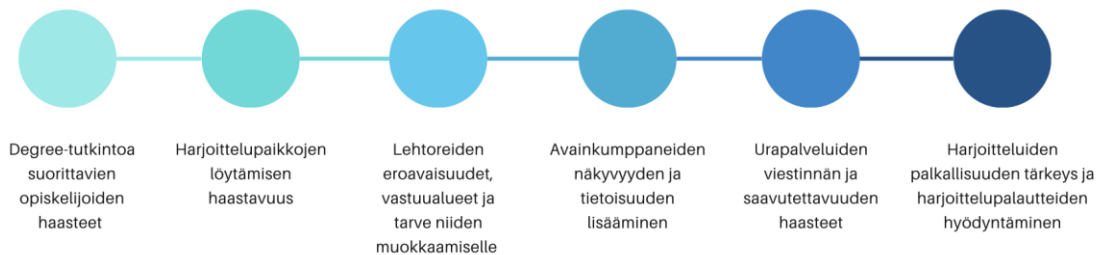
Viimeisenä kysymyksenä lehtorit ovat saaneet kommentoida muita kyselyn aikana syntyneitä huomioita, joita on kirjoitettu kolme kappaletta. Yksi opettajatuutorina työskentelevä opettaja kertoo miettineensä mahtoiko olla juuri kyselyn kohderyhmää, sillä harjoitteluvastaavat hänen mielestään osaavat vastata laadittuihin kysymyksiin syvällisemmin. Kaksi muuta vastauksen kirjoittanutta lehtoria ovat kiittäneet tärkeän aiheen valikoimisesta ja tutkimisesta.

5.2 Lehtoreiden vastauksien teemat

Laureassa työskentelevät lehtorit antoivat kyselyyn osallistumalla arvokasta tietoa heidän näkemyksistään opiskelijoiden harjoitteluihin hakeutumisesta, siellä tehdyistä työtehtävistä ja ammattikorkeakoulun tarjoamista tukitoimista sekä palveluista opiskelijoille koko tutkinnon suorittamisen ajan. Kymmenen lehtorin vastaukset muodostuivat harjoitteluvastaavana ja tuutoriopettajana toimivien opettajien kokemuksista, jolloin kyselyyn on saatu myös useammassa eri roolissa toimivan auktoriteetin tekemät huomiot opiskelijoiden harjoitteluihin liittyvistä onnistumisista tai haasteista liiketalouden tutkinnon suorittamisen aikana. Opettajien erilaiset roolit voivat kuitenkin selittää osaltaan suurehkoa hajontaa kyselyn aikana erityisesti avoimien kysymysten vastausosioissa, joissa ovat opettajat itse sanoneet jonkin kysymyksen olevan heidän osaamisensa tai tietämyksensä ulkopuolella tai ulkoistettuna toisen lehtorin työtehtäviin.

Kyselytuloksissa on ollut havaittavissa hajontaa ja erilaisia mielipiteitä, mutta selkeästi toistuvia teemoja erilaisista kysymyksistä huolimatta nousi myös esille. Kuvion 15 mukaisesti useammassa vastauksessa kyselyn aikana mainittiin harjoittelupaikkojen löytämisen haastavuus, harjoittelu- ja tuutorivastaavien vastualueet ja tarve niiden muokkaamiselle, Avainkumppaneiden näkyvyyden ja tietoisuuden lisääminen, Urapalveluiden viestinnän ja saavutettavuuden haasteet, harjoitteluiden palkallisuuden tärkeys, harjoittelupalautteiden hyödyntäminen, kansainvälisten opiskelijoiden haasteet ja lehtoreiden eroavaisuudet.

LEHTOREILLE SUUNNATUSTA KYSELYLOMAKKEESTA NOUSSEET TEEMAT

Kuvio 15: Lehtoreille suunnatusta kyselylomakkeesta nousseet teemat

Harjoittelupaikkojen löytämisen haasteet yhtenevät lehtori A:n ja Lehtori B:n tekemiin huomioihin nykyisestä taloustilanteesta ja opiskelijoiden suuntautumsvaihtoehdoista, joissa on havaittavissa epäsuhdannetta liittyen opiskelijoiden toivomiin harjoittelupaikkoihin ja saatavilla oleviin vaihtoehtoihin. Lisäksi lehtorit mainitsevat opiskelijoille haasteeksi toivotun työskuvan toteutumisen ja koulun tarjoamien työharjoittelupaikkojen verkostot, joiden toivottiin olevan laajemmat ja helpommin opiskelijoille saavutettavissa. Avainkumppanit olivat osalle opettajista selkeästi etäisempiä ja lähes tuntematon taho, jota saattaisi selittää harjoitteluvastaavien ja tuutoriopettajien selkeästi erilaiset roolit oppilaan ohjauksen eri vaiheissa, joihin jälkimmäisenä mainittu lehtori ei välttämättä osallistu harjoitteluiden osalta aktiivisesti. Ilmiön ongelmallisuus oli kuitenkin jo havaittavissa joidenkin lehtoreiden vastauksissa, jotka osaltaan kokivat opiskelijan ohjauksen ja harjoittelun tekemisen irrallisuuden vaikuttavan esimerkiksi maksimaalisen oppimisen ja ohjauksen hyödyntämisessä harjoittelusta tehdyn reflektion jäädessä pitkälti harjoitteluvastaavan informaatioksi oman tuutoriopettajan sijasta. Näin ollen katkonainen viestintä juuri harjoitteluvastaavien ja tuutoriopettajien välillä haastaa ohjauksen laatua.

Vastauksissa lehtoreilla on eriäviä mielipiteitä siitä, onko yksittäisille lehtoreille nimitetyt harjoitteluvastaavan roolit toimivat vai tulisiko jokaisen tuutoriopettajan huolehtia oman oppilaansa harjoitteluiden suorittamisesta näin tehostaen ohjausta. Tällöin tulisi huolehtia, että jokaisella opettajalla olisi samat tieto- ja taitovalmiudet ohjata opiskelijaa, jolloin kaikille opiskelijoille taattaisiin samat ohjauksen lähtökohdat. Urapalveluiden tarjoamat koulutukset ja tukitoimet saivat lehtoreilta paljon kiitosta, mutta vastauksissa on myös havaittavissa toiveita tuotetun informaation parempaan saavutettavuuteen yhden opettajan mainitessa niiden olevan hänelle täysin omien kokemusten ulkopuolella ja useamman lehtorin mainitessa opiskelijoiden olevan tietämättömiä juuri heitä varten olevista palveluista. Huomionarvoisena voidaan siis pitää opettajien subjektiivisia piirteitä ja heidän tietämystään palveluista, jotka vaikuttavat osaltaan opiskelijoiden saamiin ohjeisiin.

Opiskelijoiden eriarvoisuus tai yhtenäiset mahdollisuudet harjoittelupaikan saamiseen korostuvat erityisesti degree-opiskelijoiden eli kansainvälistä tutkintoa tekevien henkilöiden harjoittelupaikkojen hakemisessa. Lehtorit ovat nostaneet useammassa kohtaa kyselyä huolenaiheekseen kansainvälisten opiskelijoiden huomioinnin Laurean verkostoissa ja Avainkumppaneiden tarjoamissa harjoittelupaikoissa, joiden laatu ja määrä vaihtelevat jo entuudestaan yhden lehtorin vastausta lainaten. Useampi lehtori toivoo, että Laurealla olisi suuremmat verkostot opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saamisen helpottamiseksi kokiessaan niiden tällä hetkellä olevan vähäiset. Kyselyssä opettajat ovat olleet kuitenkin poikkeuksellisen samaa mieltä kaikkien harjoitteluiden palkallisuuden tärkeydestä ja kokevat sen opiskelijan näkökulmasta huomattavaksi toimeentulon takaajaksi opintojen aikana tehdyistä työtehtävistä samalla tapaa kuin aikaisemmin harjoitteluvastaavana toiminut lehtori A.

Viimeisenä vastauksista nousseena teemana voidaan pitää harjoitteluista saatujen palautteiden tärkeyttä, joista lehtorit olivat useaa eri mieltä. Osa lehtoreista piti palautteenantoa opiskelijoille erittäin tärkeänä oppimisen ja reflektoinnin työvälineenä, mutta useampi lehtori epäili palautteita hyödynnettävän eteenpäin ja myönsivät aiheen olevan oman roolinsa ulkopuolella. Tällöin olisi pääteltävissä, että harjoitteluiden ei koeta olevan osana tuutoriohjaajan tarjoamaa ohjausta ja liiketalouden tutkintoa sen ollessa erillinen kokonaisuus. Tämä saattaa osaltaan vaikuttaa opiskelijan suhtautumiseen harjoitteluista ja valmistautumiseen niihin, jolloin opiskelijat näkevät harjoittelut pitkälti osana tutkinnon vaatimia opintopisteitä hahmottamatta mahdollisuuksia kauaskantoisempaan urasuunnitteluun.

5.3 Opiskelijoiden vastaukset

Lehtoreille kohdistetun kyselyn ohella toteutettiin kysely Laurean 620:lle kohderyhmään kuuluvalla liiketalouden opiskelijalle, joista kyselyyn vastasi 34 opiskelijaa. Kysely jaettiin opiskelijoille sähköpostitse ja vastaukset kerättiin anonyymisti vastaajien yksityisyyden takaamiseksi. Kyselyn aikataulu oli yhteneväinen lehtoreille suunnatun kyselyn kanssa. Opiskelijoille suunnattu kysely sisälsi 20 kysymystä, joiden avulla kartoitettiin opiskelijoiden kokemuksia ja näkemyksiä muun muassa opintojen ja harjoitteluiden toteutuksesta.

Ensimmäisen kysymyksen vastausten perusteella voidaan todeta, että kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat kolmelta eri Laurean kampukselta. Leppävaaran kampukselta on ollut 14 vastaajaa, Hyvinkään kampukselta 13 vastaajaa ja Tikkurilan kampukselta seitsemän vastaajaa. Tämä jakautuminen osoittaa, että kysely on tavoittanut opiskelijoita kattavasti eri kampuksilta, joka parantaa kyselyn edustettavuutta Laurean liiketalouden opiskelijoiden keskuudessa. Kyselyn toinen kysymys koski vastaajien ikäjakaumaa, joka kertoo 18 vastaajan edustaneen 25-34-vuotiaiden ikäryhmää. Seuraavaksi suurimman osuuden muodostavat 19-24-vuotiaat, joita on yhteensä ollut 10 vastaajaa. Vanhempia vastaajia on ollut vähemmän, sillä 35-

44-vuotiaiden ikäryhmästä on ollut viisi vastaajaa ja 45-54-vuotiaiden ikäryhmästä vain yksi henkilö.

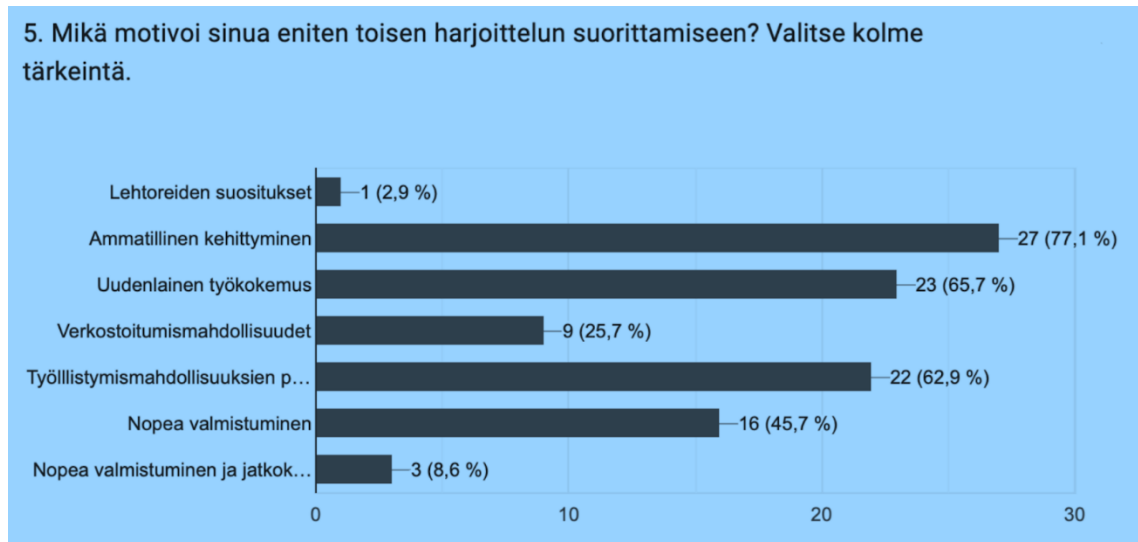
Kyselyn seuraavan kysymyksen avulla on kartoitettu vastaajien aiempaa koulutustaustaa erityisesti kolmannen asteen tutkintojen osalta. Kyselyyn 34 vastanneesta henkilöstä vain kahdella opiskelijalla on aiemmin suoritettu kolmannen asteen tutkinto. Tällöin 32 opiskelijaa on ilmoittanut, että heillä ei ole aikaisempaa yliopisto- tai ammattikorkeakoulututkintoa, jolloin suurin osa kyselyyn osallistuneista on suorittamassa ensimmäistä korkeakoulututkintoaan. Kyselyn neljäs kysymys koskee toisen harjoittelun suorittamista. Vastausten perusteella 16 opiskelijaa eli suurin osa vastaajista on suorittanut toisen harjoittelun näyttönä aiempaan työkokemukseen perustuen. Seuraavaksi yleisimpänä vaihtoehtona on ollut harjoitteluiden suorittaminen erikseen, johon on päätyneet 11 opiskelijaa. Loput kahdeksan vastaajaa on ilmoittanut yhdistäneensä ensimmäisen ja toisen harjoittelun yhdeksi kokonaisuudeksi.

Erialaisten harjoittelutapojen valikoinnin perusteluista kysyttäessä opiskelijat mainitsivat opiskelutahdin, työelämän mahdollisuudet ja lehtoreiden suositukset. Monet yhdessä kokonaisuudessa harjoittelut tehneen tai näyttöihin päätyneet opiskelijat kertoivat ennestään olemassa olevasta vakituisesta työpaikasta, jonka katsottiin tukevan opiskeltavaa alaa ja täyttävän toisen harjoittelun kriteerit. Vastaajat kokivat, että harjoittelujen yhdistäminen tai näyttö oli tuonut tehokkuutta opintoihin ja säästänyt tutkintoon käytettävää aikaa. Useampi vastaaja myös mainitsi, että pitkä harjoittelujakso samassa yrityksessä on edistänyt osaamista ja antanut mahdollisuuden kehittää ammatillisia taitoja kattavammiksi.

Opiskelijoiden mukaan puoli vuotta kestävä harjoittelu on ollut helpommin löydettävissä ja tarjonnut syvällisempiä työtehtäviä, jotka ovat osaltaan mahdollistaneet paremman integroitumisen työyhteisöön. Opiskelutahdin hallitseminen on noussut myös esille, sillä useampi vastaaja kertoo pyrkineensä ajoittamaan harjoittelut siten, että ne tukisivat henkilökohtaisesti luotuja aikatauluja tai urasuunnitelmaan tehtyjä tavoitteita. Vastauksista ilmenee, että lehtoreiden ohjeet ja suositukset harjoitteluiden suorittamistavoista on vaikuttanut ainakin yhden opiskelijan valintoihin. Kyselyn vastausten mukaan liiketalouden opiskelijat tekevät harjoitteluun liittyviä päätöksiä pitkälti henkilökohtaisten tekijöiden ja tavoitteiden perusteella. Kaiken kaikkiaan tulokset osoittavat, että valinnat perustuvat usein erityisesti joko opintojen sujuvuuden tukemiseen tai työn ja opintojen yhdistämiseen tavoilla, jotka edistävät niin ura- kuin opintotavoitteita opiskelijaa parhaiten palvelevilla vaihtoehdoilla.

Viides kysymys koski harjoittelun suorittamisen motivaattoreita. Opiskelijoita pyydettiin valitsemaan kolme heidän mielestään tärkeintä motivaattoria toisen harjoittelun suorittamiseen seitsemästä ennalta määritetystä vaihtoehdosta. Kuvion 16 mukaisesti eniten ääniä saivat ammatillinen kehittyminen 27:llä äänellä ja uudenlainen työkokemus 23:llä äänellä. Kolmanneksi merkittävimpänä motivaattorina pidettiin työllistymismahdollisuuksien parantamista, jonka

oli valinnut 22 opiskelijaa. Lisäksi nopeasti valmistumista oli pidetty tärkeänä motivaattorina sen saadessa 16 ääntä. Verkostoitumismahdollisuudet mainittiin suosituimpia vaihtoehtoja harvemmin, mutta niillä oli silti merkitystä yhdeksälle vastaajalle. Vähiten mainintoja saivat lehtoreiden suositukset, jonka valitsi vain yksi opiskelija ja nopea valmistuminen yhdistettynä jatkokoulutukseen hakeutumiseen, jonka valitsivat kolme vastaajaa.

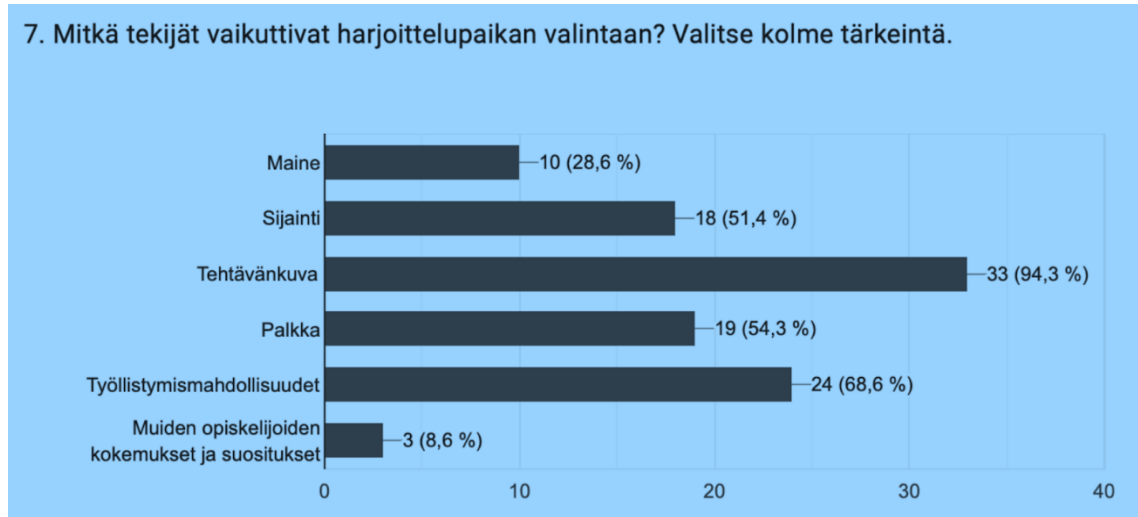

Kuvio 16: Opiskelijoiden motivaattorit toisen harjoittelun suorittamiseen

Seuraavaksi opiskelijoilta tiedusteltiin palkallisen harjoittelun tärkeyttä. 25 opiskelijaa eli selkeä enemmistö arvioi palkallisuuden erittäin tärkeäksi ja valitsi lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron viisi sen edustaessa suurinta tärkeyden arvoa. Kuusi opiskelijaa antoivat puolestaan numeron neljä ja kolme opiskelijaa numeron kolme. Alhaisimmat lineaarisen asteikon numerot kaksi ja yksi eivät saaneet opiskelijoilta lainkaan ääniä. Saatujen vastausten perusteella suurin osa opiskelijoista piti palkallisuutta merkittävänä osana harjoittelua, joka osaltaan heijastaa myös taloudellisten tekijöiden tärkeyttä opintoja ja työharjoittelua yhdistettäessä.

Kuvion 17 mukaisesti kyselyn seitsemäs kysymys tiedusteli opiskelijoille vaikuttavia tekijöitä harjoittelupaikan valintaan, jolloin opiskelijoita pyydettiin valitsemaan mielestään kolme tärkeintä vaihtoehtoa ennalta laadituista vaihtoehdoista. Tärkeimmäksi vaikuttavaksi tekijäksi harjoittelupaikan valinnassa nousi tehtäväkuva, jonka valitsi 33 vastaajaa. Toiseksi tärkeimpänä tekijänä pidettiin työllistymismahdollisuuksia, jonka valitsivat 24 opiskelijaa. Palkkaa pidettiin kolmanneksi tärkeimpänä sen tullessa valituksi 19 kertaa, jonka lisäksi sijainti sai 18 ääntä. Harvemmin mainittuja tekijöitä olivat puolestaan maine sen saadessa 10 ääntä sekä muiden opiskelijoiden kokemukset ja suositukset, joka sai kolme ääntä. Tällöin kyselytulokset viittaavat, että opiskelijat priorisoivat ensisijaisesti tehtäväkuvan ja

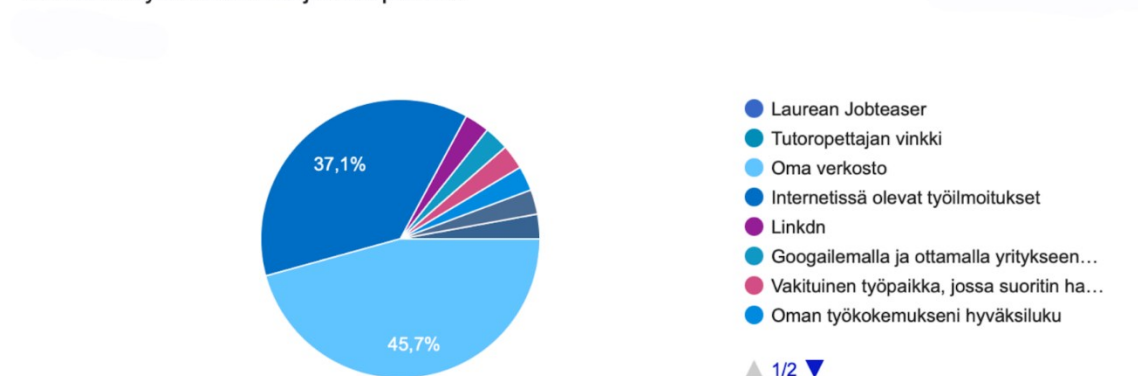
työllistymismahdollisuudet harjoittelupaikkaa valitessaan, mutta myös palkalla ja sijainnilla on merkittävä rooli päätöksenteossa.

Kuvio 17: Vaikuttavat tekijät harjoittelupaikan valintaan

Kahdeksannessa kysymyksessä tiedusteltiin opiskelijoiden keinoja toisen harjoittelupaikan löytämiseen. Kuvion 18 perusteella opiskelijat käyttivät erilaisia kanavia harjoittelupaikan löytämiseen, mutta kaksi suosituinta tapaa olivat selkeät. Yleisimpänä tapana hyödynnettiin omaa verkostoa, joka oli 16 vastaajan valinta. Internetissä olevat työilmoitukset olivat toiseksi suosituin vaihtoehto sen tullessa valituksi 13 kertaa. Harvemmin käytettyjä keinoja olivat LinkedIn, yhteydenotot yrityksiin, vakituisen työpaikan hyödyntäminen, työkokemuksen hyväksiluku, Laurean Jobteaser sekä ystävän kautta harjoittelupaikasta kuuleminen, joista kukin mainittiin vain kerran.

8. Miten löysit toisen harjoittelupaikan?

Kuvio 18: Opiskelijoiden väylä toisen harjoittelupaikan löytämiseen

Yhdeksäs kysymys koski opiskelijoiden kokemuksia asiantuntijuuden vaativuudesta ja sen hyödyntämisestä harjoittelupaikoissa. Kysymykseen vastattiin numeraalisesti lineaarisella asteikolla 1-5, jossa numero viisi edusti asiantuntijuutta vaadittaneen erittäin paljon toisessa harjoittelussa. Suurin osa opiskelijoista arvioi työn harjoittelussa asiantuntijuutta vaativaksi korkeilla arvosanoilla antaessaan numerolle viisi 11 ääntä ja numerolle neljä 14 ääntä. Arvosanan kolme antoi seitsemän vastaajaa, jolloin harjoittelussa tehdyt työtehtävät koettiin osittain asiantuntijuutta vaativiksi. Viimeiset kaksi ääntä menivät alhaisimmille arvosanoille niiden ollen yksi ja kaksi.

Kysymyksessä 10 opiskelijoita pyydettiin kuvailemaan harjoittelun aikana tehtyjä työtehtäviä, saatuja vastuualueita ja itse työn sisältöä. Vastauksista ilmenee, että harjoitteluiden aikana tehdyt työtehtävät ovat olleet monipuolisia ja vaihdelleet hallinnollisista avustavista töistä vaativiin asiantuntijatehtäviin ja projektinhallintaan. Vastausten perusteella useimmat opiskelijat kokivat työtehtävien sisältäneen vastuuta ja tarjonneen mahdollisuuden asiantuntijuuden kehittämiseen. 34 vastaajasta kahdeksan opiskelijaa kertoi harjoittelunsa olleen markkinointia, kuten markkinointipäällikkönä toimimista, sosiaalisen median sisällöntuotantoa, uutiskirjeiden suunnittelua ja verkkosivujen ylläpitoa. Yksi opiskelijoista työskenteli puolestaan digimarkkinoinnin ja maksetun mainonnan parissa.

Monissa vastauksissa korostuivat erityisesti taloushallinnon tehtävät. 11 opiskelijaa on kertonut työskentelevänsä taloushallinnon parissa, jossa työtehtävät ovat koostuneet laskutuksesta, palkanlaskennasta ja raportoinnista. Lisäksi kaksi opiskelijaa on nimennyt ostoreskontoran hoidon osaksi työtehtäviään. Useissa vastauksissa on mainittu myös kirjanpidon ja tilinpäätösten tarkastukset, joiden yhteydessä työtehtävät ovat vaihdelleet avustavista itsenäisiin tehtäviin ja projekteihin.

Kuvailtujen työtehtävien perusteella taloushallinnon työtehtävät ovat olleet merkittävässä roolissa kyselyyn vastanneiden liiketalouden opiskelijoiden harjoittelukokemuksissa. Tämän lisäksi viisi opiskelijaa on kertonut työskennelleensä rekrytoinnin ja henkilöstöhallinnan parissa laatien esimerkiksi työsopimuksia sekä käsitellen henkilöstöön liittyviä asiakirjoja. Kyselyn vastauksissa on mainittu myös viiden opiskelijan kokemuksia toimistotyöstä ja asiakaspalvelusta, jolloin työtehtävät on muodostuneet erityisesti tilausten käsitlemisestä ja niin sanotuista yleisistä toimistotöistä.

Kysymyksellä 11 pyrittiin arvioimaan missä määrin opiskelijat kokivat harjoittelun aikana tekemänsä tehtävät ammatillista kehittymistään tukeviksi lineaarisella asteikolla 1-5 numeron viisi edustaessa suurinta hyötyä ja tärkeyttä. Vastaukset osoittavat, että valtaosa opiskelijoista piti harjoittelua erittäin hyödyllisenä ammatillisen kasvun kannalta. Peräti 21 vastaajaa antoi arvosanan viisi, 10 vastaajaa arvosanan neljä ja arvosanan kolme vain yksi opiskelija, joka viittaa neutraaliin kokemukseen. Asteikon alhaisimmat arvosanat yksi ja kaksi saivat

yhteensä kolme ääntä, joka viittaa kolmen opiskelijan kokeneen harjoittelun olleen merkityksetön ammatillisen kehittymisen kannalta.

Kysymyksen 11 perusteluita pyydettyä korkean arvosanan antaneet opiskelijat kokivat erityisesti toisen harjoittelun tukeneen heidän ammatillista kehittymistään. 26 opiskelijaa tunsivat kehittyneensä harjoittelun aikana paljon ja saaneensa uutta osaamista, joka tukisi tulevaa työuraa. Lisäksi moni vastaaja mainitsi päässeensä keskittymään uusiin kiinnostaviin aiheisiin, joka on edesauttanut kehittymään paremmaksi työntekijäksi. Vastauksissa yksi opiskelija kertoi harjoittelun antaneen mahdollisuuden hyödyntää koulussa opittua ammattitaitoa käytännössä ja toinen vastaaja totesi harjoittelusta saatujen oppien olevan hyödyllisempiä kuin koulun tarjoamilta vastaavilta opintojaksoilta.

Taloushallinnon alalla työskennellyt opiskelija kertoi saaneensa kokonaisvaltaisemman näkemyksen kirjanpidosta, jonka näkee auttavan tulevaisuudessa myös muissa alan tehtävissä. Henkilöstöhallinnon parista kokemusta hankkinut opiskelija puolestaan kertoi saaneensa käytännön ensikosketuksen henkilöstöhallinnon tehtäviin, jolla on merkittävä hyöty jo tulevaisuudelle tehtyihin urasuunnitelmiin. Kokonaisuudessaan opiskelijat kokivat, että harjoitteluun liittyvät vastuut ja työtehtävien monipuolisuus ovat tärkeä osuus harjoittelukokemuksesta. Eräs opiskelija kuvaileekin saaneensa paljon vastuuta ja vapautta luoda itselleen sopivaa työskentelytapaa, joka on rohkaissut sisäistämään "virheistä opitaan" -asennetta.

Toisaalta neljä opiskelijaa kokee, että harjoittelu ei tukenut heidän ammatillista kehittymistään. Opiskelijat mainitsevat muun muassa työnkuvan ja työtehtävien olleen suppeita tai rutiininomaisia. Esimerkiksi yksi opiskelija mainitsee työn olleen niin sanottua liukuhihnatyötä, jossa lukutaito koettiin tärkeämmäksi kuin koulutuksella hankittu osaaminen.

Kysymyksessä 12 opiskelijoilta tiedusteltiin harjoittelussa saadun ohjauksen riittävyttä ja laadukkuutta. 17 opiskelijaa on antanut numeron viisi, joka kertoo lähes puolen vastaajista olleen erittäin tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen. Arvosanan neljä antoi 11 vastaajaa, jolloin ohjaus on koettu suhteellisen laadukkaaksi myös tämän vastaajaryhmän osalta. Arvosanan kolme antoivat puolestaan kuusi vastaajaa ja vain yksi opiskelija arvosanan kaksi. Korkeamman numeron antaneet opiskelijat ovat perustelleet ääniään kokemuksella riittävästä ja laadukkaasta ohjauksesta koko harjoittelun ajan. Näistä opiskelijoista erityisesti osa on maininnut esihenkilöiden ja kollegoiden olleen helposti lähestyttäviä tarjoten ohjausta ja tukea hyvin suhteessa annettuun vastuuseen. Lisäksi kolme opiskelijaa korosti esihenkilön mahdollistaneen oma-aloitteisuuden ja itsenäisen oppimisen, mutta olleen myös valmiina auttamaan matalla kynnyksellä.

Erityisesti perehdytyksestä ja sen riittävydestä opiskelijoilla oli paljon sanottavaa. Yksi opiskelija on maininnut laadukkaaksi ohjaukseksi viikon kestäneen perehdytyksen, joka koettiin erittäin hyödylliseksi harjoittelussa tehtävien työtehtävien kannalta. Toisaalta kolme

opiskelijaa ilmaisee, että heille perehdytys olisi voinut olla laajempi tai johdonmukaisempi. Kokonaisuudessaan korkeista arvosanoista huolimatta neljä opiskelijaa ilmaisi tyytymättömyyttä ohjauksen määrään tai laatuun. Yksi näistä opiskelijoista koki työn olleen esimerkiksi liian kiireistä ja toinen opiskelija olisi toivonut perehdytyksen olleen johdonmukaisempaa ja laajempaa. Lisäksi neljä opiskelijaa mainitsi, että he eivät tarvitse ohjausta tai perehdytystä suorittaessaan harjoittelun näyttönä aiemmasta työpaikasta tai jo nykyisestä työkokemuksesta.

Kysymys numero 13 tiedusteli opiskelijoiden aiempaa työkokemusta harjoittelupaikasta tai siellä tehdystä työnkuvasta. 10 opiskelijaa vastasi omaavansa aikaisempaa työkokemusta joko harjoittelupaikasta tai työnkuvasta, jota harjoittelupaikassa suorittivat. 25 vastaajaa eli suurin osa opiskelijoista ei kuitenkaan ollut työskennellyt aikaisemmin harjoittelupaikassaan tai tehnyt vastaavaa työnkuvaa muualla ennen harjoitteluun suuntautumista.

Opiskelijoilta kysyttiin näkemyksiä harjoittelupaikkaan työllistymisestä ja toisen harjoittelun myötä avautuneista uramahdollisuuksista. Suurin osa opiskelijoista koki, että toinen harjoittelu on avannut heille uramahdollisuuksia tai edesauttanut verkostoitumista. Yhteensä 16 opiskelijaa kertoi jatkaneensa työskentelyä harjoittelupaikassaan harjoittelun päätyttyä joko vakituudessa työsuhhteessa tai jatkamalla työsuhdetta opiskelujen ohella. Tämä viittaa siihen, että harjoittelu on monille merkittävä väylä pysyvään työpaikkaan.

Lisäksi 12 vastaajaa on maininnut harjoittelun avanneen muita uramahdollisuuksia, vaikka opiskelijat eivät olisi jääneet harjoittelupaikkaan itse harjoittelun päättymisen jälkeen. Useat opiskelijat kertoivat harjoittelun tarjonneen erityisesti arvokkaita kontakteja ja laajentanut ammatillista verkostoa, josta nähtiin olevan hyötyä tulevaisuudelle. Toisaalta neljä opiskelijaa on todennut, että toinen harjoittelu ei erityisemmin avannut uusia uramahdollisuuksia. Näiden opiskelijoiden on mainittu työskennelleen vakituaisesti jo kyseisissä yrityksissä harjoittelua suorittaessaan. Lisäksi osa opiskelijoista ei kokenut harjoittelupaikkaa työpaikkana tulevaisuudelle perustellen sitä toiveena esimerkiksi vielä erilaisista työtehtävistä -ja rooleista. Kaiken kaikkiaan moni opiskelija koki harjoittelun hyödyllisenä, mutta osa kyseenalaisti työllistymisen juuri harjoittelupaikkaan.

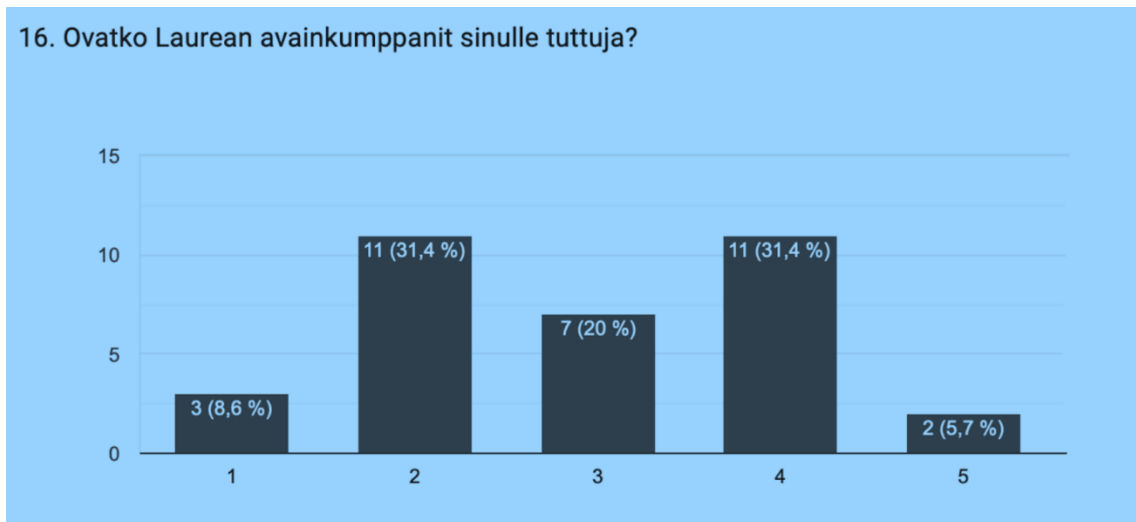
Viidestoista kysymys pyysi opiskelijoita kuvailemaan sanallisesti urasuunnittelun merkitystä opintojen aikana. Vastauksissa 15 opiskelijaa korosti urasuunnittelun tärkeyttä ja näki sen merkittävänä osana tulevaisuuteensa valmistautumista. Nämä opiskelijat pitivät urasuunnittelua työkaluna tai niin sanottuna kompassina, joka auttaa suuntautumaan oikealle alalle, kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja ja auttaa valikoimaan opintojaksoja, jotka tukevat henkilökohtaisten uratavoitteiden täyttymistä. Näiden opiskelijoiden vastauksissa näkyivät tavoitteet kehittää urapolkua aktiivisesti ja tehdä tietoisia valintoja, jotka veisivät kohti tavoiteltuja

päämääriä. Muutamit opiskelijat mainitsivatkin, että urasuunnittelun hahmotteleminen jo opintojen aikana on auttanut kurssivalinnoissa ja selkeyttänyt tulevaisuuden suunnitelmia.

Kahdeksan opiskelijaa suhtautui urasuunnitteluun neutraalimmin pitäen sitä tärkeänä, mutta joustavana prosessina. Nämä vastaajat kuvailivat urasuunnittelua alustavana suunnitelmana, joka muuttuu matkan varrella. Heille urasuunnittelu merkitsi ennen kaikkea mahdollisuuksien kartoittamista, joustavuutta ja valmiutta mukautua työmarkkinoiden erilaisiin tilanteisiin. Nämä opiskelijat kokivat urapolun avautuvan vähitellen työelämän kokemusten myötä ilman tarkkaa suunnitelmaa. Vastauksissa seitsemän opiskelijaa myös ilmaisi, että urasuunnittelu ei ole heille merkittävää tai tarpeellista. Näiden vastaajien joukossa olivat erityisesti opiskelijat, joilla on jo vakituinen työpaikka tai huomattavasti aikaisempaa työkokemusta. Tällöin koettiin, että urasuunnittelulla ei välttämättä olisi suurta vaikutusta opintoihin tai urapolkuun omien urahaaveiden ollessa selkeät tai peräti jo saavutetut tutkinnon suorittamisen myötä.

Viisi opiskelijaa on maininnut myös urasuunnittelun merkityksen verkostoitumisen näkökulmasta. Nämä opiskelijat ovat kokeneet urasuunnittelun auttavan rakentamaan kontakteja ja luomaan yhteyksiä, jotka voivat olla hyödyllisiä tulevaisuuden uramahdollisuuksia ajatellen. Lisäksi yksi opiskelija on kommentoinut kokeneensa tutoropettajan hyödylliseksi urasuunnittelussa, mutta toivonut aktiivisempaa osallistumista ja ohjausta.

Laurean Avainkumppaneiden tunnettavuudesta kysyttäessä on kuvion 19 mukaisesti havaittavissa, että 34 opiskelijan vastauksissa on hajontaa lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron viisi edustaessa korkeinta tietämystä. Arvosanat kaksi ja neljä saivat molemmat 11 ääntä edustaessaan suurimpia ääniryhmiä. Numero kaksi viittaa vähäiseen tietoon Avainkumppaneista, mutta numero neljän vastanneet tietävät verkostosta jo jonkin verran. Arvosanan kolme antoi puolestaan seitsemän vastaajaa, joka viittaa kohtalaiseen tuntemukseen Avainkumppaneista edustaessaan myös neutraalia näkemystä. Vain kaksi opiskelijaa vastasivat numeron viisi, jolloin vastausten perusteella harvat opiskelijat tuntevat Laurean Avainkumppaneita tai heidän toimintaansa erittäin hyvin. Alimman arvosanan eli numeron yksi antoivat kolme opiskelijaa, joka viittaa osalle opiskelijoista Avainkumppaneiden olevan tuntematon taho.

Kuvio 19: Avainkumppanuusien tunnettavuus opiskelijoille

Seuraava kysymys on koskenut opiskelijoiden kokemuksia Laurean tarjoamasta Opiskelijasta asiantuntijaksi -kursista ja sen antamista valmiuksista toiseen harjoitteluun. 12 opiskelijaa antoivat arvosanan yksi ja viisi opiskelijaa arvosanan kaksi, jolloin lähes puolet vastaajista on kokenut kurssin valmentaneen heitä harjoitteluun vain vähän tai ei ollenkaan. 15 opiskelijaa on antanut arvosanan ja kolme opiskelijaa arvosanan neljä jättäen numeron viisi kokonaan ilman 34 opiskelijan ääntä. Vastausten perusteella suurin osa opiskelijoista ei siis koe saaneensa merkittävää hyötyä kurssilta.

Kysymys numero 18 tiedusteli opiskelijoiden kokemuksia harjoitteluun suuntautumisesta ja sinne saadun ohjauksen laadusta ja riittävydestä lineaarisella asteikolla. 11 vastaajaa antoi arvosanan kolme, joka edustaa lineaarisella asteikolla neutraalia arvoa. Tällöin lähes kolmasosa opiskelijoista on kokenut saamansa ohjauksen olleen tyydyttävällä tasolla, mutta ei erityisen hyvää tai huonoa. Kuusi opiskelijaa on antanut arvosanan neljä, joka osoittaa myönteistä kokemusta ohjauksen laadusta. Kahdeksan opiskelijaa on puolestaan antanut numeron viisi, jolloin noin 40 prosenttia kyselyyn vastanneista opiskelijoista on ollut tyytyväinen saamaansa ohjaukseen ja riittävyteen ennen toiseen harjoitteluun suuntaamista. Alhaisempia arvosanoja yksi ja kaksi antoivat yhteensä 10 opiskelijaa. Näistä kolme opiskelijaa antoi arvosanan yksi ja seitsemän opiskelijaa arvosanan kaksi, jonka perusteella merkittävä osa opiskelijoista ei ollut tyytyväinen saamaansa ohjaukseen.

Kyselyn tuloksista on huomattavissa, että opiskelijoiden kokemukset harjoittelun ohjauksen riittävydestä ja laadusta vaihtelevat huomattavasti. Lähes puolet opiskelijoista on ollut tyytyväinen saamaansa ohjaukseen, mutta toisaalta melkein kolmasosa on kokenut ohjauksen olleen keskinkertaista ja jäljellä jäävä toinen kolmasosa kokonaan tyytymätön saamansa ohjauksen tasoon. Tulokset viittaavat ohjauksen laadussa olevan parantamisen varaa, jotta kaikille opiskelijoille voitaisiin taata yhtenäinen ja laadukas harjoittelukokemus.

10 opiskelijaa on perustellut antamaansa alempaa numeroa kokemuksesta, jonka mukaan he ovat jääneet paitsi koulun tarjoamasta ohjauksesta tai tuesta harjoitteluun. Opiskelijat ovat havainnoineet kokemusta esimerkiksi tietämättömyydellä harjoitteluvastaavasta tai informaation löytämisestä Opiskelijaintrasta selkeästi. Viisi opiskelijaa toivoikin huomattavasti enemmän konkreettista ohjausta ja tukea erityisesti harjoittelupaikan löytämiseen. Toisaalta kahdeksan opiskelijaa koki saaneensa riittävää ja laadukasta ohjausta joko harjoitteluun valmistautumiseen tai itse harjoittelun aikana sitä tarvitessaan. Muutama vastaaja mainitsi esimerkiksi erityisesti lehtoreiden tarjoaman ohjauksen valmistaneen työnhakuprosessiin, joka koettiin tärkeäksi valmennukseksi harjoittelupaikan löytämisen kannalta. Viimeisenä viisi opiskelijaa on maininnut ohjauksen tarpeettomuuden suorittaessaan harjoittelun näyttönä.

Toiseksi viimeinen kysymys pyysi opiskelijoilta arvioimaan toisen harjoittelun ja siihen liittyvien odotusten täyttymistä lineaarisella asteikolla yhdestä viiteen numeron viisi edustaessa erinomaisuutta. Vastausten perusteella suurin osa opiskelijoista koki harjoittelun täyttäneen heidän odotuksensa hyvin tai erinomaisesti. Arvosanan viisi antoivat 22 opiskelijaa, joka osoittaa yli puolen opiskelijoista olleen erittäin tyytyväisiä tekemäänsä harjoitteluun. Arvosanan neljä antoivat kymmenen opiskelijaa, joka viittaa positiiviseen, mutta hieman varauksellisempaan tyytyväisyyteen. Numerot kolme ja kaksi saivat yhteensä kaksi ääntä, joka viittaa lopulta vain pienen osan opiskelijoista kokeneen harjoittelun olleen odotuksia heikompi. Numero yksi ei saanut opiskelijoilta ollenkaan ääniä.

Vastausten perusteella on pääteltävissä suurimman osan opiskelijoista kokeneen harjoittelun täyttäneen tai jopa ylittäneen heidän odotuksensa. 20 opiskelijaa on perustellut antamaansa ääntä kertoessaan harjoittelun tarjonneen enemmän oppimismahdollisuuksia kuin he olisivat osanneet odottaa. Useat opiskelijat mainitsivat saaneensa erityisesti syvempää osaamista, käytännön kokemusta ja monipuolisia työtehtäviä, jotka kehittivät heidän ammatillisia taitojaan merkittävästi. Yksi opiskelijoista kertoi, että harjoittelu ylitti odotukset tarjoamalla mielenkiintoisia ja haastavia tehtäviä markkinoinnin parissa. Lisäksi kahdeksan opiskelijaa mainitsi harjoittelun johtaneen työllistymiseen joko harjoittelupaikkaan tai vastaavassa yritykseen, joka oli ollut monelle opiskelijalle myös yksi keskeisistä tavoitteista toista harjoittelua suorittaessa. Tällöin voidaan tehdä johtopäätös, jonka mukaan harjoittelu ei tarjonnut monelle opiskelijalle pelkästään konkreettista osaamisen kehittämistä, sillä se edisti useamman urapolkua työllistämällä opiskelijat.

Kuusi opiskelijaa on kertonut kokeneensa harjoitteluiden vastanneen odotuksia, mutta ei erityisemmin ylittänyt niitä. Nämä opiskelijat kokevat harjoittelun tarjonneen odotetut kokemukset ja ammatilliset mahdollisuudet. Esimerkiksi harjoittelun omassa työpaikassaan tai näyttönä tehneet opiskelijat kertoivat työtehtävien vastanneen aiempaa kokemusta ja siihen liitettyjä odotuksia. Vastauksien perusteella neljä opiskelijaa on kokenut, että harjoittelu ei täysin vastannut odotuksia tai tarjonnut toivottua uutta osaamista tulevaisuuden urapolulle.

Vastanneista kaksi kertoi toivoneensa harjoittelupaikkaa markkinoinnin tai henkilöstöhallinnon tehtävissä, mutta lopulta toivottua suuntautumislinjauksen harjoittelupaikkaa ei löytynyt. Tämä osoittaa, että muutamalla opiskelijalla harjoittelukokemus ei ollut täysin linjassa heidän ammatillisten tavoitteiden kanssa.

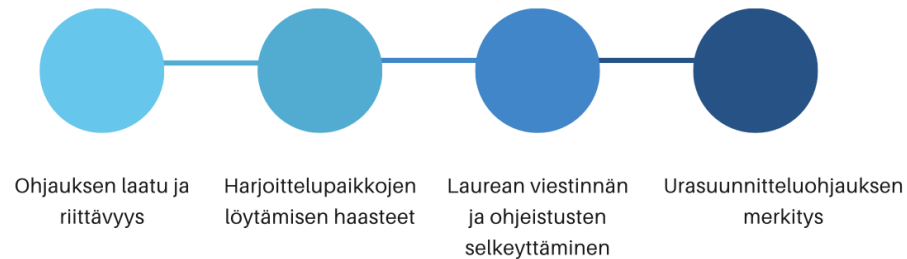
Viimeinen kysymys tiedusteli opiskelijoiden kehitysideoita Laurean harjoitteluprosessiin. Yhdeksän opiskelijaa toivoi, että Laurea tarjoaisi enemmän apua harjoittelupaikkojen löytämiseen. Opiskelijat mainitsivat ammattikorkeakoulun ja opettajien mahdollisuudet hyödyntää omia kontakteja ja täten lisätä opiskelijoille tietoa hyödyllisistä harjoittelupaikoista, jotka tukisivat opiskelijoiden urasuunnitelmia. Myös selkeän ja kattavan tiedon tarjoamisen lisääminen harjoittelun vaatimuksista ja vastuuhenkilöistä on mainittu harjoitteluprosessin kehittämisessä. Useampi opiskelija on kokenut, että tieto harjoittelusta vastaavasta henkilöstä on ollut epäselvää ja vaikeasti löydettävissä intranetistä. Tämä viittaa osaltaan myös siihen, että viestinnän ja ohjeistuksen selkeyttäminen voisi helpottaa opiskelijoiden valmistautumista harjoitteluun.

Viimeisenä kolme opiskelijaa on maininnut, että Laurean tarjoama Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssi ei vastaa kaikkien opiskelijoiden tarpeisiin. Esimerkiksi opiskelija, jolla on jo aiempaa työkokemusta kertoo kokeneensa kurssin olleen suunnattu enemmän suoraan perusopinnoista jatkaville nuorille opiskelijoille. Viimeiseen kysymykseen vastanneet opiskelijat ovat ehdottaneetkin vaihtoehtoa, jossa kurssi voitaisiin mukauttaa paremmin opiskelijoiden erilaisiin taustoihin ja työtilanteisiin.

5.4 Opiskelijoiden vastauksien teemat

Liiketalouden opiskelijoille suunnatun kyselyn vastauksista nousi esille keskeisiä teemoja, jotka ilmentävät Laurean opiskelijoiden kokemuksia harjoitteluprosessista ja siihen liittyvistä tuen ja ohjauksen tarpeista. Saaduista vastauksista on havaittavissa sekä yhtenäisiä näkemyksiä että yksilöllisiä eroja, jotka voivat selittyä opiskelijoiden erilaisilla tarpeilla, taustoilla, nykyisillä elämäntilanteilla ja tutkintoon liitettävillä odotuksilla. Kyselyn perusteella pääteemoiksi nousivat kuvion 20 mukaisesti erityisesti ohjauksen laatu ja riittävyys, harjoittelupaikkojen löytämisen haasteet, Laurean viestinnän ja ohjeistuksen selkeys sekä urasuunnitteluohjauksen merkitys opintojen aikana.

OPISKELIJOILLE SUUNNATUSTA KYSELYLOMAKKEESTA NOUSSEET TEEMAT

Kuvio 20: Opiskelijoille suunnatusta kyselylomakkeesta nousseet teemat

Ohjauksen laatu ja riittävyys on mainittu useamman kerran opiskelijoiden vastauksissa. Harjoittelun ohjausta on kyselyssä tarkasteltu niin Laurean kuin harjoittelupaikkojen näkökulmasta, jolloin opiskelijoiden vastauksissa on ollut selkeää hajontaa. Useat opiskelijat kokivat saaneensa harjoittelupaikoissa riittävää ja käytännönläheistä ohjausta, joka tuki heidän ammatillista kehittymistään ja auttoi perehtymään työtehtäviin. Moni mainitsi, että erityisesti harjoittelupaikan tarjoamaa tukea oli jatkuvasti saatavilla.

Laurean tarjoamasta ohjauksesta tiedusteltaessa moni opiskelija puolestaan koki jääneensä ilman riittävää tukea erityisesti harjoitteluun valmistautuessaan. Opiskelijat esimerkiksi havaivat kokemustaan kertomalla ohjeistusten haasteellisesta löydettävyydestä tai epäselvyydestä koskien harjoitteluvastaavan roolia. Nämä vastaukset viittaavat, että selkeämmällä viestinnällä ja yhtenäisemmällä toimintamalleilla voisi olla merkittävä vaikutus opiskelijoiden kokemukseen ohjauksen riittävydestä ja laadusta. Lisäksi osa opiskelijoista nosti esille toiveen joustavimmista ohjausmalleista, joissa huomioitaisiin erilaisten opiskelijoiden tarpeet. Tällöin esimerkiksi jo aikaisempaa työkokemusta kartuttaneet opiskelijat ovat kokeneet, että heille voisi olla hyödyllisempää saada ohjausta ja tukea työn ja opintojen yhdistämiseen kuin perustason ohjeistukseen harjoitteluun suuntautuessa.

Harjoittelupaikkojen löytämisen haasteellisuus on noussut toiseksi merkittäväksi teemaksi opiskelijoilta saatujen vastausten perusteella. Useampi opiskelija on maininnut harjoittelupaikan etsinnän olleen haastavaa ja kertonut toivoneensa harjoitteluprosessin aikana enemmän tukea Laurealta aivan harjoittelupaikan etsimisen aloittamisesta lähtien. Opiskelijat olisivat toivoneet Laurean jakavan aktiivisemmin tietoa yhteistyökumppaneista ja Avainkumppaneiden tarjoamista harjoittelupaikoista, sillä näiden paikkojen löytämistä pidetään tärkeänä, mutta tietoa ei koettu olevan tarpeeksi helposti saatavilla. Tämä teema tuokin esille tarpeen vahvistaa yhteistyötä Laurean ja yritysten välillä niin, että opiskelijat saisivat tehokkaampaa tukea harjoittelupaikkojen löytämisessä ja voisivat hyötyä Laurean verkostoista urakehityksensä edistämiseksi.

Viestinnän ja ohjeistuksen selkeys on ollut tärkeä osa opiskelijoiden harjoittelukokemusta. Se on noussut erityisesti esille kysymysten vastauksissa, joissa opiskelijat ovat antaneet rakentavaa palautetta ja ilmaisseet tyytymättömyyttään tietojen ja ohjeiden saatavuuteen. On havaittavissa, että selkeämmät ja helpommin löydettävät ohjeet voisivat auttaa opiskelijoita valmistautumaan harjoitteluun itsenäisemmin ja näin parantaa osaltaan opiskelijoiden kokemuksia harjoitteluprosessista. Opiskelijat ovat ilmaisseet erityisesti tarpeen selkeämmille kirjallisille ohjeille, jotka olisivat saatavilla ilman, että opiskelijoiden tarvitsisi erikseen kysyä neuvoa niiden tulkitsemiseen tai löytämiseen. Tämän teeman vastaukset viittaisivatkin, että opiskelijat arvostaisivat läpinäkyvämpää ja yhdenmukaisempaa viestintää, joka auttaisi valmistautumaan harjoitteluun ja tukisi itsenäisempää etenemistä harjoitteluprosessissa kaikkien opiskelijoiden osalta.

Kyselyiden vastauksista on noussut teemaksi myös urasuunnitteluohjauksen ja sen tuen merkitys opiskelijoille erityisesti Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssin näkökulmasta. Monet opiskelijat kokivat kurssin olevan heille tarpeeton, sillä sen toteutus ja siellä käsiteltävät aiheet nähtiin hyödyllisiksi ja toimiviksi erityisesti nuoremmille opiskelijoille ilman aikaisempaa työkokemusta, jolloin työkokemusta jo kerryttäneet opiskelijat toivoivat kurssin sisältävän vaihtoehtoisia toteutuksia myös heidän työhistoriaansa ja nykyistä elämäntilannetta huomioiden. Nämä opiskelijat mainitsivat, että kurssi voisi sisältää enemmän konkreettisia esimerkkejä työelämään valmistautumisesta ja urasuunnittelun työkalujen hyödyntämisestä osana ammatillisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi muutamat opiskelijat toivoivat, että Laurea tarjoaisi enemmän kursseja ja opintokokonaisuuksia, jotka auttaisivat heitä urasuunnittelussa ja auttaisivat selkeyttämään heidän ammatillisia tavoitteitaan jo opintojen aikana. Tämä viittaa osan opiskelijoista olevan tietämätön Urapalveluiden tarjoamista palveluista opiskelijoiden tukena.

Kyselystä saadut vastaukset kertoivat opiskelijoiden arvostavan harjoittelukokemusta osana opintoja. Opiskelijat toivoivat kuitenkin saavansa harjoitteluprosessiin enemmän koulun tarjoamia resursseja ja tukitoimia, jotka auttaisivat löytämään opiskelijoille sopivia harjoittelupaikkoja ja mahdollistaisivat selkeämpiä ohjeistuksia. Ennen kaikkea ohjausten joustavuudella, yhteistyön kehittämisellä yritysten kanssa ja viestinnän selkeyden parantamisella nähtiin olevan merkittävä vaikutus opiskelijoiden kokemuksiin toisesta harjoittelusta ja lopulta sen vaikutuksista urakehitykseen.

5.5 Molempien kohderyhmien tulosten yhteenveto ja johtopäätökset

Kyselytulosten perusteella lehtorit ja opiskelijat olivat yhteneväisiä siitä, että opiskelijoiden motivaatio toisen harjoittelujakson suorittamiseen on korkea. Keskeisinä syinä voidaan pitää työllistymismahdollisuuksien parantamista, ammatillisen osaamisen kehittämistä sekä

uudenlaisen työkokemuksen hankkimista. Opiskelijat kokivat toisen harjoittelun arvokkaana tilaisuutena verkostoitumiseen ja uratavoitteiden toteuttamiseen. Kyselyn vastauksissa monet opiskelijat nostivat esille harjoittelun mahdollistaneen myös työpaikan harjoittelujakson päätyttyä, jonka monet lehtorit olivat myös huomioineet. Tuutoriopettajat ja harjoitteluvastavat pitivät merkittävänä opiskelijoiden saamia kokemuksia harjoittelussa, jotka muokkaavat opiskelijoiden valmiuksia työmarkkinoille.

Molemmat kohderyhmät kokivat urahjauksen merkittäväksi osaksi harjoittelun laadun tukemista, mutta sen toteuttamisen onnistumisesta oli eriäviä mielipiteitä. Useamman lehtorin mielestä Laurea tarjoaa riittävästi työkaluja ja resursseja opiskelijoiden ohjauksen tueksi erityisesti Urapalveluiden tarjoamien työkalujen ja palveluiden ansiosta. Osa lehtoreista nosti kuitenkin esille myös resurssien rajallisuuden ja opiskelijoiden saaman yksilöllisen tuen puutteet, jotka saattavat heijastua esimerkiksi ohjauksen laatuun ja siihen käytettävään aikaan. Kyselyssä ilmeni, että suuren työmäärän ja rajallisten aikataulujen myötä lehtoreiden mahdollisuudet tarjota opiskelijoille laajamittaista tukea ovat rajalliset. Samaan kysymykseen opiskelijat vastasivat arvostavansa työpaikoilta saamaansa käytännönläheistä ohjausta, mutta toivoivat Laurealta selkeämpää ohjeistusta ja tukea harjoitteluun valmistautumisessa. Monet opiskelijat kokivat lisätuen tarvetta harjoittelupaikan valintaan, käytännön järjestelyihin ja tarvittavien ohjeiden löytämiseen, jotta harjoittelun kokonaisuus ja siihen kuuluvat vaiheet olisivat helpommin hahmotettavissa.

Kyselyissä molemmat kohderyhmät kommentoivat yhtenäisesti harjoittelupaikkojen saatavuuden haasteellisuutta sekä tarvetta parantaa Avainkumppaneiden tunnettavuutta. Useampi opiskelija mainitsi Avainkumppaneiden olevan etäinen tai peräti tuntematon taho, joka voi vähentää opiskelijoiden mahdollisuuksia hyödyntää näitä suhteita. Osa lehtoreista puolestaan koki Avainkumppaneiden ydinhaasteena harjoittelupaikkojen laadun ja määrän, sillä ne eivät aina vastaa opiskelijoiden vaatimuksia tai toiveita harjoittelupaikoista. Lisäksi lehtorit toivoivat tiiviimpää yhteistyötä Laurean ja Avainkumppaneiden välillä sekä selkeämpää viestintää siitä, millaisia harjoittelupaikkoja yhteistyökumppanit tarjoavat. Vastausten perusteella yhteistyön ja näkyvyyden kehittäminen voisi paitsi lisätä harjoittelupaikkojen määrää, myös tukea opiskelijoiden verkostoitumista ja urasuunnittelua.

Opiskelijoiden ja lehtoreiden vastauksissa korostuivat palkallisuuden merkitys osana harjoittelukokemusta. Suurin osa opiskelijoista pitää harjoittelusta saatavaa palkkaa erittäin tärkeänä, jolloin harjoittelun taloudellinen kompensatio on merkittävä tekijä opintojen ja työharjoittelun yhdistämisessä. Lisäksi palkan nähtiin vaikuttavan harjoittelupaikan valintaan, sillä se sijoittui opiskelijoilla kolmanneksi tärkeimmäksi kriteeriksi tehtävänkuvan ja työllistymismahdollisuuksien jälkeen. Myös lehtorit pitivät palkkaa tärkeänä tekijänä opiskelijoiden työpanoksen arvostuksen osoittamisesta ja näin ollen palkallisuuden huomioiminen harjoittelun osana voisi vahvistaa opiskelijoiden sitouttamista ja motivaatiota harjoittelun tekemiseen.

Viestintä ja ohjeistus nousivat teemoiksi, joihin molemmat osapuolet kaipasivat parannuksia. Opiskelijat toivoivat erityisesti, että harjoitteluprosessiin liittyvät ohjeistukset ja harjoitteluvastaavat olisivat selkeästi informoitu ja tiedot niistä helpommin saatavilla. Myös lehtorit tunnustivat viestinnän selkeyden tärkeyden, sillä se auttaisi harjoitteluprosessin sujuvuudessa ja mahdollistaisi kaikkien opiskelijoiden saavan samat valmiudet prosessin aloittamisesta lähtien. Tällöin varmistettaisiin, että opiskelijoiden harjoittelukokemus olisi johdonmukainen ja yhtenäinen.

Vastausten perusteella opiskelijat näkivät urasuunnittelun merkittävänä tekijänä, joka auttaa selkiyttämään ammatillisia tavoitteitaan ja rakentamaan tarvittavaa osaamista työelämään siirtymisessä. Lehtorit kommentoivat näkevänsä urasuunnittelun tukitoimien olevan tärkeä osa opiskelijoiden kehitystä koko opintopolun ajan ja painottivat esimerkiksi HOPS-keskustelujen roolia uraohjauksen välineenä. Kehitysideana useat opiskelijat kuitenkin toivoivat enemmän urasuunnittelua tukevia kursseja tai sisältöä, jotka tarjoaisivat konkreettisia työkaluja tukien uratavoitteiden toteutumista.

6 Kyselytulokset ja kehitysideat

Kyselyistä saatujen tulosten perusteella Laurean opiskelijakokemuksen ja siihen liittyvän toisen harjoitteluprosessin kehittämiseksi olisi tärkeää keskittyä muun muassa viestinnän selkeyden parantamiseen, ohjauksen yhdenmukaistamiseen ja opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen. Näiden osa-alueiden parantaminen ei ainoastaan lisäisi opiskelijoiden tyytyväisyyttä, vaan myös vahvistaisi opiskelijoiden valmiuksia siirtyä työelämään. Molemmat kohderyhmät mainitsivat yhtenäisiä teemoja, jonka lisäksi opinnäytetyötä tekevien subjektiiviset kokemukset saattavat vaikuttaa osaltaan löydettyihin aihealueisiin, joita tulisi kehittää paremman opiskelukokemuksen takaamiseksi.

Mielestämme ensimmäinen kehitysehdotus koskee Jobteaseria, jonka tunnettavuutta tulisi opiskelijoiden keskuudessa lisätä merkittävästi. Olisi tärkeää perehdyttää opiskelijat järjestelmän käyttämiseen jo opintojen alkuvaiheessa, jotta he osaisivat hyödyntää alustaa tutkimuksen eri vaiheissa. Uusille opiskelijoille olisi erityisen tärkeää tarjota selkeitä ohjeita ja konkreettisia esimerkkejä siitä, miten Jobteaser voi auttaa muun muassa harjoittelupaikkojen löytämisessä ja verkostojen rakentamisessa, jotka moni opiskelija nimesi haasteellisiksi opintojen aikana.

Kyselytuloksista oli havaittavissa, että Laurean ohjeistuksia tulisi yhtenäistää, jotta kaikille opiskelijoille taattaisiin tasavertaiset lähtökohdat. Nykyiset toimintatavat saattavat aiheuttaa epätasa-arvoisuutta opiskelijoiden keskuudessa, sillä opintoihin ja harjoitteluihin liittyvät ohjeistukset ovat riippuvaisia vastaavan lehtorin tietämyksestä ja kokemuksista, joka ovat

nähtävissä esimerkiksi lehtori A:n ja lehtori B:n eroavaisista näkemyksistä koskien toisen harjoittelun ajoittamista. On toki huomioitavaa, että opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat ja tavoitteet työuralle ohjaavat osaltaan lehtoreiden antamia yksilöllisiä ohjeistuksia, mutta ne eivät saisi heijastua siihen, kuinka oikeudenmukaisesti eri vaihtoehtoista tiedotetaan. Laurean tulisi luoda selkeät ja johdonmukaiset ohjeistukset, jotka loisivat pohjan lehtoreiden antamalle ohjaukselle.

Kyselyn tulokset kertovat osan lehtoreista tuntevan Urapalveluiden tarjoamat palvelut toisia lehtoreita paremmin. Tämä eroavaisuus saattaa selittyä työtehtävien erilaisilla painotuksilla, sillä tuutoriopettajat eivät välttämättä perehdy harjoitteluprosessiin yhtä kattavasti kuin harjoitteluvastaavat. Kyselylomakkeen yhden kysymyksen vastauksista ilmenikin osan tuutoriopettajista toivovan, että harjoitteluvastaavan rooli poistettaisiin ja vastuu opiskelijoiden ohjauksesta keskitettäisiin tuutoriopettajalle. Tällöin tuutoriopettajat voisivat hyödyntää toisesta harjoittelusta saatuja tietoja opiskelijoiden ohjauksessa, joka vähentäisi tiedon jakautumisen ja kommunikaatiokatkosten riskiä. Tämä voisi edesauttaa parantamaan ohjauksen laatua ja lisätä opiskelijoiden saamaa hyötyä ohjausprosessista.

Urapalveluiden näkyvyyden lisääminen voisi olla keskeinen keino tukea opiskelijoiden urasuunnittelua. Konkreettisena toimenpiteenä Urapalveluihin tutustuminen jo ensimmäisen opiskeluvuoden aikana voisi tehostaa tiedottamista, sillä opiskelijat viettävät usein opintojensa alkuvaiheessa enemmän aikaa kampuksella. Tämä mahdollistaisi Urapalveluiden tarjoamien tukitoimintojen kattavan esittelyn jo opintojen alussa, joka puolestaan auttaisi opiskelijoita tiedostamaan ammattikorkeakoulun tarjoamia ohjauksen palveluita ja hahmottamaan urasuunnittelun kokonaisuutta paremmin. Tällöin myös huomioitaisiin nopeammassa tahdissa tutkintonsa suorittavia opiskelijoita, jotka saattavat tehdä esimerkiksi toiseen harjoitteluun liittyviä päätöksiä ilman Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssin tarjoamaa tukea, joka ei aina etene samassa tahdissa opintojen kanssa.

Opiskelijasta asiantuntijaksi -kurssin kehittämiseksi onkin kyselystä saatujen vastausten perusteella selkeästi tarvetta. Kurssin olisi tärkeää tiedostaa opiskelijoiden tutkinnon suoritustapa, joilla voisi olla vaikutusta oppien hyödyntämiseen. Tehtävät tulisi muodostaa opiskelijoiden erilaiset taustat ja tavoitteet huomioiden, jolloin jokainen opiskelija saa kurssista tarvitsemansa hyödyn. Tällöin esimerkiksi jo pidempää työkokemusta omaavat opiskelijat eivät välttämättä tarvitsisi samoja työelämän perusteita kuin vastavalmistuneet, sillä tietoa, osaamista ja työelämässä toimimista on jo kertynyt kokemuksen myötä.

Monet opiskelijat kokevat haasteelliseksi tiedon löytämisen Laurean laajasta Opiskelijaintranetistä. Opiskelijälähtöisempi palvelumuotoilu voisi ratkaista ongelman, jolloin informaatio olisi helpommin opiskelijoiden löydettävissä. Lisäksi alustalla löytyvää tietoa voisi olla jaetuna kampuksittain, jolloin esimerkiksi vastuuhenkilöiden roolit sekä yhteystiedot olisivat

selkeämmin löydettävissä. Tämän lisäksi tärkeistä asioista tiedottaminen ja viestiminen ajoissa voisi olla enemmän painotettuna tuutoriopettajille, jotka voisivat pitää tiiviimpää yhteyttä opiskelijoihin ajankohtaisista asioista etukäteen määritellyllä tavalla monen eri alustan sijaan. Tällöin tieto ei esimerkiksi katoaisi *Canvaksen viimeisimmät ilmoitukset* -tilaan, josta opiskelijat eivät saa ilmoituksia sähköpostien tapaan.

Opiskelijanäkökulmasta Laurean tulisi kehittää Avainkumppaneiden kanssa tehtävää yhteistyötä tiiviimmäksi verkostoksi. Kyselyn perusteella Avainkumppanit olivat useammalle opiskelijalle etäisempi taho, joskin sitä voidaan selittää Leppävaaran kampuksen opiskelijoiden olleen vastaajien enemmistöä, joissa oppimismalli ei ole projektipohjainen Tikkurilan ja Hyvinkään kampusten mukaisesti. Verkoston tunnettavuutta ja hyödyntämistä tulisi kuitenkin tietoisesti laajentaa koskemaan kaikkia Laurean opiskelijoita riippumatta kampuksesta, sillä ne tarjoavat suoria yhteyksiä potentiaalisiin työnantajiin. Lisäksi lehtoreiden vahvaa työelämäosaamista ja olemassa olevia verkostoja voitaisiin hyödyntää tehokkaammin opiskelijoiden hyväksi. Tämä voisi olla mahdollista esimerkiksi lehtoreiden tehdessä yritys- tai organisaatiovierailuja opiskelijoiden harjoittelupaikoissa vahvistaen samalla Laurean brändiä tulevaisuuden työelämän osaajien ammattikorkeakouluna.

Viimeisenä yksilöllisen ohjauksen tukea tulisi vastausten perusteella olla enemmän saatavilla. Aikaisemmin mainitun mukaisesti opiskelijoiden etenemistahti vaihtelee ja yksilöllisempi huomiointi varmistaisi jokaisen opiskelijan saavan tarvitsemaansa tukea myös ollessaan tiedostamaton ohjauksen tarpeellisuudesta. Tämän takaamiseksi Opiskelijasta asiantuntijaksi -kursilla olisi hyvä olla ainakin osittainen läsnäolopakko ja opettajatuutorin kanssa käytävien HOPS-keskusteluiden tulisi olla henkilökohtaisesti suoritettavia ryhmäkeskusteluiden sijasta. Tällöin opiskelijat joutuisivat todennäköisemmin pohtimaan ja refleктоimaan tekemiään päätöksiä opintoihin liittyen tarkemmin, jotka osaltaan muodostavat perustan uuden asiantuntijan kehittymiselle työelämään.

Lähteet

Painetut

Bullock-Yowell, E. & Reardon, R. C. 2024. Holland's RIASEC Hexagon: A Paradigm for Life and Work Decisions. Florida Tallahassee: State Open Publishing.

Kananen, J. 2008. Kvantti - Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä : Jyväskylän yliopistopaino.

Ronkainen, S., Pehkonen, L., Lindblom-Ylänne, S. & Paavilainen, E. 2011. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki : WSOYpro Oy.

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki : Tammi.

Sähköiset

3AMK 2024. Opintotarjonta. Viitattu 06.10.2024.
[Opintotarjonta - 3AMK](#)

Aarresaari 2024. Urasuunnittelu. Viitattu 03.10.2024.
<https://www.aarresaari.net/urasuunnittelu/>

Ammattikorkeakoululaki 932/2014.
[Ammattikorkeakoululaki 932/2014 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

Career Key 2024. Holland Code and RIASEC: What are Holland Codes? Viitattu 04.10.2024.
<https://www.careerkey.org/fit/personality/holland-code-assessment-riasec>

Careers.govt.nz 2019. Holland´s theory. Viitattu 21.10.2024.
<https://www.careers.govt.nz/resources/career-practice/career-theory-models/hollands-theory/>.

Careers.govt.nz 2019b. Super´s theory. Viitattu 23.10.2024.
<https://www.careers.govt.nz/resources/career-practice/career-theory-models/supers-theory/>

Coursera 2024. How to Create a Goal-Oriented Career Development Plan (Template + Tips). Viitattu 3.10.2024.
<https://www.coursera.org/articles/career-development-plan>

Duunitori 2024. Urasuunnittelu. Viitattu 26.09.2024.
[Urasuunnittelu auttaa työelämässä - näin teet urasuunnitelman - Duunitori](#)

Elina 2018. Mitä urasuunnittelu on? OSAO. Viitattu 27.09.2024.
[Mitä urasuunnittelu on? - OSAO](#)

Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A. & Kääriäinen, M. 2022. Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. Hoitotiede 34/4, 215-225.
[Nbnfioulu-202402061597.pdf](#)

ETF (European Training Foundation) & Unicef 2024. Learning for Careers - What kinds of career guidance and career education services do young people want in Europe and Central Asia? ETF (European Training Foundation) & Unicef.
https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/2024-03/2024%20Career%20Guidance%20Report_v09_web.pdf

Günther, K., Hasanen, K. & Juhila, K. 2024. Johdanto: Analyysi ja tulkinta. Tietoarkisto. Viitattu 19.10.2024.
[Johdanto: Analyysi ja tulkinta - Tietoarkisto \(tuni.fi\)](#)

Haapakoski, H. 2013. Asiantuntija vai esimies? Ura-ankkureiden ja -roolien vaikutus uratytyväisyyteen suomalaisessa asiantuntijaorganisaatiossa. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä. Viitattu 21.10.2024.

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/41726/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aaju-201306101938.pdf>.

Helsingin yliopisto 2024a. Työkaluja uran ja tulevaisuuden suunnitteluun. Viitattu 01.10.2024.

[Työkaluja uran ja tulevaisuuden suunnitteluun | Ohjeet | Opiskelu-palvelu | Helsingin yliopisto \(helsinki.fi\)](#)

Helsingin yliopisto 2024b. Hyvä tieteellinen käytäntö. Viitattu 13.11.2024.

[Hyvä tieteellinen käytäntö | Helsingin yliopisto](#)

Holman, J. 2024. Good Career Guidance. Gatsby. Viitattu 03.10.2024.

<https://www.linkschool.org.uk/wp-content/uploads/2016/11/gatsby-good-career-guidance.pdf>

Hooley, T. & Dodd, V. 2015. The Economic Benefits of Career Guidance. Careers England.

<https://repository.derby.ac.uk/download/843a6d26ad461c5d3b89eb52901a1ac5f00c2be78c32c17d54840957aef67e57/479191/Careers%20England%20Research%20Paper%20-The%20Economic%20Benefits%20of%20Career%20Guidance%20-%20July%202015.pdf>

Hyväri, S. & Vuokila-Oikonen, P. 2020. Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas 2.0.

Libguides. Viitattu 06.11.2024

[Tutkimus- ja kehittämistyön luotettavuus - Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas 2.0 - Tiedonhaun oppaat: Resource Guides at Diaconia University of Applied Sciences](#)

Institute for Academic Development, University of Edinburgh 2018. Values and drivers - What is your career anchor? University of Edinburgh. Viitattu 03.10.2024.

<https://institute-academic-development.ed.ac.uk/sites/default/files/2024-02/Career%20anchors%20table%20and%20chart.pdf>

Jalal, W. 2024. Lessons from Krumholtz's Social Learning Theory for Career Development. English Saga. Viitattu 22.10.2024.

<https://englishunglish.com/lessons-from-krumboltzs-social-learning-theory-for-career-development/>

Jobteaser 2024. Opintokokonaisuudet. Viitattu 09.10.2024.

[Laurean uravinkit \(jobteaser.com\)](#)

Jordan, K. 2019. Spotlight on Parsons' Trait and Factor Theory. Careers.govt.nz. Viitattu 22.10.2024.

<https://www.careers.govt.nz/articles/spotlight-on-parsons-trait-and-factor-theory/>

Juulia 2018. Määrällisen tutkimuksen luotettavuus (3.10.2018 Mervi Hakala). Tutkimusmenetelmien soveltaminen terveystieteissä. Blogi. Viitattu 09.11.2024.

[TUTKIMUSMENETELMIEN SOVELTAMINEN TERVEYSTIETEISSÄ: MÄÄRÄLLISEN TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS \(3.10.2018 Mervi Hakala\)](#)

Jyväskylän yliopisto 2024a. Laadullinen analyysi. Viitattu 19.10.2024.

<https://sites.app.jyu.fi/mehu/fi/metelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat/laadullisen-analyysi>

Jyväskylän yliopisto 2024b. Diskurssianalyysi. Viitattu 19.10.2024.

[Diskursisianalyysi \(jyu.fi\)](#)

Jyväskylän yliopisto 2024c. Narratiivinen analyysi. Viitattu 19.10.2024.
[Narratiivinen analyysi \(jyu.fi\)](#)

Jyväskylän yliopisto 2024d. Fenomenologinen analyysi. Viitattu 19.10.2024.
[Fenomenologinen analyysi \(jyu.fi\)](#)

Jyväskylän yliopisto 2024e. Määrällinen tutkimus. Viitattu 06.11.2024.
[Määrällinen tutkimus](#)

Juhila, K. 2024a. Teemoittelu. Tietoarkisto. Viitattu 19.10.2024.
[Teemoittelu - Tietoarkisto \(tuni.fi\)](#)

Juhila, K. 2024b. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Tietoarkisto. Viitattu 06.11.2024.
[Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet - Tietoarkisto](#)

Karvonen, S. 2012. Lukion opinto-ohjaus nuoren urasuunnittelun tukijana. Pro gradu. Tampereen yliopisto. Tampere. Viitattu 03.10.2024.
<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/84518/gradu06679.pdf?sequence=1>

Kaskenviita, R. 2019. Uraohjaukselle on tarvetta - urasuunnittelun työkalu osaksi systemaattista ammattikorkeakouluopiskelijan ohjausta. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 3. Viitattu 01.10.2024.
[ePooki 3_2019.pdf \(theseus.fi\)](#)

Koskimäki, H. 2003. Yliopisto-opiskelijoiden urasuunnittelu ja yliopiston ohjauksen kehittäminen. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä. Viitattu 03.10.2024.
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/8832/G0000311.pdf?sequence=1>

Kuurila, E. 2014. Uraohjaus ja urasuunnittelu ammattikorkeakoulussa. Väitöskirja. Turun yliopisto. Turku. Viitattu 03.10.2024.
<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/98607/AnnalesC384KuurilaVK.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Kuusniemi, M.E. & Nykyri, S. 2021. Tutkimusdata tieteellisenä julkaisuna. Informaatiotutkimus. 40(2), 57-71.
<https://doi.org/10.23978/inf.109094>

Laine, H. 2014. Menetelmäopas ammattikorkeakouluopiskelijan uraohjaukseen. Opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulu. Turku. Viitattu 01.10.2024.
[Laine Heidi \(theseus.fi\)](#)

Launikari, M. 2022. Nuoret ja aikuiset tarvitsevat uraohjausta tulevaisuudessa aiempaa enemmän. Laurea Journal 11/2022. Viitattu 04.10.2024.
[Nuoret ja aikuiset tarvitsevat uraohjausta tulevaisuudessa aiempaa enemmän | Laurea Journal](#)

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170531>

Laurea 2023. Urapalvelut auttavat opiskelijoita työhaussa ja urapohdinnoissa. Viitattu 07.10.2024.
[Urapalvelut auttavat opiskelijoita työhaussa ja urapohdinnoissa - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024a. Ohjausta opiskelijalle. Viitattu 27.9.2024.

[Ohjausta opiskelijalle - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024b. Vaikuttavat kumppanuudet ja verkostot. Viitattu 01.10.2024

[Vaikuttavat kumppanuudet ja verkostot - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024c. Avainkumppanuus Laurean kanssa. Viitattu 01.10.2024.

[Avainkumppanuus Laurean kanssa | Avainkumppanit - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024d. Liiketalouden koulutus. Viitattu 06.10.2024.

[Liiketalouden koulutus - Tradenomin AMK-tutkinto - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024e. Laurealainen tapa opiskella. Viitattu 06.10.2024.

[Kehittämispohjainen oppiminen eli Learning by Developing \(LbD\) - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024f. Opintojaksotarjonta ja opetussuunnitelmat. Viitattu 06.10.2024.

[Opintojaksotarjonta ja opetussuunnitelmat - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024g. Liiketalouden tradenomiopinnot verkossa. Viitattu 07.10.2024.

[Liiketalouden opinnot verkossa - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024h. Opiskelijan verkkopalvelut. Viitattu 08.10.2024.

[Opiskelijan verkkopalvelut - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024i. Opiskelumuodot. Viitattu 13.10.2024.

[Opiskelumuodot - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024j. AMK-polkuopinnot. Viitattu 15.10.2024.

[AMK-polkuopinnot - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024k. Kansainvälisyys opinnoissa. Viitattu 15.10.2024.

[Kansainvälisyys opinnoissa - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024l. Opiskelijakunta Laureamko. Viitattu 16.10.2024.

[Laureamko - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024m. Alumnipalvelut. Viitattu 17.10.2024.

[Alumnipalvelut - Laurea-ammattikorkeakoulu](#)

Laurea 2024n. JobTeaser-uraportaali alumneille. Viitattu 23.10.2024. <https://www.laurea.fi/alumneille/jobteaser-uraportaali/>

Laurea 2024o. Etsitkö harjoittelijaa tai työntekijää? Haluatko tarjota opinnäytetyön aihetta?

Viitattu 23.10.2024. <https://www.laurea.fi/tyoelamapalvelut/etsitko-harjoittelijaa-tai-tyontekijaa>

Laurea Canvas 2024. Opiskelutaidot ja ammatillinen orientoituminen. Viitattu 09.10.2024.

[Opiskelutaidot ja ammatillinen orientoituminen YY00BN52-3150 \(laurea.fi\)](#)

Laurea Opiskelijaintranet 2024a. Uraportaali Jobteaser. Viitattu 08.10.2024.

[Uraportaali JobTeaser \(sharepoint.com\)](#)

Laurea Opiskelijaintranet 2024b. Opintojen ohjaus. Viitattu 16.10.2024.

[Opintojen ohjaus \(sharepoint.com\)](#)

Laurea Opiskelijaintranet 2024a. Uraportaali Jobteaser. Viitattu 13.10.2024
[Uraportaali JobTeaser \(sharepoint.com\)](#)

Laurea Opiskelijaintranet 2024c. Poikkeamo opiskeluarkesi tukena. Viitattu 16.10.2024.
[Poikkeamo opiskeluarkesi tukena](#)

Laurea Pakki 2024a. Opintojen ajoitus. Viitattu 23.10.2024.
https://pakki.laurea.fi/group/pakki/hops?p_p_id=PersonalCurriculumStudentPortlet_WAR_personalcurriculumportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=nor-mal&p_p_mode=view&_PersonalCurriculumStudentPortlet_WAR_personalcurriculumportlet_plannedPersonalCurriculumId=305084&_PersonalCurriculumStudentPortlet_WAR_personalcurriculumportlet_struts.portlet.action=%2Fpersonalcurriculum%2Ftiming_index&_PersonalCurriculumStudentPortlet_WAR_personalcurriculumportlet_struts.portlet.mode=view

Laurea Pakki 2024b. Opintojen valinta. Ydinosaaminen. Viitattu 13.10.2024.
[Opintojen valinta - HOPS - Pakki - Peppi \(laurea.fi\)](#)

Laurean urapalvelut 2024. Milloin ja miten Laurean urapalveluita kannattaa hyödyntää? JobTeaser. Viitattu 16.10.2024.
[Urapalveluiden vuosikello.164373767.pdf \(jobteaser.com\)](#)

Luovi 2023. Uraohjaus ammatillisessa koulutuksessa. Viitattu 07.10.2024.
<https://luovi.fi/wp-content/uploads/2023/05/uraohjauksen-opas.pdf>

Lundahl, A. & Lignell, I. 2019. Opiskelijoiden uraohjauksen tarpeet ja toiveet ja miten niihin vastataan. Tampereen ammattikorkeakoulu. Viitattu 27.09.2024.
[Opiskelijoiden uraohjauksen tarpeet ja toiveet ja miten niihin vastataan | TUURA | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)

Lignell, I & Pynnönen, P. 2018. Hyviä tyyppejä on monenlaisia: Selvitys erityistarpeisten korkeakouluopiskelijoiden uraohjauksesta, erityisen tuen toteutumisesta ja työllistymisen tukemisesta Hämeen ammattikorkeakoulussa. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 02.10.2024.
[HAMK_Hyviä_tyyppejä_e-julk.pdf \(theseus.fi\)](#)

Lindberg, S. & Vaahtera, P. 2021. Uraohjauksen opiskelijälähtöinen kehittäminen Diakonia-ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Helsinki. Viitattu 09.10.2024.
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/493178/Lindberg%20ja%20Vaahtera%20URA-OHJAUKSEN%20OPISKELIJALÄHTÖINEN%20KEHITTÄMINEN%20DIAKONIA-%20AMMATTIKORKEAKOULUSSA%20.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024. Työelämässä oppiminen. Viitattu 01.10.2024.
[Työelämässä oppiminen - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

Opopassi 2024a. 3. Opiskelua ennen tutkintoa. Viitattu 15.10.2024.
[Opiskelua ennen tutkintoa | Opopassi](#)

Opopassi 2024b. Ura-ankkurit. Viitattu 4.11.2024.

[Ura-ankkurit | Opopassi](#)

Penttinen, S. 2021. Miksi harjoittelu on tärkeä työllistymisen kannalta? [Video]. Viitattu 14.06.2024. Laurea-ammattikorkeakoulu.
[Harjoitteluvideo 1 - Laurea MediaSpace](#)

Pekkarinen, V. & Pitkänen, J. 2022. Miten uraohjauksella tuetaan opiskelijan elinikäisten urasuunnittelu- ja urataitojen kehittymistä? Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK). Viitattu 26.09.2024.

[Miten uraohjauksella tuetaan opiskelijan elinikäisten urasuunnittelu- ja urataitojen kehittymistä? - Elinikäisen ohjauksen verkkolehti \(jamk.fi\)](#)

Piia 2020. Uralla, mitä se tarkoittaa? Blogikirjoitus. Uralla.

[Ura, mitä se tarkoittaa? - Uralla](#)

Puputti, J. 2021. Tee nämä valinnat harjoittelupaikkaa etsiessäsi. Jobteaser. Viitattu 10.10.2024.

https://assets.jobteaser.com/upload_file/uploads/Tee_nämä_valinnat_harjoittelupaikkaa etsiessäsi.297284937.pdf

Raij, K. 2018. Laurea yrittäjyyskasvatuksen edistäjänä. Teoksessa Koivukangas, M., Mäkinen, L., Korhonen, V., Kettunen, M., Heimo, H., Laukkanen, O., Lappalainen, P. & Oikkonen, P. (toim.) Kuka sen opettaa? Projektioppimisen (P2P) 10-vuotisjuhla-julkaisu. Laurean julkaisut 94. Vantaa: Laurea-ammattikorkeakoulu, 31-34.

[Laurea julkaisut 94.pdf \(theseus.fi\)](#)

Raudasoja, A. & Samppala, M. 2021. Uraohjauksen toimijat ja heidän osaamisensa ammatillisessa koulutuksessa. HAMK Unlimited Journal. Viitattu 21.10.2024.

<https://unlimited.hamk.fi/amatillinen-osaaminen-ja-opetus/uraohjauksen-toimijat-ja-heidan-osaamisensa-amatillisessa-koulutuksessa/>

Reito, A. 2023. Miten tutkimusartikkelia kannattaa lukea? Duodecim 139(2), 143-150. Viitattu 06.11.2024.

[Miten tutkimusartikkelia kannattaa lukea?](#)

Repo, L. & Saari, P. 2022. Vahvuutta urasuunnitteluun korkea-asteella - suosituksista opintojakson suunnitteluun. Lumen 1/2022. Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 02.10.2024.

[Vahvuutta urasuunnitteluun korkea-asteella - suosituksista opintojakson suunnitteluun \(lapinamk.fi\)](#)

Schein, E. H. & Van Maanen, J. 2016. Career Anchors and Job/Role Planning: Tools for Career and Talent Management. Organizational Dynamics 45, 165-173. Viitattu 03.10.2024.

https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/7863894/mod_resource/content/1/Schein%20e%20Maanen_2016.pdf

Simpson, D. 2024. Feeling stuck in your career? Career Construction Theory may be the answer. Bravo Careers. Viitattu 21.10.2024.

<https://bravocareers.com/blog/feeling-stuck-in-your-career-career-construction-may-be-the-answer>

Tallgren, T. 2022. Laurean projektiopiskelumallin (P2P) kansainvälistäminen. Laurea Journal 9/2022. Viitattu 06.10.2024.

[Laurean projektiopiskelumallin \(P2P\) kansainvälistäminen | Laurea Journal](#)

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos 2024. Mittariarvioinnin käsitteet. Viitattu 06.11.2024.

[Mittariarvioinnin käsitteet - THL](#)

The World of Work Project 2024. Career Anchors. Viitattu 23.10.2024.

<https://worldofwork.io/2019/02/career-anchors/>

Tiensuu, S. 2024. Työn ankkurit. Voimapuu. Viitattu 04.10.2024.

<https://voimapuu.com/2017/04/19/tyon-ja-uran-ankkurit/>

Tietoarkisto 2024. Miksi aineistohallintaa ja jatkokäyttöä? Viitattu 06.11.2024.

[Miksi aineistohallintaa ja jatkokäyttöä? - Tietoarkisto](#)

Työmarkkinatori 2024. Ammatinvalinta ja urasuunnittelu. Viitattu 26.09.2024.

[Ammatin valinta ja urasuunnittelu - Ura ja työsuhde - Työmarkkinatori \(tyomarkkinatori.fi\)](#)

Työterveyslaitos 2024. Työura. Viitattu 01.10.2024.

[Työura | Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#)

UC Berkeley 2024. How Social Learning Theory Works. Viitattu 22.10.2024.

<https://hr.berkeley.edu/grow/grow-your-community/wisdom-café-wednesday/how-social-learning-theory-works>

University of Louisville 2024. Holland's theory of Career Choice. Viitattu 4.11.2024.

[Holland's Theory of Career Choice – University Career Center](#)

Vesterinen, M. 2002. Ammatillinen harjoittelu osana asiantuntijuuden kehittymistä ammatti-korkeakoulussa. Väitöskirja. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä. Viitattu 16.10.2024.

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/13331/9513913007.pdf>

Vesterinen, V. 2024. Tutkimusmenetelmät ja -aineisto. Tiedelukutaito. Viitattu 06.11.2024

[Tutkimuskysymyksen valinta - Tiedelukutaidon perusteet](#)

Virta, J. Laurea 2019. Urasuunnittelupalvelu vastavalmistuneille korkeakouluopiskelijoille.

Opinnäytetyö. Laurea-ammattikorkeakoulu. Vantaa. Viitattu 03.10.2024.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/166496/Opinn%E4ytety%F6.pdf?sequence=2>

Zainudin, Z., Rong, L. W., Nor, A. M., Yusop, Y. M. & Othman, W. N. W. 2020. The Relationship of Holland Theory in Career Decision Making: A Systematic Review of Literature. Journal of Critical Reviews, 7/9.

https://www.researchgate.net/profile/Zaida-Zainudin/publication/344337010_THE_RELATIONSHIP_OF_HOLLAND_THEORY_IN_CAREER_DECISION_MAKING_A_SYSTEMATIC_REVIEW_OF_LITERATURE/links/5f69b229299bf1b53ee9998e/THE-RELATIONSHIP-OF-HOLLAND-THEORY-IN-CAREER-DECISION-MAKING-A-SYSTEMATIC-REVIEW-OF-LITERATURE.pdf

Åberg, E. 2022. AMK-opiskelijoiden saatava työharjoitteluista asianmukainen rahallinen korvaus. Tradenomiopiskelijat. 11/2022. Viitattu 10.10.2024.

<https://www.tradenomi.fi/tradenomiopiskelijat/ajankohtaista/amk-opiskelijoiden-saatava-tyoharjoitteluista-asianmukainen-rahallinen-korvaus/>

Kuviot

Kuvio 1: Edgar Scheinin ura-ankkurit (mukaillen Opopassi 2024a)	10
Kuvio 2: John Hollandin RIASEC-malli (mukailli University of Louisville 2024)	11
Kuvio 3: Urataitojen malli (mukaillen Elina 2018)	13
Kuvio 4: Opiskelijasta asiantuntijaksi -opintokokonaisuus (mukaillen Laurea Pakki 2024b) ...	20
Kuvio 5: Jobteaser (mukaillen Laurea Opiskelijaintranet 2024a)	24
Kuvio 6: Tutkimuksen luotettavuuden arviointi (Kananen 2008, 79)	32
Kuvio 7: Tutkimusaineiston elinkaari (mukaillen Tietoarkisto 2024)	33
Kuvio 8: Lehtoreiden haastatteluista nousseet teemat	39
Kuvio 9: Opiskelijoiden motivaattorit	41
Kuvio 10: Opettajien kokemukset resurssien riittävydestä harjoitteluiden tukemisessa	42
Kuvio 11: Urapalveluiden hyödyllisyys	43
Kuvio 12: Lehtoreiden suosimat harjoittelutavat	45
Kuvio 13: Palkallisen harjoittelun tärkeys	46
Kuvio 14: Lehtoreiden näkemys opiskelijoiden osaamisen hyödyntämisestä.....	47
Kuvio 15: Lehtoreille suunnatusta kyselylomakkeesta nousseet teemat.....	50
Kuvio 16: Opiskelijoiden motivaattorit toisen harjoittelun suorittamiseen	53
Kuvio 17: Vaikuttavat tekijät harjoittelupaikan valintaan.....	54
Kuvio 18: Opiskelijoiden väylä toisen harjoittelupaikan löytämiseen.....	54
Kuvio 19: Avainkumppanuuksien tunnettavuus opiskelijoille.....	59
Kuvio 20: Opiskelijoille suunnatusta kyselylomakkeesta nousseet teemat.....	62

Liitteet

Liite 1: Lehtoreille suunnattu kyselytutkimus toisen harjoittelujakson merkityksestä ja työpaikan laadusta	77
Liite 2: Liiketalouden opiskelijoille suunnattu kyselytutkimus toisen harjoittelujakson merkityksestä ja työpaikan laadusta.....	81

Liite 1: Lehtoreille suunnattu kyselytutkimus toisen harjoittelujakson merkityksestä ja työpaikan laadusta

Teemme otsikon mukaisesti opinnäytetyötä toisesta harjoittelusta. Tutkimus- ja kehittämistyön tarkoituksena on auttaa määrittelemään tekijöitä, jotka vaikuttavat opiskelijoiden toisen harjoittelupaikan valitsemiseen. Kyselyiden pohjalta saatavat tulokset tuottavat tarkempaa tietoa laadullisesta harjoittelusta ja sen merkityksestä, jonka perusteella voidaan analysoida koulun antamia valmiuksia ja opiskelijoiden mahdollisten tavoitteiden toteutumista niiden heidän kuin opettajien näkökulmasta. Vuonna 2022 tai sitä aikaisemmin aloittaneille opiskelijoille on muodostettu oma kyselypohja. Opiskelijoille ja opettajille on tehty erilliset kyselyt.

Tutkimuksen toimeksiantajana toimii Laurean Urapalvelut, jolle luovutetaan tutkimustulokset. Tutkimustulosten valmistuttua sähköpostiosoitteisto hävitetään, jolloin sähköpostiosoitteista ei muodostu pysyvää rekisteriä. Tutkimuksessa saatavaa tietoa ei yhdistetä yksittäisiin vastaajiin, jonka myötä tutkimus on anonymi. Tutkimusaineisto on vain tutkijoiden käytössä, sitä käytetään vain tässä tutkimuksessa, säilytetään opiskelijoiden OneDrivessa ja se tuhoetaan tutkimustulosten valmistuttua. Toimeksiantajalle esitetään tutkimustulokset ja toimitetaan raportti tutkimustuloksista.

Lisätietoa tarvittaessa on saatavilla allekirjoitetuilta,

Nea Jokisaari, sähköpostitse nea.jokisaari@student.laurea.fi

Mette Stolt, sähköpostitse mette.stolt@student.laurea.fi

Opinnäytetyön ohjaaja:

Tiina Turku, tiina.turku@laurea.fi

Kysymykset:

1. Millä kampuksella opetat?

Tikkurilan kampus

Hyvinkään kampus

Leppävaaran / Otaniemen kampus

2. Koetko opiskelijoiden olevan motivoituneita toiseen harjoitteluun?

Ei ollenkaan - erittäin motivoituneita (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

3. Mikä motivoi sinusta eniten opiskelijoita toisen harjoittelun suorittamiseen? Valitse kolme tärkeintä.

Lehtoreiden suositukset

Ammatillinen kehittyminen

Uudenlainen työkokemus

Verkostoitumismahdollisuudet

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

Nopea valmistuminen

Nopea valmistuminen ja jatkokoulutukseen hakeutuminen

4. Koetko opettajilla olevan tarpeeksi resursseja auttaa opiskelijoita harjoitteluiden suhteen?

Erittäin heikosti - erittäin hyvin (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 4.

5. Miten kuvailisit Laurean avainkumppaneiden tarjoamien harjoittelupaikkojen laatua ja merkitystä?

6. Kuinka hyödylliseksi koet Urapalveluiden tarjoaman koulutuksen osana harjoitteluprosessia?

Ei hyödyllinen - erittäin hyödyllinen (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 6.

7. Mitä urasuunnittelu ja uraohjaus tarkoittavat sinulle opettajatutorina/ harjoitteluvastavana?

8. Suositteko harjoitteluiden tekemistä yhdessä, erikseen tai hyväksilukuna?

Ensimmäisen ja toisen harjoittelun yhdessä

Ensimmäisen ja toisen harjoittelun erikseen

Hyväksilukuna aikaisempaan työkokemukseen pohjautuen

Perustelu kysymykseen 8.

9. Kuinka tärkeäksi koet toisen harjoittelun olevan palkallinen?

Ei lainkaan - erittäin tärkeäksi (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

10. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat haasteet, joita opiskelijat kohtaavat toista harjoittelua suorittaessaan?

11. Miten koet Laurean opetussuunnitelman tukevan toisen harjoittelun onnistumista? Ovat-ko oppimistavoitteet mielestäsi selkeät?

12. Koetko, että opiskelijoiden osaamista hyödynnetään riittävästi harjoittelupaikoissa?

Ei hyödynnetä - Hyödynnetään erinomaisesti (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 12.

13. Millaisena näet Laurean harjoittelupalautteen roolin opiskelijoiden kehityksen seurannassa ja ohjaamisessa?

14. Mitä tukitoimia mielestäsi tarvitaan, jotta kaikille opiskelijoille voidaan tarjota mahdollisuus laadukkaaseen harjoittelupaikkaan?

15. Millaisia kehitysehdotuksia sinulla on harjoitteluiden organisoinnin kehittämiseksi Laureassa?

16. Muita huomioita?

Liite 2: Liiketalouden opiskelijoille suunnattu kyselytutkimus toisen harjoittelujakson merkityksestä ja työpaikan laadusta

Teemme otsikon mukaisesti opinnäytetyötä toisesta harjoittelusta. Tutkimus- ja kehittämistyön tarkoituksena on auttaa määrittelemään tekijöitä, jotka vaikuttavat opiskelijoiden toisen harjoittelupaikan valitsemiseen. Kyselyiden pohjalta saatavat tulokset tuottavat tarkempaa tietoa laadullisesta harjoittelusta ja sen merkityksestä, jonka perusteella voidaan analysoida koulun antamia valmiuksia ja opiskelijoiden mahdollisten tavoitteiden toteutumista niiden heidän kuin opettajien näkökulmasta. Vuonna 2022 tai sitä aikaisemmin aloittaneille opiskelijoille on muodostettu oma kyselypohja. Opiskelijoille ja opettajille on tehty erilliset kyselyt.

Tutkimuksen toimeksiantajana toimii Laurean Urapalvelut, jolle luovutetaan tutkimustulokset. Tutkimustulosten valmistuttua sähköpostiosoitteisto hävitetään, jolloin sähköpostiosoitteista ei muodostu pysyvää rekisteriä. Tutkimuksessa saatavaa tietoa ei yhdistetä yksittäisiin vastaajiin, jonka myötä tutkimus on anonymi. Tutkimusaineisto on vain tutkijoiden käytössä, sitä käytetään vain tässä tutkimuksessa, säilytetään opiskelijoiden OneDrivessa ja se tuhoetaan tutkimustulosten valmistuttua. Toimeksiantajalle esitetään tutkimustulokset ja toimitetaan raportti tutkimustuloksista.

Lisätietoa tarvittaessa on saatavilla allekirjoitetuilta,

Nea Jokisaari, sähköpostitse nea.jokisaari@student.laurea.fi

Mette Stolt, sähköpostitse mette.stolt@student.laurea.fi

Opinnäytetyön ohjaaja:

Tiina Turku, tiina.turku@laurea.fi

Kysymykset:

1. Millä kampuksella opetat?

Tikkurilan kampus

Hyvinkään kampus

Leppävaaran / Otaniemen kampus

2. Koetko opiskelijoiden olevan motivoituneita toiseen harjoitteluun?

Ei ollenkaan - erittäin motivoituneita (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

3. Mikä motivoi sinusta eniten opiskelijoita toisen harjoittelun suorittamiseen? Valitse kolme tärkeintä.

Lehtoreiden suositukset

Ammatillinen kehittyminen

Uudenlainen työkokemus

Verkostoitumismahdollisuudet

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

Nopea valmistuminen

Nopea valmistuminen ja jatkokoulutukseen hakeutuminen

4. Koetko opettajilla olevan tarpeeksi resursseja auttaa opiskelijoita harjoitteluiden suhteen?

Erittäin heikosti - erittäin hyvin (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 4.

5. Miten kuvailisit Laurean avainkumppaneiden tarjoamien harjoittelupaikkojen laatua ja merkitystä?

6. Kuinka hyödylliseksi koet Urapalveluiden tarjoaman koulutuksen osana harjoitteluprosessia?

Ei hyödyllinen - erittäin hyödyllinen (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 6.

7. Mitä urasuunnittelu ja uraohjaus tarkoittavat sinulle opettajatutorina/ harjoitteluvastavana?

8. Suositteko harjoitteluiden tekemistä yhdessä, erikseen tai hyväksilukuna?

Ensimmäisen ja toisen harjoittelun yhdessä

Ensimmäisen ja toisen harjoittelun erikseen

Hyväksilukuna aikaisempaan työkokemukseen pohjautuen

Perustelu kysymykseen 8.

9. Kuinka tärkeäksi koet toisen harjoittelun olevan palkallinen?

Ei lainkaan - erittäin tärkeäksi (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

10. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat haasteet, joita opiskelijat kohtaavat toista harjoittelua suorittaessaan?

11. Miten koet Laurean opetussuunnitelman tukevan toisen harjoittelun onnistumista? Ovatko oppimistavoitteet mielestäsi selkeät?

12. Koetko, että opiskelijoiden osaamista hyödynnetään riittävästi harjoittelupaikoissa?

Ei hyödynnetä - Hyödynnetään erinomaisesti (vaihtoehdot asteikolla 1-5)

Perustelu kysymykseen 12.

13. Millaisena näet Laurean harjoittelupalautteen roolin opiskelijoiden kehityksen seurannassa ja ohjaamisessa?

14. Mitä tukitoimia mielestäsi tarvitaan, jotta kaikille opiskelijoille voidaan tarjota mahdollisuus laadukkaaseen harjoittelupaikkaan?

15. Millaisia kehitysehdotuksia sinulla on harjoitteluiden organisoinnin kehittämiseksi Laureassa?

16. Muita huomioita?